

VII.

Az Alkotmánybíróság háromtagú tanácsainak végzései

117/B/1998. AB végzés

Az Alkotmánybíróság önkormányzati rendelet alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Budapest-Zugló Önkormányzat Képviselő-testülete a XIV. kerület Róna u.–Gyarmat u.–Nagy Lajos király útja–Bácskai u. által határolt tömbre vonatkozó R–27042 ttsz.-ú részletes rendezési terve módosításáról szóló 16/1994. (IV. 13.) önkormányzati rendelete alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló eljárást megszünteti.

INDOKOLÁS

1. Az indítványozók a Budapest-Zugló Önkormányzat Képviselő-testülete XIV. kerület Róna u.–Gyarmat u.–Nagy Lajos király útja–Bácskai u. által határolt tömbre vonatkozó R–27042 ttsz.-ú részletes rendezési terve módosításáról szóló 16/1994. (IV. 13.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: R.) alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését kérték. Álláspontjuk szerint az R. magasabb szintű jogszabályokba, az Országos Építésügyi Szabályzat közzétételéről szóló 2/1986. (II. 27.) ÉVM rendelet egyes rendelkezéseibe [3. § (3), 66. § (3), 67. § (3) bekezdés, 132. §], valamint a Budapesti Városrendezési Szabályzatról szóló 5/1986. (XI. 30.) Főv. Tan. rendeletbe ütközik, így ellentétes az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdésével. Előadták, hogy a részletes rendezési tervvel kapcsolatban lakossági fórum tartására került sor, illetve a polgármesteri hivatalban ügyfelfogadási napon a terv megtekinthető volt, azonban mire az indítványozók észrevételeiket megtehették volna, a tervet a képviselő-testület jóváhagyta. Az indítványozók az őket sérelmesen érintő építési engedélyt bíróság előtt megtámadták, és az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az engedélyek az R.-rel ellentétesek, valamint hogy az R. felülvizsgálatára nincsen módja, azonban azt a képviselő-testület módosíthatja. Az indítványozók az ítélet meghozatalát követően megkeresték a településfejlesztési bizottságot, és kérték az R. módosítását, arra azonban nem került sor. Mivel az elsőfokú ítélet ellen az alperes fellebbezett, másodfokú bírósági eljárás lefolytatására került sor, a másodfokú bíróság az elsőfokú határozatot helybenhagyta, azonban az építkezés már 1997 decemberében megkezdődött.

2. Az Alkotmánybíróság eljárása során megállapította, hogy az R.-t Budapest-Zugló Képviselő-testülete Zugló Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzatának, valamint Zugló Kerületi Szabályozási Tervének elfogadásáról szóló 19/2003. (VII. 8.) számú rendelet 68. § (2) bekezdése a kihirdetése napjával hatályon kívül helyezte. Az Alkotmánybíróság utólagos normakontrollra irányuló vizsgálatát a régi helyébe lépő új szabályozás tekintetében akkor folytatja le, ha az tartalmilag alkotmányossági szempontból a korábbival azonos (1066/B/1995. AB végzés, ABH 1999, 867, 868.; 1314/B/1997. AB végzés, ABH 2001, 1605, 1606.), a jelen esetben azonban a kifogásolt szabályokat a hatályos rendelet nem tartalmazza.

Az Alkotmánybíróságnak utólagos normakontroll keretében – az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 38. § (1) bekezdése szerinti bírói kezdeményezés, valamint 48. §-a szerinti alkotmányjogi panasz kivételével – csak hatályos jogszabály alkotmányosságának vizsgálatára van hatásköre. Ezért az Alkotmánybíróság az indítvány tárgyában az eljárást az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (ABH 2003, 2065.) 31. § a) pontja alapján megszüntette.

Budapest, 2006. június 12.

Dr. Bagi István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Harmathy Attila s. k.,
alkotmánybíró

579/D/1998. AB végzés

Az Alkotmánybíróság alkotmányjogi panasz, valamint bírói gyakorlat alkotmányellenességének vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

végzést:

1. Az Alkotmánybíróság az állami tulajdonban álló házingatlanok elidegenítésének szabályozásáról szóló 32/1969. (IX. 30.) Korm. rendelet 1. § (3) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására irányuló, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 2.Pf. 22.385/1996/5. számú ítéletével összefüggésben előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

2. Az Alkotmánybíróság a bírói gyakorlat alkotmányossági vizsgálatára irányuló indítványt visszautasítja.

INDOKOLÁS

1. Az indítványozó 1996. június 25-én az Alkotmánybírósághoz érkezett beadványában a volt állami tulajdonban lévő lakások elidegenítésével kapcsolatban kérte az Alkotmánybíróság állásfoglalását, utalva a saját peres ügyében a Szerencsi Városi Bíróság előtt 20.193/1995. szám alatt, 1996. június 11-én meghozott (a később becsatolt iratok tanúsága szerint valójában 2.P.20.193/1994. számú) elsőfokú ítéletére. A főtitkár tájékoztatta a beadvány előterjesztőjét, hogy miután az Alkotmánybíróság hatáskör hiányában egyedi, vitás ügyekben nem foglalhat állást, ezért a beadvánnyal érdemben nem tud foglalkozni.

Ezt követően az indítványozó az Alkotmánybírósághoz 1998. január 5-én alkotmányjogi panasszal fordult, melyhez mellékletként becsatolta a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság 2. Pf. 22.385/1996/5. számú, 1996. november 12. napján kelt jogerős ítéletét, amelyen kézzel írva feltüntette, hogy azt 1997. január 20-án vette át. Az indítványozó többször kiegészített, módosított beadványaiban az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében rögzített jogbiztonság, az Alkotmány 13. § (1) bekezdésében foglalt tulajdonhoz való jog, az Alkotmány 17. §-a, 57. § (1) bekezdése, valamint 70/A. §-a sérelmét állította. A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság 2. Pf. 22.385/1996/5. számú jogerős ítéletével szemben alkotmányjogi panaszként előterjesztett indítványában az állami tulajdonban álló házingatlanok elidegenítésé-

nek szabályozásáról szóló 32/1969. (IX. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 1. § (3) bekezdése alkotmányellenességének megállapítását kérte.

Hiánypótlásra történt felhívást követően az indítványozó további indoklásként kifejtette, hogy az R. 1990-től sértette a jogbiztonságot, az Alkotmány 13. § (1) bekezdését, valamint az Alkotmány 70/A. §-át, miután a törvényalkotó a társadalmi-gazdasági változásokra figyelemmel elmulasztotta az elidegenítés értelmezését átvezetni a R. 1. § (3) bekezdésére nézve.

Egyben alkotmányellenesnek vélte a Legfelsőbb Bíróság Cgf. VII.30.431/1994. számú és a Gf. VII.32.221/1994. számú határozataiban foglalt, a társaságba bevitt dologi apportra vonatkozó „precedens” álláspontját.

2. Az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta, hogy a panasz megfelel-e az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 48. §-ában foglaltaknak. Az Abtv. 48. § (1) bekezdése szerint az Alkotmányban biztosított jogainak megsértése miatt alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz az, akinek a jogsértés alkotmányellenes jogszabály alkalmazása folytán következett be, és egyéb jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, illetőleg más jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. A (2) bekezdés értelmében az alkotmányjogi panaszt a jogerős határozat kézbesítésétől számított 60 napon belül lehet az Alkotmánybírósághoz benyújtani.

3. Az indítványozó által benyújtott alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 48. § (2) bekezdése fentiekben ismertetett követelményeinek.

Az Alkotmánybíróság az eljárása során az indítványozó által benyújtott és a beszerzett iratok alapján megállapította, hogy az indítványozó jogi képviselője a másodfokú bíróság jogerős ítéletét 1997. január 20-án vette át, míg a panaszos az alkotmányjogi panaszt 1998. január 5-én, tehát 60 napon túl nyújtotta be az Alkotmánybírósághoz.

A fent kifejtettekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó által előterjesztett alkotmányjogi panasz elkésztett, ezért az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egyseges szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozata (a továbbiakban: Ügyrend) 29. § e) pontja alapján azt visszautasította.

4. Az Alkotmány 32/A. § (1) bekezdése és az Abtv. 1. §-a határozza meg, hogy milyen ügyek tartoznak az Alkotmánybíróság hatáskörébe. A bírói gyakorlat felülvizsgálata nem tartozik a törvény által meghatározott hatáskörbe. Ezért az Al-

alkotmánybíróság az Ügyrend 29. §-ának *b)* pontja alapján az indítványt ebben a részében is visszautasította.

Budapest, 2006. április 3.

Dr. Bagi István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Harmathy Attila s. k.,
alkotmánybíró

320/B/1999. AB végzés

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenessége utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény végrehajtásáról szóló 217/1997. (XII. 1.) Korm. rendelet 29. § (1) bekezdése alkotmányellenessége megállapítására és megsemmisítésére irányuló eljárást megszünteti.

INDOKOLÁS

1. Az indítványozó a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény végrehajtásáról szóló 217/1997. (XII. 1.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 29. § (1) bekezdésének azon rendelkezését tartotta alkotmányellenesnek, amelynek értelmében a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Tbj.) 7. § (2) bekezdése szerinti esetben nem állapítható meg táppénz a végkielégítés miatt meghosszabbított biztosítási idő alatt. Érvelése szerint ez a szabályozás korlátozást jelent a táppénzre jogosultság feltételeit meghatározó, a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény 43. § (1) és 46. § (1) bekezdésében foglaltakhoz képest és emiatt az Alkotmány 2. § (1) bekezdésével, valamint 70/E. §-ával ellentétes.

Az indítványozó ezért az R. 29. § (1) bekezdése alkotmányellenessége megállapítását és megsemmisítését kezdeményezte, továbbá kérte a folyamatban lévő ügyekben való alkalmazás tilalmának kimondását.

2. Az Alkotmánybíróság a vizsgálat során észlelte, hogy a jogalkotó a támadott szabályozást időközben lényegesen módosította.

A Tbj. 7. § (2) bekezdését 2000. január 1-jével az adókra, járulékokra és egyéb költségvetési befizetésekre vonatkozó egyes törvények módosításáról szóló 1999. évi XCIX. törvény 207. § (1) bekezdés *b*) pontja hatályon kívül helyezte. A 207. § (5) bekezdése pedig azt is kimondta, hogy az „1999. december 31-ét követően kifizetett végkielégítéssel biztosítási időt szerezni nem lehet”.

Az R. 29. § (1) bekezdését 2001. január 1-jével a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény végrehajtásáról rendelkező 217/1997.

(XII. 1.) Korm. rendelet módosításáról szóló 207/2000. (XII. 11.) Korm. rendelet 7. §-a módosította. Az indítvány elbírálásakor hatályos rendelkezés – immár a Tbj.-re való visszautalás nélkül – a végkielégítés miatt már meghosszabbított biztosítási idő tekintetében rögzíti csupán, hogy „[a]nnak a biztosítottnak, akinek biztosítási ideje a végkielégítés miatt hosszabbodott meg, táppénz csak a meghosszabbított idő lejártát követő naptól jár”.

A módosításokra tekintettel az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozót, hogy nyilatkozzék, indítványát a megváltozott jogszabályi rendelkezések ismeretében fenntartja-e. Az indítványozó az Alkotmánybíróság végzésében megjelölt határidőn belül nem válaszolt.

3. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata, hogy a módosított vagy hatályon kívül helyezett jogszabály alkotmányellenességét kivételesen, az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 38. §-ában foglalt bírói kezdeményezés és a 48. § szerinti alkotmányjogi panasz esetében [10/1992. (II. 25.) AB határozat, ABH 1992, 72, 76.], valamint akkor vizsgálja, ha a hatályát veszítő jogszabály helyébe lépő jogszabály azonos rendelkezési környezetben szintén tartalmazza a sérelmezett rendelkezést (137/B/1991. AB határozat, ABH 1992, 456, 457.).

Az Alkotmánybíróság a jelen ügyben megállapította, hogy az időközben bekövetkezett módosítások eredményeként az indítványban sérelmezett helyzet – mivel biztosítási időt végkielégítéssel 1999. december 31-ét követően már nem lehet szerezni – nem áll fenn, ezért az okafogyottá vált indítvány tekintetében az eljárást, az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (ABH 2003, 2065.) 31. § e) pontjára is figyelemmel, megszüntette.

Budapest, 2006. március 28.

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
alkotmánybíró

659/B/1999. AB végzés

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos megállapítására irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság Rimóc Község Tanácsának a község rendezési tervéről szóló 1/1989. számú tanácsrendelete 12. § (5) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló eljárást megszünteti.

INDOKOLÁS

Az indítványozó az Alkotmánybírósághoz intézett beadványában Rimóc Község Tanácsának a község rendezési tervéről szóló 1/1989. számú tanácsrendelete (a továbbiakban: Tr.) 12. § (5) bekezdése alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését kezdeményezte.

A kifogásolt rendelkezés szerint – amelyet Rimóc Község Önkormányzata Képviselő-testületének a rendezési terv módosításáról szóló 14/1997. (XI. 28.) számú rendelete iktatott be a Tr. 12. §-ába – a község területén a telefonellátás kizárólag vezetékes hálózat építésével oldható meg. Az indítványozó álláspontja szerint ez a szabályozás ellentétes a távközlésről szóló 1992. évi LXXII. törvénnyel, illetve az ágazati miniszter rendeleteivel, így sérti az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdését, amely kimondja, hogy a helyi képviselő-testület rendelete nem lehet ellentétes a magasabb szintű jogszabállyal.

Az Alkotmánybíróság eljárása során megállapította, hogy a Tr.-t 2003. augusztus 17-ével hatályon kívül helyezte Rimóc Község Önkormányzata Képviselő-testületének a helyi építési szabályzatról szóló 8/2003. (VII. 18.) számú rendelete. E rendelet az indítványozó által kifogásolt rendelkezést nem tartalmazza.

Az Alkotmánybíróság hatályon kívül helyezett jogszabály alkotmányellenességét csak a konkrét normakontroll eseteiben, így az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 38. §-ában szabályozott bírói kezdeményezés, illetve 48. §-a szerinti alkotmányjogi panasz alapján vizsgálja. Mivel az indítvány nem tartozik e körbe, az Alkotmánybíróság az eljárást az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerke-

zetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat 31. § a) pontja (ABH 2003, 2065, 2076.) alapján megszüntette.

Budapest, 2006. május 9.

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kukorelli István s. k.,
alkotmánybíró

370/B/2000. AB végzés

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a postai tevékenységről szóló 133/1993. (IX. 29.) Korm. rendelet 23. § (1) és (2) bekezdései alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló eljárást megszünteti.

INDOKOLÁS

Az indítványozó az Alkotmánybírósághoz intézett beadványában a postai tevékenységről szóló 133/1993. (IX. 29.) Korm. rendeletnek (a továbbiakban: Korm. rend.) a kártérítési igény érvényesítését szabályozó 23. § (1) és (2) bekezdései alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését kezdeményezte. Álláspontja szerint a kifogásolt rendelkezések ellentétesek a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 339. § (1) bekezdésével és 355. § (1) bekezdésével, mivel a Ptk. hivatkozott rendelkezéseihez képest jogsértő módon korlátozzák a károsult címzett kártérítési igényének érvényesítési lehetőségét.

Véleménye szerint a támadott rendelkezések az Alkotmány 70/A. §-ába is ütköznek, mivel a kártérítési igény érvényesítése tekintetében a címzettet a feladóhoz képest hátrányosabb helyzetbe hozzák. Mindezek alapján indítványozta a Korm. rendelet 23. § (1) és (2) bekezdései alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését.

Az indítvány benyújtását követően a kifogásolt Korm. rendeletet 2004. május 1-jei hatállyal hatályon kívül helyezte az egyes jogszabályok hatályon kívül helyezéséről szóló 105/2004. (IV. 27.) Korm. rendelet 1. §-a. A postai szolgáltató kártérítési felelősségét a hatályos jogban a postáról szóló 2003. évi CI. törvény (a továbbiakban: Ptv.) második részének IV. fejezete tartalmazza, ezen belül a kártérítési igény érvényesítésére jogosultakról a 26. § rendelkezik.

Az Alkotmánybíróság – főszabályként – csak hatályban lévő jogszabály, illetve az állami irányítás egyéb jogi eszköze alkotmányosságát vizsgálja. Ez alól kivétel lehet, ha az eljárás az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 38. §-a alapján bírói kezdeményezés vagy 48. §-a alapján alkotmányjogi panasz

tárgyában folyik. A jelen eljárásban előterjesztett indítvány nem tartozik ezek körébe.

A régi helyébe lépő új szabályozás tekintetében az Alkotmánybíróság akkor folytatja le utólagos normakontrollra irányuló vizsgálatát, ha az tartalmilag, alkotmányossági szempontból a korábbival azonos. (137/B/1991. AB határozat, ABH 1992, 456; 766/B/2001. AB határozat, ABH 2004, 1664.; 815/B/2005. AB végzés, ABK 2006. június, 524.) Ez a konkrét esetben megállapítható volt, mert a Ptv. 26. §-a az indítványozó által kifogásolt rendelkezéseket lényegében változatlan formában tartalmazza. Mivel azonban az indítványozó a kifogásolt rendelkezést részben azért ítélte alkotmányellenesnek, mert kormányrendeleti szintű szabályozás volt törvénnyel ellentétes, a hatályos jog pedig a postai szolgáltató kártérítési felelősségét törvényi szinten szabályozza, az Alkotmánybíróság a megváltozott jogi helyzetre tekintettel felhívta az indítványozót, hogy nyilatkozzék, indítványát fenntartja-e.

Az indítványozó válaszában az indítványát visszavonta. Az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 20. §-a szerint az Alkotmánybíróság az arra jogosult indítványa alapján jár el. Tekintettel az indítvány visszavonására, az Alkotmánybíróság az eljárást az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (ABH 2003, 2065.) 31. § *d*) pontja alapján megszüntette.

Budapest, 2006. október 16.

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kukorelli István s. k.,
alkotmánybíró

582/B/2000. AB végzés

Az Alkotmánybíróság helyi önkormányzati rendelet alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

végzést:

1. Az Alkotmánybíróság Tiszaújváros Önkormányzatának a köztisztaságról és a települési szilárd hulladék gyűjtéséről szóló 25/1999. (XI. 11.) rendelete 2. § (1) bekezdése, a 10. § (2) bekezdésének az „elvitele” szövegrésze, a 12. § (1) bekezdésének „az utca-névtáblát, a közvilágítási lámpát, valamint az úttartozékokat és forgalomtechnikai berendezéseket” szövegrésze, a 12. § (3) bekezdésének „az elhelyező személye ismeretének hiányában az” és az „akinek az érdekében a kihelyezés történt” szövegrészei, a 22. § (1) bekezdésének a „2. § (2), (3), 3. § (2), 5. §”, továbbá a „10. § (2), 11. §, 12. §, 13. §”, valamint a „15. §, 17. §, 18. §” szövegrészei alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló eljárást megszünteti.

2. Az Alkotmánybíróság Tiszaújváros Önkormányzatának a köztisztaságról és a települési szilárd hulladék gyűjtéséről szóló 7/1991. (III. 8.) rendelete 1. § (1) bekezdése, a 9. § (2) bekezdésének az „elvitele” szövegrésze és a 17. §-ának az „1. § (2), (3), 4. § (1), (2), (3)”, továbbá „9. §, 10. §, 12. §, 13. §” szövegrészei alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló eljárást megszünteti.

INDOKOLÁS

A Magyar Köztársaság Legfőbb Ügyésze kezdeményezte Tiszaújváros Önkormányzatának a köztisztaságról és a települési szilárd hulladék gyűjtéséről szóló 25/1999. (XI. 11.) rendelete 2. § (1) bekezdése, 10. § (2) bekezdésének az „elvitele” szövegrésze, 12. § (1) bekezdésének „az utca-névtáblát, a közvilágítási lámpát, valamint az úttartozékokat és forgalomtechnikai berendezéseket” szövegrésze, a 12. § (3) bekezdésének „az elhelyező személye ismeretének hiányában az” és az „akinek az érdekében a kihelyezés történt” szövegrészei, valamint a 22. § (1) bekezdésének a „2. § (2), (3), 3. § (2), 5. §”, továbbá a „10. § (2), 11. §, 12. §, 13. §”, valamint a „15. §, 17. §, 18. §” szövegrészei alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését. Az indítványozó kezdeményezte továbbá Tiszaújváros

Önkormányzatának a köztisztaságról és a települési szilárd hulladék gyűjtéséről szóló 7/1991. (III. 8.) rendelete 1. § (1) bekezdése, a 9. § (2) bekezdésének az „elvittele” szövegrésze és a 17. §-ának az „1. § (2), (3), 4. § (1), (2), (3)”, továbbá „9. §, 10. §, 12. §, 13. §” szövegrészei alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését is.

Az indítványozó az Alkotmánybírósághoz 2006. február 17-én érkezett beadványában jelezte, hogy az önkormányzat fenti önkormányzati rendeletek törvénysértő rendelkezéseit módosította, és a köztisztaságról és a települési szilárd hulladék elszállításáról szóló 42/2004. (XII. 23.) rendeletével új szabályozást alkotott. Erre tekintettel az indítványozó indítványát visszavonta.

Az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 20. §-a szerint az Alkotmánybíróság az arra jogosult indítványa alapján jár el. Tekintettel az indítvány visszavonására, az Alkotmánybíróság az eljárást – az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (ABH 2003, 2065.) 31. § *d*) pontjára figyelemmel – megszüntette.

Budapest, 2006. március 28.

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
alkotmánybíró

677/H/2000. AB végzés

Az Alkotmánybíróság önkormányzati rendelet rendelkezéseinek utólagos törvényességi és alkotmányossági vizsgálata iránt benyújtott indítványok alapján meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése által a közterület-használat rendjéről alkotott 57/1999. (XII. 23.) Kgy. rendelet 2. § (3) bekezdése, 7. § (2)–(4) bekezdése, valamint 22. §-a törvény- és alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló eljárást megszünteti.

INDOKOLÁS

A megyei közigazgatási hivatal vezetője – a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 99. § (2) bekezdés *a)* pontjában szabályozott hatáskörében eljárva – két indítványt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz, amelyben a Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése által a közterület-használat rendjéről alkotott 57/1999. (XII. 23.) Kgy. rendelet (a továbbiakban: Kgyr.) egyes rendelkezéseinek törvényességi és alkotmányossági vizsgálatát kezdeményezte. Mivel a két indítvány ugyanazon önkormányzati rendelet előírásait vitatta, az Alkotmánybíróság egyesítette és egy eljárásban bírálta el azokat.

Az egyik indítvány a Kgyr. 7. §-a azon rendelkezéseinek megsemmisítését kezdeményezte, amelyek a közterület-használati engedélyben óvadékfizetési kötelezettség előírását szabályozták. Az indítványozó álláspontja szerint a Kgyr.-nek ezek a szabályai ellentétesek voltak a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 270. §-ában, valamint a 685. §-ában foglalt rendelkezésekkel.

A másik indítványban az indítványozó a Kgyr. 2. § (3) bekezdésének, illetőleg 22. §-ának megsemmisítését kezdeményezte. A Kgyr. ezen szabályai kivették a rendelet hatálya alól a Szegedi Nemzetközi Vásár- és Piacszervező Kft. számára rendezvény és reklámtevékenység céljára szerződésben biztosított közterület-használatot, valamint a rendezvény és reklámtevékenységgel összefüggő, közterület-használatot érintő ügyekben az eljárást a Szegedi Nemzetközi Vásár- és Piacszervező Kft. hatáskörébe utalták. Az indítványozó álláspontja ezekkel az előírásokkal kapcsolatban az volt, hogy a szabályozás sérti az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében szabályozott jogállamiságból folyó jogbiztonság követelményét, va-

lamint az Alkotmány 70/A. §-ába ütköző diszkriminatív helyzetet teremt a jogalanyok számára.

Az Alkotmánybíróság eljárása során megállapította, hogy az indítvány benyújtását követően a közgyűlés a Kgyr.-t több alkalommal módosította, amely módosítások az indítványban vitatott szabályokat is érintették. Ezért felhívta az indítványozót, nyilatkozzon arról, hogy a módosított szabályokkal szemben is fenntartja-e az indítványát. Az indítványozó a vitatott szabályok hatályon kívül helyezésére, illetőleg módosítására tekintettel az indítványait visszavonta.

Az Alkotmánybíróság az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 20. §-a alapján az arra jogosult indítványa alapján jár el. Tekintettel az indítvány visszavonására az Alkotmánybíróság az eljárást – az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (ABH 2003, 2065.) 31. § d) pontja alapján – megszüntette.

Budapest, 2006. május 2.

Dr. Holló András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kukorelli István s. k.,
alkotmánybíró

757/B/2000. AB végzés

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány alapján meghozta az alábbi

végzést:

Az Alkotmánybíróság a gázszerelők nyilvántartásáról szóló 26/2000. (VII. 28.) GM rendelet, valamint a gázszerelők nyilvántartásáról szóló 26/2000. (VII. 28.) GM rendeletet módosító 27/2000. (VIII. 29.) GM rendelet alkotmányellenességének vizsgálatára és megsemmisítésére irányuló eljárást megszünteti.

INDOKOLÁS

I.

Az indítványozó a gázszerelők nyilvántartásáról szóló 26/2000. (VII. 28.) GM rendelet (a továbbiakban: GMr.), valamint a gázszerelők nyilvántartásáról szóló 26/2000. (VII. 28.) GM rendeletet módosító 27/2000. (VIII. 29.) GM rendelet (a továbbiakban: GMr.mód.) alkotmányellenességének a megállapítását és megsemmisítését kérte. Az indítványozó kifejtette, hogy a GMr. azért alkotmánysértő, mert annak 8. §-a módosította a gázszolgáltatásról szóló 1994. évi XLI. törvény végrehajtásáról szóló 3/1995. (I. 20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 6. § (2) bekezdését és 10. § (6) bekezdését. Alacsonyabb jogforrás nem módosíthat magasabbat, ezért az Alkotmány 2. § (1) bekezdésébe foglalt jogállamiságot és a jogalkotás alkotmányos rendjét is sérti, hogy miniszteri rendelet kormányrendeletet módosított. A jogalkotó – még a GMr. hatálybalépése előtt – a GMr.mód.-dal a GMr. 8. §-a szövege helyébe új rendelkezéseket iktatott. Az indítványozó szerint a GMr.mód. is alkotmánysértő, sérti a jogállamiságot, mert így teljesen kiszámíthatatlanná vált, hogy az R. 6. § (2) bekezdése és 10. § (6) bekezdése milyen szöveggel van hatályban; hatályban van-e az abban foglalt azon felhatalmazás, amely alapján a GMr. valójában megalkotásra került. Az indítványozó a GMr. és a GMr.mód. egészének kérte a megsemmisítését.

Az Alkotmánybíróság megkereste az ügyben a gazdasági minisztert álláspontja kifejtésére.

II.

1. Az Alkotmány vonatkozó rendelkezései szerint:

„2. § (1) A Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam.”

„37. § (3) A Kormány tagjai törvényben vagy kormányrendeletben kapott felhatalmazás alapján feladatkörükben eljárva rendeletet adnak ki, amelyek törvénnyel és kormányrendelettel nem lehetnek ellentétesek. A rendeleteket a hivatalos lapban ki kell hirdetni.”

2. A GMr. 8. §-a a következő rendelkezéseket tartalmazta:

„8. § E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg a gázszolgáltatásról szóló 1994. évi XLI. törvény végrehajtásáról rendelkező 3/1995. (I. 20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) a következők szerint módosul:

(1) Az R. 6. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A csatlakozó vezeték és a fogyasztói berendezés létesítésére, felülvizsgálatára, biztonsági előírást érintő leszerelésére, vagy gázfogyasztó készülék le- és felszerelésére jogosult gázszerelők nyilvántartásba vételének feltételeit és eljárási rendjét, továbbá a nyilvántartást vezető szervezetet a miniszter rendeletben állapítja meg, illetve jelöli ki.”

(2) Az R. 10. §-ának (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) A miniszter felhatalmazást kap arra, hogy a gázszerelők nyilvántartásba vételének feltételeit és eljárási rendjét, továbbá a nyilvántartást vezető szervezetet rendeletben állapítsa meg.”

3. A GMr.mód. szövege szerint:

„A gázszolgáltatásról szóló 1994. évi XLI. törvény végrehajtásáról szóló 3/1995. (I. 20.) Korm. rendelet 6. §-ának (2) bekezdésében és 10. §-ának (6) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

1. § A gázszerelők nyilvántartásáról szóló 26/2000. (VII. 28.) GM rendelet 8. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„8. § A gazdasági kamarák által 2000. október 31. napjáig kiadott fényképes gázszerelői igazolványok 2000. november 1. napját követően azok érvényességének időtartama alatt továbbra is érvényesek, a nyilvántartásba vétellel megszerzett jogosultság – a 4. §-ban foglaltak figyelembevételével – a továbbképzés időtartama alatt ismételt nyilvántartásba vételi eljárás lefolytatása nélkül gyakorolható. E rendelkezés azonban nem érinti a nyilvántartásba vétel alapjául szolgáló adatokban történő változások bejelentésének és igazolásának 5. § szerinti kötelezettségét.”

2. § Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba.”

III.

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány benyújtását követően a vizsgálni kért jogszabályok hatályukat veszítették, és ezzel az indítvány tárgyatalanná vált. A GMr.-t és a GMr.mód.-ot hatályon kívül helyezte a gázszerelők nyilvántartásáról szóló 28/2006. (V. 15.) GKM rendelet 9. § (2) bekezdés *a*) és *f*) pontja. Az ügyben érintett R. sincs már hatályban, az R.-t a földgázellátásról szóló 2003. évi XLII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 111/2003. (VII. 29.) Korm. rend. 37. § (3) bekezdése helyezte hatályon kívül. Az Alkotmánybíróság „hatályon kívül helyezett jogszabály alkotmányellenességét nem vizsgálja, hacsak nem annak alkalmazhatósága is eldöntendő kérdés (335/B/1990. AB határozat, ABH 1990, 261, 262.). Hatályon kívül helyezett jogszabály alkotmányossági vizsgálata a konkrét normakontroll két esetében, az Abtv. 38. § (1) bekezdése szerinti bírói kezdeményezés és az Abtv. 48. § szerinti alkotmányjogi panasz alapján lehetséges.” [29/2005. (VII. 14.) AB határozat, ABH 2005, 316, 323.]

Jelen ügyben megállapítható, hogy a vizsgálni kért – de már hatályon kívül helyezett – jogszabályok alkalmazhatósága az indítvány alapján nem merül fel, az indítvány nem alkotmányjogi panasz hatáskörben érkezett, illetve nem is bírói kezdeményezés. Az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat 31. § *a*) pontja szerint az Alkotmánybíróság az eljárást megszünteti, ha az indítvány benyújtása után a vizsgálat alá vont jogszabály hatályát veszítette, és ezzel az indítvány tárgyatalanná vált (ABH 2003, 2065, 2076.).

Erre tekintettel az Alkotmánybíróság a GMr. és a GMr.mód. alkotmányellenességének vizsgálatára irányuló eljárást megszüntette.

Budapest, 2006. december 19.

Dr. Holló András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kukorelli István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

259/B/2001. AB végzés

Az Alkotmánybíróság önkormányzati szabályozás alkotmányellenességének vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság Budapest Főváros Terézváros Önkormányzat Képviselő-testületének a Terézvárosi Önkormányzat tulajdonában álló lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérbeadásának feltételeiről szóló 31/2000. (XI. 24.) önkormányzati rendelet 5. § (1) bekezdése, 30. § (1) bekezdés d) pontja, 35. § (2) bekezdése, 43. § (4) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló eljárást megszünteti.

INDOKOLÁS

Az Alkotmánybírósághoz két indítványt nyújtottak be Budapest Főváros Terézváros Önkormányzat Képviselő-testületének (a továbbiakban: Képviselő-testület) a Terézvárosi Önkormányzat tulajdonában álló lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérbeadásának feltételeiről szóló 31/2000. (XI. 24.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: Ör.) egyes rendelkezései alkotmányellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt. A két indítvány tartalmi összefüggéseire tekintettel azokat az Alkotmánybíróság egyesítette, egy eljárás keretébe vonta. Az egyik indítvány az Ör. 5. § (1) bekezdését és 30. § (1) bekezdés d) pontját azért tartotta alkotmányellenesnek, mert álláspontja szerint az önkormányzat törvényellenesen túlterjeszkedett jogalkotási hatáskörén. Mindkét indítványozó magasabb szintű jogszabályba, törvénybe ütközőnek vélte az Ör. 35. § (2) bekezdését és 43. § (4) bekezdését.

A Képviselő-testület az indítványok benyújtását követően a támadott rendeletét hatályon kívül helyezte az Önkormányzat tulajdonában álló lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérbeadásának feltételeiről szóló 15/2006. (III. 21.) önkormányzati rendelete 45. §-ával. Az új önkormányzati rendelet nem tartalmazza azokat a szabályokat, amelyeket az indítványok a korábbi rendeletben támadtak. A támadott rendelkezések hatályon kívül helyezésére figyelemmel az indítványozók visszavonták az indítványukat.

Az Alkotmánybíróság hatályos jogszabályok alkotmányosságát vizsgálja, az alkotmányossági vizsgálat időpontjában hatályban már nem lévő szabályok alkotmányosságát csak két esetben: az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII.

törvény (a továbbiakban: Abtv.) 38. §-a szerinti bírói kezdeményezés és 48. §-a szerinti alkotmányjogi panasz esetében vizsgálja. Egyik indítvány sem az Abtv. 38. §-a szerinti bírói kezdeményezés és nem is annak 48. §-a szerinti kérelem. Tekintettel arra, hogy a támadott Ör. nincs hatályban, ezzel az indítványok tárgytalanná váltak, az Alkotmánybíróság az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (ABH 2003, 2065.) 31. § *a*) pontja értelmében megszüntette az eljárást.

Budapest, 2006. november 28.

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kukorelli István s. k.,
alkotmánybíró

972/B/2001. AB végzés

Az Alkotmánybíróság jogszabályi rendelkezések alkotmányellenességének utólagos megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítvány alapján meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény végrehajtásáról szóló 140/1996. (VIII. 31.) Korm. rendelet 36. §-a és a belügyminiszter irányítása alatt álló fegyveres szervek hivatásos állományú tagjai illetményének és egyéb juttatásainak megállapításáról, valamint a folyósítás szabályairól szóló 20/1997. (III. 19.) BM rendelet 49. §-a alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló eljárást megszünteti.

INDOKOLÁS

I.

1. Az indítványozó a belügyminiszter irányítása alatt álló fegyveres szervek hivatásos állományú tagjai illetményének és egyéb juttatásainak megállapításáról, valamint a folyósítás szabályairól szóló 20/1997. (III. 19.) BM rendelet módosításáról szóló 12/2001. (VI. 29.) BM rendelet (a továbbiakban: BM r.m.) és a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény végrehajtásáról szóló 140/1996. (VIII. 31.) Korm. rendelet módosításáról szóló 133/2001. (VII. 20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: K.rm.) alkotmányellenességének megállapítását és visszamenőleges hatályú megsemmisítését kérte, mivel szerinte a fenti jogszabályok ellentétesek az Alkotmány 2. § (1) bekezdésével és 70/A. §-ával. Álláspontja szerint a jogállamiság elvének sérelmét jelenti egyrészt az, hogy a Kormány és a szakminiszter törvényi felhatalmazás nélkül, illetve azt túllépve alkotta meg a módosító rendelkezéseket, másrészt alkotmányellenes a hatálybaléptetés módja, továbbá a tűzoltók szerzett jogainak indokolatlan megvonása is. A hátrányos megkülönböztetés tilalma elvének megsértését abban látja, hogy a módosítás a teljes belügyi állománytól visszavette a veszélyességi pótlékot, de az ténylegesen csak a tűzoltókat sújtja, mivel szerinte a többi területen „kerülő úton” mégis jár a veszélyességi pótlékkal azonos értékű juttatás.

2. Az indítványozó ugyan a K.rm. és a BM r.m. megsemmisítését kérte, azonban az Alkotmánybíróság eljárását a módosított rendelkezések tekintetében folytatta le [a belügyminiszter irányítása alatt álló fegyveres szervek hivatásos állományú tagjai illetményének és egyéb juttatásainak megállapításáról, valamint a folyósítás szabályairól szóló 20/1997. (III. 19.) BM rendelet (a továbbiakban: BM r.), valamint a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény végrehajtásáról szóló 140/1996. (VIII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: K.r.)]. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint az indítványokat tartalmuk szerint bírálja el. Így – bár az indítványozó a teljes BM r.m. megsemmisítését kérte –, az indítvány tartalmából egyértelműen kiolvasható, hogy valójában csak a BM r.m. 5. §-ával módosított BM r. 49. §-ának alkotmányossági vizsgálatát kéri. Erre utal az is, hogy kifejezetten a módosított BM r. 49. § (2)–(4) bekezdéseit jelöli meg indítványában, mint amelyeket elfogadhatatlannak tart, ezért az Alkotmánybíróság csak ezt a rendelkezést vizsgálta.

A BM r.m. a BM r. 49. §-án kívül a BM r. 1., 9., 12., 48. §-át, valamint 1. számú mellékletét és 2. számú mellékletének III. pontját módosította, azonban ezek a tűzoltók veszélyességi pótlékával – és így az indítványozó által felvetett alkotmányossági problémával – összefüggésben nincsenek.

3. Mivel a jogalkotó mind a BM r. 49. §-át, mind a K.r. 36. §-át módosította, az Alkotmánybíróság a jogszabályok megváltozott tartalmára tekintettel az indítványozót felhívta, nyilatkozzon arról, hogy indítványát fenntartja-e. Az indítványozó indítványát fenntartotta, mivel a jogállamisággal összeegyeztethetetlennek tartja, hogy a jogalkotó szervek alkotmányellenes jogszabályok okozta sérelmeket „szabad belátásuk szerint, teljeskörű reparáció nélkül orvosolhassák”.

II.

1. Az Alkotmánybíróság eljárása során megállapította, hogy a K.rm. kizárólag a K.r. 36. §-ának módosítását tartalmazta. A K.r. módosítással érintett, így a ténylegesen kifogásolt 36. § (1) bekezdése a K.rm. folytán 2001. július 23-tól a következőket tartalmazza: „Az 1. számú melléklet 1–3., 5. és 8. pontjaiban meghatározott beosztásban szolgálatot teljesítőt az illetménypótlék havonta akkor illeti meg, ha az egészségkárosító kockázatok között töltött ideje eléri a 23. §1) bekezdésében meghatározott időt. Az 1. számú melléklet nem alkalmazható a tűzoltóság, a polgári védelem, valamint a katasztrófavédelem, a Rendőrség és a Határőrség hivatásos állományú tagjaira.”

Ezt az indítványozó által sérelmesnek érzett rendelkezést (továbbá K.r. nem kifogásolt 37. §-át is) a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény végrehajtásáról szóló 140/1996. (VIII. 31.) Korm. rendelet módosításáról szóló 99/2003. (VII. 15.) Korm. rendelet 5. §-a 2003. július 23. napjával a következőképpen módosította: „A Hszt. 254. §-a (2) bekezdésének *a*) pontja utolsó előtti gondolatjeles bekezdése, valamint a 322. §-a (1) bekezdésének *l*) pontja szempontjából az 1. számú melléklet 1–3. és 8. pontjaiban meghatározott egészségkárosító kockázatok közötti munkával járó beosztásban szolgálatot teljesítőt az illetménypótlék havonta akkor illeti meg, ha az egészségkárosító kockázatok között töltött ideje eléri a 23. § (1) bekezdésében meghatározott időtartamot.”, valamint 6–7. §-ai 37/A. (veszélyes tűzoltói beosztás pótléka) és 37/B. (egyéb veszélyességi pótlék) §-okkal egészítették ki. Ezzel a módosítással a K.r. 36. §-ából kikerült a tűzoltókat az indítványozó szerint hátrányosan érintő rendelkezés. Mivel ez a K.r. jelenleg is hatályos szövege, így ebben a részében az indítvány okafogyottá vált, ezért az Alkotmánybíróság az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (a továbbiakban: Ügyrend, ABH 2003, 2065.) 31. § *e*) pontja alapján az eljárást megszüntette.

2. Az Alkotmánybíróság a fent leírtak szerint megállapította azt is, hogy az eredetileg kifogásolt BM r.m. 5. §-a a BM r. 49. §-át módosította. A kifogásolt rendelkezésnek az indítvány benyújtásakor hatályos szövege a következőket tartalmazta:

„5. § Az R. 49. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

»49. § (1) A különleges bevetési pótlékra, kutyavezetői pótlékra, díszelgési pótlékra, a nyomozói pótlékra, az ügyeleti pótlékra és a különleges gépjárművezetői pótlékra vonatkozó szabályokat a 2. számú melléklet tartalmazza.

(2) A kormányrendelet 36–37. § szerinti illetménypótlék napokra, illetve a teljesített órákra is megállapítható annak, aki a havi, illetve a napi szolgálatteljesítési időnek csak egy részében végzi a tevékenységét pótlékra jogosító körülmények között. A pótlék naponként akkor állapítható meg, ha a szolgálatteljesítés napi időtartama alatt az egészségkárosító kockázatok között töltött idő eléri a kormányrendelet 23. § (1) bekezdésében meghatározott időt. Amennyiben azt nem éri el, úgy az illetménypótlékot teljesített óránként kell meghatározni. A pótlék összege naponkénti megállapítás esetén az illetményalap 2,1%-a, a teljesített óránként pedig 0,5%-a.

(3) A határőrség – idegenrendészeti őrizetben fogvatartottak körletére beosztott – hivatásos állománya tekintetében a (2) bekezdésben foglalt időtartam számítása szempontjából a körletben ténylegesen teljesített szolgálati idő az irányadó.

(4) A katasztrófavédelmi szervek és az önkormányzati tűzoltóságok hivatásos és szerződéses állományából egyéb veszélyességi pótlékra az jogosult, aki a tűzoltásban és a műszaki mentésben, illetőleg a vegyi, sugárhelyzet felderítésében vett részt, továbbá az is, aki az ilyen tevékenység irányításának átvételére jogosult, illetve kötelezett és az átvételre ténylegesen sor került. A (2) bekezdésben foglalt időtartam számításánál a tűzoltás, illetőleg műszaki mentés vagy vegyi, sugárfelderítés végrehajtására kapott riasztás és a kárhelyi tevékenység befejezése, illetve a visszaindulás megkezdése között eltelt időtartamot kell figyelembe venni. Minden megkezdett órát egészként kell beszámítani.«”

A BM r. 49. §-át a belügyminiszter irányítása alatt álló fegyveres szervek hivatásos állományú tagjai illetményének és egyéb juttatásainak megállapításáról, valamint a folyósítás szabályairól szóló 20/1997. (III. 19.) BM rendelet módosításáról szóló 28/2003. (VII. 9.) BM rendelet 2. §-a 2003. július 17-vel, majd a 49. § (1) bekezdését a belügyminiszter irányítása alatt álló fegyveres szervek hivatásos állományú tagjai illetményének és egyéb juttatásainak megállapításáról, valamint a folyósítás szabályairól szóló 20/1997. (III. 19.) BM rendelet, valamint a belügyminiszter irányítása alá tartozó szervek, valamint az önkormányzati tűzoltóság szolgálati viszonyban álló tagjai szolgálati viszonyának egyes kérdéseiről és a személyügyi igazgatás rendjéről szóló 9/1997. (II. 12.) BM rendelet módosításáról szóló 4/2006. (I. 20.) BM rendelet 3. §-ával 2006. január 1-jével módosította. A BM r. 49. §-ának hatályos szövege így a következőket tartalmazza:

„49. § (1) A különleges bevetési pótlékra, a díszelgési pótlékra, a nyomozói pótlékra, az ügyeleti pótlékra, a különleges gépjárművezetői pótlékra, a kutyavezetői pótlékra, a veszélyes tűzoltó beosztás pótlékra, a veszélyes katasztrófavédelmi beosztás pótlékra, az egyéb veszélyességi pótlékra, a rendőrségi közterületi pótlékra, valamint a határőrségi határrendészeti pótlékra vonatkozó szabályokat a 2. számú melléklet tartalmazza.

(2) A kormányrendelet 36. §-ában meghatározott fokozottan veszélyes beosztás pótlékot megállapítani és folyósítani csak akkor lehet, ha a tárgyhavi pótlékra jogosultságot a nyilvántartás alapján a szolgálati elöljáró igazolta.”

A jogszabályváltozás következtében a tűzoltókat az indítványozó szerint hátrányosan érintő rendelkezés a módosított BM r.-ből kikerült, és a 2006. január 1-jén hatályba lépett módosítás folytán megszűnt az állított hátrányos megkülönböztetés is azáltal, hogy a BM r. 49. §-ába a veszélyes tűzoltó beosztás pótléka visszakerült. Így az indítvány ebben a részében is okafogyottá vált. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság az Ügyrend 31. § e) pontja alapján az eljárást megszüntette.

3. A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az Alkotmány megjelölt szakaszainak az indítványozó által állított megsértését nem vizsgálta.

Budapest, 2006. június 12.

Dr. Bagi István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Harmathy Attila s. k.,
alkotmánybíró

1065/B/2001. AB végzés

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképzésben részt vevők számára szervezett központi gyakornoki rendszerről szóló 125/1999. (VIII. 6.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdése „a magyar állampolgárok részére” szövegrésze alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló eljárást megszünteti.

INDOKOLÁS

1. Az indítványozó azt kérte, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképzésben részt vevők számára szervezett központi gyakornoki rendszerről szóló 125/1999. (VIII. 6.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr.) 2. § (1) bekezdése „a magyar állampolgárok részére” szövegrészenek alkotmányellenességét és semmisítse meg azt. Álláspontja szerint a támadott rendelkezés az Alkotmány 70/G. §-a által biztosított tanszabadságot sérti, „mivel kirekeszti ebből a képzési formából többek között a Magyarországon törvényesen letelepedett és élő állampolgárokat.”

2. A Kr. indítványozó által támadott 2. §-át az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképzésben részt vevők számára szervezett központi gyakornoki rendszerről szóló 125/1999. (VIII. 6.) Korm. rendelet módosításáról szóló 52/2003. (IV. 9.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése 2003. április 17-i hatállyal, 8. § (4) bekezdése pedig a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napjától módosította. A Kr. módosítása után a központi gyakornoki rendszer kiterjed a letelepedési engedéllyel rendelkezőkre, valamint a hontalannak, menekültnek elismert, bevándorlási engedéllyel rendelkező személyekre, továbbá az Európai Gazdasági Térség állampolgáira is.

Az Alkotmánybíróság végzésben felhívta az indítványozót, nyilatkozzék, hogy a jogszabályváltozásra tekintettel indítványát fenn kívánja-e tartani. A felhívásra válasz nem érkezett. Tekintettel arra, hogy a jogalkotó a jogszabályt módosította és a hatályos jogszabály az indítványozó által kifogásolt szövegrészt nem tartal-

mazza, az indítvány okafogyottá vált. Ezért az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (ABH 2003, 2065.) 31. §-ának *e*) pontja alapján az Alkotmánybíróság az eljárást megszüntette.

Budapest, 2006. december 11.

Dr. Erdei Árpád s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Harmathy Attila s. k.,
előadó alkotmánybíró

1184/B/2001. AB végzés

Az Alkotmánybíróság állami irányítás egyéb jogi eszköze alkotmányellenességének utólagos vizsgálata tárgyában benyújtott indítvány alapján meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság Révfülöp Nagyközség Képviselő-testülete 17/1999. (II. 22.) számú határozata alkotmányellenességének utólagos megállapítására és megsemmisítésére irányuló eljárást megszünteti.

INDOKOLÁS

1. Az indítványozó kifogása szerint Révfülöp Nagyközség Képviselő-testülete 17/1999. (II. 22.) számú határozatában (a továbbiakban: Öh.) az önkormányzati támogatás személyi hatályát az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdésével ellentétes módon, a magyar állampolgárságú természetes személyekre szűkítette. Az indítványozó szerint a döntés diszkriminatívan érintette és érinti a község kettős állampolgár és külföldi ingatlanulajdonosait.

2. Révfülöp Nagyközség Képviselő-testülete a 114/1998. (XI. 23.) számú határozatában megállapította, hogy Révfülöp Csörgő és Szepezdi utcák feletti terület szennyvízcsatorna-építésénél az érdekeltségi hozzájárulás 100 000 Ft-ról 260 000 Ft-ra emelkedett, erre tekintettel az Önkormányzat a természetes személyekre vonatkozóan a 160 000 Ft érdekeltségi hozzájárulást átvállalta a hozzájárulás fizetésének teljes időtartamára.

E határozatát – az indítvány által is támadott Öh.-val – akként módosította a képviselő-testület, hogy az önkormányzati támogatást kizárólag a magyar állampolgárságú természetes személyeknek biztosította.

3. Az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 1. § b) pontja szerint az Alkotmánybíróság hatáskörébe jogszabály, valamint az állami irányítás egyéb jogi eszköze alkotmányellenességének utólagos vizsgálata tartozik.

A jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény (a továbbiakban: Jat.) határozza meg az állami irányítás egyéb jogi eszközeinek körét. A Jat. 46. § (1) bekezdése szerint az Országgyűlés, a Kormány, a kormánybizottságok, az önkormányzatok

és az önkormányzatok szervei határozatban szabályozzák az általuk irányított szervek feladatait, a saját működésüket, és állapítják meg a feladatkörükbe tartozó terveket.

A Jat. 46. § (2) bekezdése szerint a rendelkezés nem érinti az önkormányzat egyedi határozat meghozatalára vonatkozó jogát.

E törvényi szabályoknak megfelelően tehát nem minden önkormányzati határozat tartozik az állami irányítás egyéb jogi eszközei körébe. Az állami irányítás egyéb jogi eszközének csak azok az önkormányzati határozatok minősülnek, amelyek a Jat. 46. § (1) bekezdésében meghatározott tartalommal bírnak. E rendelkezés – a terveken kívül – csak az irányított szervek feladatait, valamint az önkormányzat működését szabályozó, normatív tartalmú, a címzettek számára általános magatartási szabályt tartalmazó önkormányzati határozatokat minősíti e körbe tartozónak.

Az Alkotmánybíróság korábban rámutatott arra, hogy: „[a]z állam szerveinek jogalkotó hatáskörét átfogóan az Alkotmány és a Jat. szabályozza. A Jat. határozza meg azt is, hogy az állami szervek aktusai közül melyek minősülnek jogszabálynak és melyek azok, amelyek az állami irányítás egyéb jogi eszközei közé tartoznak. Önmagában véve azonban az, hogy valamely aktust olyan elnevezés alatt bocsátanak ki, amelyet a Jat. a jogszabályok vagy az állami irányítás egyéb jogi eszközei megjelölésére használ, még nem szükségképpen alapozza meg az adott aktus felülvizsgálatára nézve az Alkotmánybíróság hatáskörét. A hatáskör vizsgálatánál nem az aktus elnevezése, hanem a benne foglalt rendelkezések jogi jellege az irányadó.” [52/1993. (X. 7.) AB végzés, ABH 1993, 407, 408.]

Az Alkotmánybíróságnak tehát hatásköre vizsgálata során abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az indítványozó által támadott Öh. minősíthető-e „normatív tartalmú” aktusnak.

Az önkormányzat a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 8. § (2) bekezdése alapján maga határozza meg – a lakosság igényei alapján és anyagi lehetőségeitől függően –, hogy mely feladatokat milyen mértékben és módon lát el.

A szennyvízcsatorna-építés esetében az érdekeltségi hozzájárulás önkormányzat általi átvállalása személyek jogait érintő rendelkezés. Az Öh. általános jelleggel határozta meg, hogy az adott területen milyen alanyi kör részesülhet támogatásban, és kik azok a személyek, akik nem jogosultak a kedvezményre. A kedvezményre való jogosultság személyi hatályát az önkormányzat egyetlen körülményhez kötötte: a csatornaberuházással érintett terület magyar állampolgárságú ingatlanulajdonosainak biztosította az érdekeltségi hozzájárulás átvállalásának összegét.

A fentiek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a kifogásolt Öh. bár formailag nem tartozik az állami irányítás egyéb jogi eszközei között megjelölt önkormányzati határozatok közé, mégis – normatív tartalma miatt – a benne foglalt rendelkezés alkotmánybíróági eljárás tárgya lehet.

4. Az Alkotmánybíróság eljárása során megállapította ugyanakkor azt is, hogy az Öh. már nem hatályos, bár formailag nem került sor a hatályon kívül helyezésére, de a benne foglalt rendelkezések teljesedésbe mentek.

A Jat. 13. §-a szerint a jogszabály akkor veszti hatályát, ha más jogszabály hatályon kívül helyezi, vagy ha a jogszabályban meghatározott határidő lejárt. Az Alkotmánybíróság több határozatában (pl.: 670/B/1997. AB határozat, ABH 1999, 600, 603.) a Jat.-nak ezt a szabályát a jogszabály alkalmazhatóságára vonatkozó rendelkezésként értelmezi. Eszerint formális hatályon kívül helyezés nélkül is hatályát veszítettnek kell tekinteni azt a jogszabályt, amelynek rendelkezései teljesedésbe mentek, és már nincs mód arra, hogy a jogalanyok a jogszabályi rendelkezés alapján jogot szerezzenek. (Pl. 1239/B/1990. AB végzés, ABH 1991, 905, 906.; 670/B/1997. AB határozat, ABH 1999, 600, 603.; 332/B/2000. AB végzés, ABH 2002, 1742, 1743.)

Az Alkotmánybíróság megkereste Révfülöp Község Önkormányzatának jegyzőjét, aki a megkeresésben feltett kérdésekre válaszként azt közölte, hogy az Öh. alapján a kedvezmények megállapítására irányuló eljárási jogviszonyok lezárultak, az érintettek a támogatást megkapták, a számukra megállapított beruházási költségeket megfizették, a kifogásolt rendelkezés alapján újabb jogokat szerezni, illetve kötelezettségeket teljesíteni már nem lehet, a csatornaberuházás műszakilag megvalósult.

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a kifogásolt jogszabály teljesedésbe ment.

Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint nem kerül sor a már hatályon kívüli norma érdemi alkotmányossági vizsgálatára, ha annak egyedüli eljárásjogi következménye – az alkotmányellenesség megállapítása esetén – a norma hatályvesztésének kimondása lehetne. (1449/B/1992. AB határozat, ABH 1994, 561, 564.; 1239/B/1990. AB végzés, ABH 1991, 905.)

Már nem hatályos jogszabály alkotmányossági vizsgálata a konkrét normakontroll két esetében, az Abtv. 38. § (1) bekezdése szerinti bírói kezdeményezés és a 48. § szerinti alkotmányjogi panasz alapján lehetséges.

5. Mivel jelen ügyben a már nem hatályos Öh. alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványi kérelem az Abtv. 1. § b) pontja szerinti utólagos absztrakt normakontrollra irányult, ezért az Alkotmánybíróság az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről

szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozatának 31. § a) pontja alapján az eljárását megszüntette.

Budapest, 2006. február 20.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Tersztyánszkyné dr. Vasadi Éva s. k.,
előadó alkotmánybíró

94/B/2002. AB végzés

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a házi orvosok, házi gyermekorvosok és fogorvosi alapellátási vállalkozások támogatásáról szóló 229/2001. (XII. 5.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítvány tárgyában indult eljárást megszünteti.

INDOKOLÁS

Az indítványozó a házi orvosok, házi gyermekorvosok és fogorvosi alapellátási vállalkozások támogatásáról szóló 229/2001. (XII. 5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr.) 1. § (1) bekezdése alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte az Alkotmány 70/A. §-ára és 70/D. §-ára hivatkozva. Az indítványozó álláspontja szerint azáltal, hogy a Kr. „hatályánál fogva csak a területi ellátási kötelezettséggel rendelkező házi orvosi szolgáltatók részére biztosít eszköz-támogatást, hátrányos helyzetbe kerülnek azok az állampolgárok, akiknek házi orvosa eszköztámogatásban ... nem részesül azáltal, hogy az ellátásukat biztosító eszközállományt házi orvosuk ... kevésbé magas színvonalon tudja biztosítani.” Sérül ugyanakkor a legmagasabb szintű egészségügyi ellátáshoz való alkotmányos alapjoguk is.

A Kr.-t 2006. január 1-jével hatályon kívül helyezte az egészségügyi szolgáltatások Egészségbiztosítási Alapból történő finanszírozásának részletes szabályairól szóló 43/1999. (III. 3.) Korm. rendelet módosításáról rendelkező 329/2005. (XII. 29.) Korm. rendelet 16. §-ának (8) bekezdése.

Az Alkotmánybíróság hatályon kívül helyezett jogszabály alkotmányosságát az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 48. §-a szerinti alkotmányjogi panasz és 38. §-a szerinti bírói kezdeményezés esetén vizsgálja, vagyis akkor, amikor a hatályon kívül helyezett jogszabály alkalmazhatósága is eldöntendő kérdés (335/B/1990/13. AB végzés, ABH 1990, 261, 262.). A vizsgált indítvány nem tartozik az említett ügycsoportok egyikébe sem, ezért az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerke-

zetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (ABH 2003, 2065.) 31. § a) pontja alapján az Alkotmánybíróság az eljárást megszüntette.

Budapest, 2006. december 11.

Dr. Erdei Árpád s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Harmathy Attila s. k.,
előadó alkotmánybíró

238/B/2002. AB végzés

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság Budapest Főváros Közgyűlésének a Fővárosi Önkormányzatot és a kerületi önkormányzatokat osztottan megillető bevételek 2002. évi megosztásáról szóló 67/2001. (X. 24.) Főv. Kgy. önkormányzati rendelete alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítvány alapján indult eljárást megszünteti.

INDOKOLÁS

Az indítvány Budapest Főváros Közgyűlésének a Fővárosi Önkormányzatot és a kerületi önkormányzatokat osztottan megillető bevételek 2002. évi megosztásáról szóló 67/2001. (X. 24.) Főv. Kgy. önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Ör.) egészének alkotmányellenességét állította és megsemmisítését kezdeményezte. Álláspontja szerint az Ör. ellentétes a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 64. § (1) bekezdésével, amely szerint az önkormányzati bevételek a főváros és a kerületi önkormányzatok között a ténylegesen gyakorolt feladat- és hatáskörök arányában illetik meg a fővárosi, illetve a kerületi önkormányzatokat. Az indítvány az Ör. alkotmány- és törvényellenességét arra alapozza, hogy a bevételek megosztása nem a gyakorolt feladat- és hatáskörök forrásigénye, hanem törvényellenes módon, több vonatkozásban átlagszámítás alapján történt. Ezzel – szerinte – az Ör. az Alkotmány 44/A. § (1) bekezdés *a)–c)* pontjaiban foglalt alapjogok sérelmét is megvalósítja.

Az Alkotmánybíróság az indítvánnyal összefüggésben elsőként azt vizsgálta, hogy az indítvány tárgya nem minősül-e ítélt dolognak. Az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat 31. § *c)* pontja értelmében „ítélt dolog” címén az eljárás megszüntetésének van helye, ha az indítvány az Alkotmánybíróság által érdemben már elbírált jogszabállyal azonos jogszabály (jogszabályi rendelkezés) felülvizsgálatára irányul és az indítványozó az Alkotmánynak ugyanarra a §-ára, illetőleg alkotmányos elvére (értékére) – ezen belül – azonos alkotmányos összefüggésre hivatkozva kéri az alkotmánysértés megállapítását. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az indítványban felvetett kérdés akkor „ítélt dolog”, ha

az újabb indítványt ugyanazon jogszabályi rendelkezésre vonatkozóan azonos okból vagy összefüggésben terjesztik elő. (1620/B/1991. AB határozat, ABH 1991, 972, 973.)

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Ör. alkotmányosságát már vizsgálta, érdemben elbírálta az 1051/B/2001. AB határozatával (ABH 2002, 1572–1578.) olyan indítvány alapján, amely ugyanazon jogszabályra – Ör.-re – vonatkozóan, azonos okokból, az Alkotmánynak ugyanarra a §-ára, azonos alkotmányos összefüggésre hivatkozva indítványozta az Ör. megsemmisítését. Az indítvány tehát „ítélt dolog”, ezért az Alkotmánybíróság az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (ABH 2003, 2065.) 31. § c) pontja értelmében megszüntette az eljárást.

Budapest, 2006. december 19.

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kukorelli István s. k.,
alkotmánybíró

372/H/2002. AB végzés

Az Alkotmánybíróság helyi önkormányzati rendeleti szabályozás törvényellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság Debrecen Megyei Jogú Város Közgyűlésének az önkormányzati tulajdonú bérlakások lakbérének megállapításáról szóló 6/2001. (III. 6.) Kr. rendelete 5. §-a, 6. § (3) bekezdése, 6/A. § (1) bekezdése, valamint a bérlakások bérbeadásával és a lakhatással kapcsolatos szociális feladatokról szóló 7/2001. (III. 6.) Kr. rendelete 7. § (2) bekezdése törvényellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló eljárást megszünteti.

INDOKOLÁS

A Hajdú-Bihar Megyei Közigazgatási Hivatal vezetője (a továbbiakban: hivatalvezető) – miután törvényességi észrevételeit a Debrecen Megyei Jogú Város Közgyűlése (a továbbiakban: Közgyűlés) nem fogadta el – indítványt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz a Közgyűlésnek az önkormányzati tulajdonú bérlakások lakbérének megállapításáról szóló 6/2001. (III. 6.) Kr. rendelete 5. §-a, 6. § (3) bekezdése, 6/A. § (1) bekezdése, valamint a bérlakások bérbeadásával és a lakhatással kapcsolatos szociális feladatokról szóló 7/2001. (III. 6.) Kr. rendelete 7. § (2) bekezdése törvényellenessége megállapítását és megsemmisítését kezdeményezve. A hivatalvezető álláspontja szerint a két önkormányzati rendelet egyes rendelkezései sértik az Alkotmány 2. §-ából következő jogbiztonság követelményét, nem felelnek meg a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény több előírásának. A Közgyűlés figyelmen kívül hagyta az egységes szerkezetbe foglalás követelményét is.

A hivatalvezető az Alkotmánybírósághoz 2006. július 2-án érkezett beadványában visszavonta az indítványát miután mulasztásban megnyilvánuló törvénysértés miatt törvényességi észrevételt tett a Közgyűlésnek.

Az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 20. §-a szerint az Alkotmánybíróság az arra jogosult indítványa alapján jár el. Az indítvány visszavonására tekintettel az Alkotmánybíróság az eljárást – az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezet-

be foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (ABH 2003, 2065.) 31. § d) pontjára is figyelemmel – megszüntette.

Budapest, 2006. október 16.

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kukorelli István s. k.,
alkotmánybíró

514/H/2002. AB végzés

Az Alkotmánybíróság helyi önkormányzati rendelet alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság Békéscsaba Megyei Jogú Város Közgyűlésének a köztisztaság fenntartásáról és az egyes közszolgáltatások kötelező igénybevételéről szóló, többször módosított 51/1995. (X. 12.) önkormányzati rendelet módosításáról és egységes szerkezetbe foglalásáról szóló 31/1998. (XII. 17.) önkormányzati rendelet 5. § (4) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló eljárást megszünteti.

INDOKOLÁS

A Békés Megyei Közigazgatási Hivatal vezetője indítványában kezdeményezte Békéscsaba Megyei Jogú Város Közgyűlésének a köztisztaság fenntartásáról és az egyes közszolgáltatások kötelező igénybevételéről szóló, többször módosított 51/1995. (X. 12.) önkormányzati rendelet módosításáról és egységes szerkezetbe foglalásáról szóló 31/1998. (XII. 17.) önkormányzati rendelet 5. § (4) bekezdése alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését, mert törvényességi észrevételét a képviselő-testület nem fogadta el.

Az Alkotmánybírósághoz 2006. január 5-én érkezett beadványában az indítványozó indítványát visszavonta.

Az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 20. §-a szerint az Alkotmánybíróság az arra jogosult indítványa alapján jár el. Tekintettel az indítvány visszavonására, az Alkotmánybíróság az eljárást – az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XIII. 3.) Tü. határozat 31. § *d)* pontjára figyelemmel – megszüntette.

Budapest, 2006. február 8.

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Tersztyánszky dr. Vasadi Éva s. k.,
alkotmánybíró

598/B/2002. AB végzés

Az Alkotmánybíróság jogszabályi rendelkezés alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta az alábbi

végzést:

Az Alkotmánybíróság a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény végrehajtásáról szóló 203/1998. (XII. 19.) Korm. rendelet 6. § (9) bekezdés második mondata – „Nem kell műszaki üzemi tervet készíteni a kutatás megkezdéséhez, ha az elfogadott munkaprogram részletesen tartalmazza a Bt. 27. §-ának (2)–(3) bekezdésében meghatározott követelményeket és a térképeket.” – alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló eljárást megszünteti.

INDOKOLÁS

1. Az indítványozó a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény végrehajtásáról szóló 203/1998. (XII. 19.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 6. § (9) bekezdés második mondatának a rendelet hatálybalépésnek napjára, visszamenőleges hatályú megsemmisítését kezdeményezi. A kifogásolt rendelkezés szerint „Nem kell műszaki üzemi tervet készíteni a kutatás megkezdéséhez, ha az elfogadott munkaprogram részletesen tartalmazza a Bt. 27. §-ának (2)–(3) bekezdésében meghatározott követelményeket és a térképeket”. Álláspontja szerint a Vhr. e szabállyal a törvénynél alacsonyabb szintű jogszabályban államigazgatási szervet mérlegelési jogkörrel ruház fel. Ennek következtében a bányakapitányságok saját hatáskörben dönthetnek arról, hogy a bányavállalkozót kötelezze-e a bányászati kutatási tevékenység végzéséhez előírt környezeti hatásvizsgálat elvégzésére. Az indítványozó szerint a környezeti hatásvizsgálat a műszaki üzemterv része, így ha azt nem kell készíteni, akkor a környezeti hatásvizsgálatra sem kerül sor. A kifogásolt szabály az indítványozó szerint sérti az egészséges környezethez (Alkotmány 18. §), a lehető legmagasabb szintű testi egészséghez való jogot [Alkotmány 70/D. § (1) bekezdés], valamint „visszaveszi”, hatástalanítja a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvénynek és a környezeti hatásvizsgálat elvégzéséhez kötött tevékenységek köréről és az ezzel kapcsolatos hatósági eljárás részletes szabályairól szóló 152/1995. (XII. 12.) Korm. rendeletnek, továbbá a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény egyes rendelkezéseinek a környezeti hatásvizsgálatokra vonatkozó előírásait.

2. Az Alkotmánybíróság az eljárása során megállapította, hogy a Vhr. módosításáról szóló 282/2003. (XII. 29.) Korm. rendelet 3. § (5) bekezdése módosította a Vhr. 6. § (9) bekezdését, amely a vitatott rendelkezést 2004. január 1-jétől már nem tartalmazta. A Vhr. módosításáról szóló 106/2005. (VI. 16.) Korm. rendelet – 2005. június 24-ei hatállyal – újrászabályozta a kutatási jog adományozásának, engedélyezésének kérdését, azonban sem ez, sem a Vhr. későbbi [a Vhr. módosításáról szóló 145/2006. (VII. 11.) Korm. rendelet] módosítása nem tartalmazza a kifogásolt szabályt.

Az Alkotmánybíróság hatásköre az alkotmányellenesség utólagos vizsgálata esetén csak azoknak a jogszabályi rendelkezéseknek a vizsgálatára terjed ki, amelyek az eljárás időpontjában hatályosak. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata, hogy a módosított vagy hatályon kívül helyezett jogszabály alkotmányellenességét főszabály szerint az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 38. §-ában foglalt bírói kezdeményezés és a 48. §-a szerinti alkotmányjogi panasz esetében, valamint akkor vizsgálja, ha a hatályát veszítő jogszabály helyébe lépő jogszabály azonos rendelkezési környezetben szintén tartalmazza a sérelmezett rendelkezést.

Mivel a jelen ügyben a megsemmisíteni kért rendelkezést a Vhr. hatályos rendelkezései már nem tartalmazzák, ezért az Alkotmánybíróság az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (ABH 2003, 2065.) 31. § a) pontja alapján az eljárást megszüntette.

Budapest, 2006. december 11.

Dr. Bragyova András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Erdei Árpád s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Harmathy Attila s. k.,
alkotmánybíró

620/B/2002. AB végzés

Az Alkotmánybíróság önkormányzati rendelet alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló eljárásban meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság Kazincbarcika Város Önkormányzatának az ivóvíz, a szennyvízelvezetés, szennyvíztisztítás és -kezelés díjának megállapításáról és a díjalkalmazás feltételeiről szóló 48/2000. (XII. 22.) számú rendelete 6. § (3) bekezdése a) pontja alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló eljárást megszünteti.

INDOKOLÁS

1. Az indítványozó Kazincbarcika Város Önkormányzatának az ivóvíz, a szennyvízelvezetés, szennyvíztisztítás és -kezelés díjának megállapításáról és a díjalkalmazás feltételeiről szóló 48/2000. (XII. 22.) sz. rendelete (a továbbiakban: Ör.1.) 4. § (3) bekezdése – a 28/2004. (XI. 3.) számú rendelettel történő módosítását követően 6. § (3) bekezdése – alkotmányellenességének megállapítását és „megalkotására” visszamenőleges hatályú megsemmisítését kéri. Az indítványozó szerint az Ör.1. 6. § (3) bekezdése magasabb szintű jogszabályokba ütközik, ezáltal sérti az Alkotmány 2. § (1) bekezdését és 44/A. § (2) bekezdését.

Az indítványozó elsőként a közműves ivóvízellátásról és a közműves szennyvízelvezetéséről szóló 38/1995. (IV. 5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 24. § (4) bekezdésének d) pontjára hivatkozik. E rendelkezés szerint a szennyvíz mennyiségének meghatározásánál nem vehető figyelembe az árak megállapításáról szóló 1990. évi LXXXVII. törvény (a továbbiakban: Ártv.) felhatalmazása alapján kihirdetett jogszabályok szerint az év meghatározott időszakában locsolási célú felhasználásra figyelembe vett ivóvízmennyiség, amely nem lehet kevesebb, mint az adott időszakhoz tartozó vízhasználat 10%-a. Álláspontja szerint a locsolási kedvezmény bevezetésének oka az volt, hogy a közüzemi szolgáltató a csatornadíjat a vízfogyasztás alapján állapította meg, figyelmen kívül hagyva, hogy a felhasznált ivóvíz egy része nem a szennyvízelvezető csatornába folyt, hanem a fogyasztó más módon használta fel. Álláspontja szerint a locsolási kedvezmény biztosítása a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 201. §-ában meghatározott szerződéses szinallagma-védelem követelményét fejezi ki, ez azon-

ban nem érvényesül teljeskörűen, mivel az Ör. 1. nem rendelkezik ama fogyasztókról, akik átalánymennyiség alapján fizetik vízfogyasztásuk ellenértékét.

Az indítványozó szerint az Ör. 1. 6. § (3) bekezdése az R.-ben megfogalmazott „jogalkotói szándékot” is figyelmen kívül hagyja, mert „szubjektív ismérvek” alapján kizárja a locsolási kedvezmény igénybevételéből ama lakossági fogyasztókat, akik átalánymennyiség szerint fizetik vízfogyasztásuk ellenértékét.

2. Az indítványozó azt is kéri az Alkotmánybíróságtól, kötelezze Kazincbarcika Város Önkormányzatának Képviselő-testületét, mint ármegállapító hatáskörrel rendelkező szervezetet, hogy rendeletalkotással tegye lehetővé az R. 17. § (5) bekezdésének alkalmazását. Mivel az Ör. 1. nem rendelkezik az átalányszámítás szabályairól sem, így az indítványozó szerint az R. 17. § (5) bekezdése sem alkalmazható, amely szerint a házi vízvezeték – a fogyasztó által nem ellenőrizhető vagy nem karbantartható helyen történő – rejtett meghibásodása esetén a vízfogyasztást az árjogszabályok szerinti átalány alapján kell megállapítani.

3. Az Alkotmánybíróság eljárása során – figyelemmel a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 98. § (2) bekezdésének *a)* pontjára, (3) bekezdésének *b)* pontjára, valamint 99. §-ára – megkereste a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Közigazgatási Hivatal vezetőjét (a továbbiakban: hivatalvezető) törvényességi ellenőrzés lefolytatásának megfontolása és állásfoglalásának megküldése céljából. A hivatalvezető törvényességi észrevételében kifejtette, hogy az Ör. 1. 6. § (3) bekezdése sérti az Alkotmány – az indítványozó által nem hivatkozott – 70/A. § (1) bekezdését, „mivel a locsolási kedvezményből kizárja azokat a lakossági fogyasztókat, akik az árjogszabályok szerinti átalány alapján fizetik az ivóvíz díját”, és ezzel alkotmányosan indokolatlan különbségtételt valósít meg. A hivatalvezető álláspontja szerint az R. 17. § (5) bekezdése alkalmazhatatlan, mivel Kazincbarcika Város Önkormányzatának Képviselő-testülete nem szabályozta a vízfogyasztásnál figyelembe vehető átalánymennyiséget, ami „mulasztásban megnyilvánuló jogszabálysértés”. A hivatalvezető felhívta Kazincbarcika Város Képviselő-testületét, hogy módosítsa az Ör. 1. 6. § (3) bekezdését, továbbá rendelkezzen a vízfogyasztás átalánymennyiségének meghatározásáról.

4. Az Alkotmánybíróság eljárása során észlelte, hogy Kazincbarcika Város Önkormányzatának Képviselő-testülete – a hivatalvezető törvényességi észrevételében foglaltakat alapul véve – 34/2005. (IX. 2.) számú rendeletével módosította az Ör. 1. 6. § (3) bekezdését, aminek következtében az indítványozó által támadott rendelkezés az Ör. 1. 6. § (3) bekezdésének *a)* pontjába került. A módosított szabály alapján locsolási kedvezményre jogosult az a lakossági fogyasztó is, aki a csatornadíjat Kazincbarcika Város Önkormányzatának a víziközműből történő ivó-

víz-szolgáltatásról és a szolgáltatás igénybevételéről szóló 11/1999. (IV. 23.) számú rendelete (a továbbiakban: Ör. 2.) 6. § (6) bekezdése szerinti átalány alapján fizeti. Az Ör.2. 6. § (6) bekezdését – ugyancsak a hivatalvezető törvényességi észrevétele alapján módosított – Kazincbarcika Város Önkormányzatának 33/2005. (IX. 2). sz. rendelete állapította meg. E rendelkezés szerint „ha a díjelszámolás alapjául szolgáló bekötési vízmérő nem mér, rendellenesen vagy hibásan működik, illetőleg nem olvasható le, a fogyasztott víz mennyiségét a megelőző 365 nap összes fogyasztásából egy napra számított átlagfogyasztás és a meghibásodás napjának elfogadott határnapot megelőző legutolsó leolvasás napjától eltelt napok számának szorzataként kell megállapítani (arányosítás). Ha az arányosításra nincs lehetőség a fogyasztást átalány alapján kell meghatározni.” Az Ör.2. 6. § (6) bekezdésének harmadik mondata az átalány számításánál az Ártv. 7. § (1) bekezdésében és mellékletének I. B) *Szolgáltatások* pontjában foglalt felhatalmazás alapján kiadott, az állami tulajdonú közüzemi vízműből szolgáltatott ivóvízért, illetőleg az állami tulajdonú közüzemi csatornamű használatáért fizetendő díjakról szóló 47/1999. (XII. 28.) KHVM rendelet 3. számú mellékletét rendeli alkalmazni.

5. A támadott rendelkezés módosítására tekintettel az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozót, nyilatkozzon arról, hogy fenntartja-e az indítványát.

Az indítványozó 2006. március 23-án érkezett beadványában az indítványát visszavonta. Az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 20. §-a szerint az Alkotmánybíróság az arra jogosult indítványa alapján jár el. Az indítvány visszavonására tekintettel az Alkotmánybíróság az eljárást – az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat 31. § *d*) pontjára (ABH 2003, 2065, 2076.) is figyelemmel – megszüntette.

Budapest, 2006. május 10.

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kukorelli István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
előadó alkotmánybíró

758/B/2002. AB végzés

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság Érd Város Önkormányzata Képviselő-testületének az önkormányzati tulajdonú víziközműből szolgáltatott ivóvíz és a biztosított csatornaszolgáltatás díjának megállapításáról szóló 6/1994. (II. 25.) ÖK számú rendelet – 28/2001. (XII. 14.) ÖK rendelettel megállapított – 2. § (1) és (2) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló eljárást megszünteti.

INDOKOLÁS

Az indítványozó Érd Város Önkormányzata Képviselő-testületének az önkormányzati tulajdonú víziközműből szolgáltatott ivóvíz és a biztosított csatornaszolgáltatás díjának megállapításáról szóló 6/1994. (II. 25.) ÖK számú rendelet – 28/2001. (XII. 14.) ÖK rendelettel megállapított – (a továbbiakban: Ör.) 2. § (1) és (2) bekezdése alkotmányellenességének megállapítását és visszamenőleges hatályú megsemmisítését kérte. A kifogásolt rendelkezés szerint a szolgáltatott ivóvíz díja $150 \text{ Ft/m}^3 + 12\% \text{ áfa}$ (168 Ft); a biztosított szennyvízelvezetés, szennyvíztisztítás és kezelés díja pedig $160 \text{ Ft/m}^3 + 12\% \text{ áfa}$ (179 Ft). Az indítványozó szerint az árak megállapításáról szóló 1990. évi LXXXVII. törvény (továbbiakban: Árt.) 8. § (1)–(3) bekezdései szerint az árat úgy kell megállapítani, hogy a hatékonyan működő vállalkozó ráfordításaira és a működéséhez szükséges nyereségére fedezetet biztosítson, ezért az önkormányzatnak figyelemmel kellett volna lenni a szolgáltatást végző gazdasági szervezet gazdaságos működésére. Az indítványozó szerint az Ör.-ben megállapított 150 Ft, illetőleg 160 Ft/m^3 víz- és csatornadíj még az önköltséget sem fedezi. Az indítványozó úgy véli, hogy az Ör. kifogásolt rendelkezése ellentétes az Árt.-vel, emiatt sérül az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdése, amely szerint a helyi képviselő-testület rendelete nem lehet ellentétes a magasabb szintű jogszabállyal.

Az Alkotmánybíróság az eljárás során megállapította, hogy a kifogásolt rendelkezést az Ör. módosításáról rendelkező 17/2003. (IV. 25.) ÖK rendelet hatályon kívül helyezte és a díjat magasabb mértékben állapította meg. Az Ör. módosításáról szóló 47/2003. (XII. 23.) ÖK rendelet később szintén módosította a díjakat, és az ivóvíz díját a lakossági fogyasztók esetén $212 \text{ Ft/m}^3 + 15\% \text{ áfa}$ (244 Ft), a közü-

leti fogyasztók részére 345 Ft/m³ + 15% áfa (397 Ft) összegben, a szennyvízelvezetés, szennyvíztisztítás és kezelés díját 153 Ft, illetőleg 226 Ft + 15% áfa összegben állapította meg.

Az Alkotmánybíróság tájékoztatta az indítványozót a kifogásolt rendelkezés hatályon kívül helyezéséről, és felhívta arra, hogy nyilatkozzon: a változásra tekintettel indítványát fenntartja-e. A felhívásra az indítványozótól írásos válasz nem érkezett.

Az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 20. §-a szerint az Alkotmánybíróság az arra jogosult indítványa alapján jár el – és főszabályként –, csak hatályban lévő jogszabály, illetve az állami irányítás egyéb jogi eszköze alkotmányosságát vizsgálja. Ez alól kivételt jelent, ha az eljárás az Abtv. 38. §-a alapján bírói kezdeményezés vagy a 48. §-a alapján alkotmányjogi panasz tárgyában folyik. Az Alkotmánybíróság a módosított vagy hatályon kívül helyezett rendelkezés helyébe lépő új szabályozást akkor vizsgálja, ha az „azonos rendelkezési környezetben szintén tartalmazza a sérelmezett rendelkezést”. (831/B/1997. AB határozat, ABH 2003, 986, 988.) Mivel a kifogásolt díj mértéke megváltozott és az indítványozó az új rendelkezésekre nem terjesztette ki indítványát, ezért az Alkotmánybíróság az eljárást az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozatának 31. § a) pontja alapján megszüntette.

Budapest, 2006. december 18.

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
alkotmánybíró

7/B/2003. AB végzés

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének a pénzbeli és természetben nyújtott szociális és gyermekvédelmi ellátásokról szóló 10/2000. (III. 22.) számú rendelete 21. § (1) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló eljárást megszünteti.

INDOKOLÁS

Az indítványozó Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének a pénzbeli és természetben nyújtott szociális és gyermekvédelmi ellátásokról szóló 10/2000. (III. 22.) számú rendelete (a továbbiakban: Ör. 1.) 21. § (1) bekezdése alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte. Az indítványozó átmeneti segély iránti kérelmét az Ör. 1. 21. § (1) bekezdésére hivatkozva utasították el, mely szerint átmeneti segély negyedévenként csak egyszer adható. Az indítványozó álláspontja szerint ez a rendelkezés az Alkotmány 70/E. § (1) bekezdésébe ütközik, mert nem nyújt megfelelő szociális biztonságot a létfenntartást veszélyeztető, rendkívüli élethelyzetbe került családok megélhetéséhez. Az indítványozó szerint a kifogásolt rendelkezés ellentétben áll a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 45. § (2) bekezdésével, mely szerint az átmeneti segély adható alkalmanként és havi rendszerességgel.

Az Alkotmánybíróság tájékoztatta az indítványozót arról, hogy Székesfehérvár Megyei Jogú Város Közgyűlésének a pénzbeli és természetben nyújtott szociális és gyermekvédelmi ellátásokról szóló 5/2003. (IV. 22.) számú rendelete (a továbbiakban: Ör. 2.) 55. § (2) bekezdése az Ör. 1.-et 2003. május 1. napjával hatályon kívül helyezte. Az Ör. 2. 23. § (1) bekezdése szerint az átmeneti segély negyedévente egy alkalommal adható, ettől eltérni csak létfenntartást veszélyeztető, rendkívüli élethelyzetben lehet. Az Alkotmánybíróság a tájékoztatással egyidejűleg felkérte az indítványozót, hogy a végzés kézhezvételét követő 15 napon belül nyilatkozzon arról, hogy – a kifogásolt rendelkezés hatályon kívül helyezésére tekintettel – a hatályos rendelkezés vonatkozásában indítványát fenntartja-e. Az indítványozó a felhívásra nem válaszolt.

Az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 20. §-a szerint az Alkotmánybíróság az arra jogosult indítványa alapján jár el – és főszabályként – csak hatályban lévő jogszabály, illetve az állami irányítás egyéb jogi eszköze alkotmányosságát vizsgálja. Ez alól kivétel lehet, ha az eljárás az Abtv. 38. §-a alapján bírói kezdeményezés vagy a 48. §-a alapján alkotmányjogi panasz tárgyában folyik. Az Alkotmánybíróság a módosított vagy hatályon kívül helyezett rendelkezés helyébe lépő új szabályozást akkor vizsgálja, ha az „azonos rendelkezési környezetben szintén tartalmazza a sérelmezett rendelkezést”. (831/B/1997. AB határozat, ABH 2003, 986, 988.) Mivel az indítványban sérelmezett helyzet a hatályos rendelkezésben nem áll fenn, az Alkotmánybíróság az eljárást az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozatának 31. § a) pontja alapján megszüntette.

Budapest, 2006. február 8.

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Tersztyánszky dr. Vasadi Éva s. k.,
alkotmánybíró

393/B/2003. AB végzés

Az Alkotmánybíróság önkormányzati rendelet alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány alapján meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság Balatonföldvár Város Képviselő-testületének a településtisztasággal kapcsolatos szemétszállítás kötelező igénybevételéről és díjának közzétételéről szóló 4/1997. (II. 21.) számú rendelete 1. számú melléklete 3. pontja „helyiség/év” szövegrésze alkotmányellenessége megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

INDOKOLÁS

Az indítványozó 2003 májusában Balatonföldvár Város Képviselő-testületének a településtisztasággal kapcsolatos szemétszállítás kötelező igénybevételéről és díjának közzétételéről szóló 4/1997. (II. 21.) számú rendelete 1. számú melléklete 3. pontja „helyiség/év” szövegrésze alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.

A kifogásolt 3. pont szerint a szemétszállítási szolgáltatás díja lakóingatlan esetén 1581 Ft/helyiség/év, üdülőingatlan esetén 868 Ft/helyiség/év. Az indítványozó véleménye szerint a helyiségek és azok száma alapján szemétszállítási díjat nem lehet megállapítani.

Az Alkotmánybíróság felhívására az Alkotmány 70/I. §-át jelölte meg, mint amelynek sérelmét okozza a kifogásolt rendelkezés.

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a kifogásolt rendelkezés az indítvány benyújtását megelőzően már hatályát veszítette, mert az Ör.1.-et Balatonföldvár Város Képviselő-testületének a helyi hulladékkezelési közszolgáltatás rendjéről, a településtisztaság egyes kérdéseiről és a közszolgáltatás díjának megállapításáról szóló 20/2002. (XII. 20.) számú rendelete (a továbbiakban: Ör.2.) 12. § (2) bekezdése 2003. január 1. napjával hatályon kívül helyezte. Az Ör.2. a kifogásolt rendelkezést már nem tartalmazta, a szolgáltatási díjat nem helyiség/év figyelembevételével, hanem alapidj és egyszeri üritési díjak megállapításával határozta meg. Balatonföldvár Város Önkormányzatának a helyi hulladékkezelési közszolgáltatás rendjéről, a településtisztaság egyes kérdéseiről és a közszolgáltatás díjának megállapításáról szóló 21/2003. (XII. 22.) számú rendelete az Ör.2.-t 2004. január 1. napjával hatályon kívül helyezte, melynek többször módosított, jelenleg

hatályban lévő 1. számú melléklete a hulladékszállítási díjat szintén egységnyi díjtétel meghatározásával tartalmazza. Az egységnyi díjtétel a meghatározott úrtartalmú gyűjtődény egyszeri ürítési díja.

Az Alkotmánybíróság hatásköre az alkotmányellenesség utólagos vizsgálata esetén csak azoknak a jogszabályoknak az alkotmányossági vizsgálatára terjed ki, amelyek az eljárás időpontjában hatályosak. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata, hogy a módosított vagy hatályon kívül helyezett jogszabály alkotmányellenességét főszabály szerint az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 38. §-ában foglalt bírói kezdeményezés és az Abtv. 48. §-a szerinti alkotmányjogi panasz esetében [10/1992. (II. 25.) AB határozat, ABH 1992, 72, 76.], valamint akkor vizsgálja, ha a hatályát veszítő jogszabály helyébe lépő jogszabály azonos rendelkezési környezetben szintén tartalmazza a sérelmezett rendelkezést.

Mivel a jelen ügyben a megsemmisíteni kért rendelkezés az indítvány benyújtását megelőzően már hatályát veszítette, a hatályos önkormányzati rendelet a kifogásolt rendelkezést nem tartalmazza, ezért az Alkotmánybíróság az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat 29. § *f*) pontja alapján az indítványt visszautasította.

Budapest, 2006. február 8.

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Tersztyánszky dr. Vasadi Éva s. k.,
alkotmánybíró

410/B/2003. AB végzés

Az Alkotmánybíróság állami irányítás egyéb jogi eszközei alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

végzést:

1. Az Alkotmánybíróság a 43/2002. (VII. 12.) OGY határozat alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítvány tárgyában az eljárást megszünteti.

2. Az Alkotmánybíróság a 44/2002. (VII. 12.) OGY határozat alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

3. Az Alkotmánybíróság a 104/2000. (XII. 20.) OGY határozat, a 103/2000. (XII. 20.) OGY határozat, a 90/2000. (XI. 10.) OGY határozat, a 87/2000. (X. 20.) OGY határozat, a 9/2000. (III. 3.) OGY határozat, a 109/1999. (XII. 22.) OGY határozat, a 73/1999. (IX. 30.) OGY határozat, a 67/1999. (VI. 25.) OGY határozat, a 15/1999. (III. 8.) OGY határozat, a 70/1998. (XI. 23.) OGY határozat, a 69/1998. (XI. 23.) OGY határozat, a 2/1998. (II. 11.) OGY határozat, a 122/1997. (XII. 18.) OGY határozat, az 57/1997. (V. 28.) OGY határozat, a 49/1997. (V. 8.) OGY határozat, a 46/1997. (IV. 29.) OGY határozat, a 86/1996. (X. 30.) OGY határozat, a 77/1996. (IX. 19.) OGY határozat, a 42/1996. (V. 22.) OGY határozat, a 125/1995. (XII. 22.) OGY határozat, a 124/1995. (XII. 22.) OGY határozat, a 119/1995. (XII. 22.) OGY határozat, a 118/1995. (XII. 22.) OGY határozat, a 80/1995. (VII. 6.) OGY határozat, a 79/1995. (VII. 6.) OGY határozat, a 70/1995. (VI. 17.) OGY határozat, a 69/1995. (VI. 17.) OGY határozat, a 67/1995. (VI. 17.) OGY határozat, a 66/1995. (VI. 17.) OGY határozat és a 45/1995. (V. 24.) OGY határozat alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

INDOKOLÁS

1. Az indítványozó a 873/B/2002. ügyszámon lajstromozott indítványában a 44/2002. (VII. 12.) OGY határozat, a 43/2002. (VII. 12.) OGY határozat, a

42/2002. (VII. 12.) OGY határozat, a 41/2002. (VII. 12.) OGY határozat, a 104/2000. (XII. 20.) OGY határozat, a 103/2000. (XII. 20.) OGY határozat, a 90/2000. (XI. 10.) OGY határozat, a 87/2000. (X. 20.) OGY határozat, a 9/2000. (III. 3.) OGY határozat, a 109/1999. (XII. 22.) OGY határozat, a 73/1999. (IX. 30.) OGY határozat, a 67/1999. (VI. 25.) OGY határozat, a 15/1999. (III. 8.) OGY határozat, a 70/1998. (XI. 23.) OGY határozat, a 69/1998. (XI. 23.) OGY határozat, a 2/1998. (II. 11.) OGY határozat, a 122/1997. (XII. 18.) OGY határozat, az 57/1997. (V. 28.) OGY határozat, a 49/1997. (V. 8.) OGY határozat, a 46/1997. (IV. 29.) OGY határozat, a 86/1996. (X. 30.) OGY határozat, a 77/1996. (IX. 19.) OGY határozat, a 42/1996. (V. 22.) OGY határozat, a 125/1995. (XII. 22.) OGY határozat, a 124/1995. (XII. 22.) OGY határozat, a 119/1995. (XII. 22.) OGY határozat, a 118/1995. (XII. 22.) OGY határozat, a 80/1995. (VII. 6.) OGY határozat, a 79/1995. (VII. 6.) OGY határozat, a 70/1995. (VI. 17.) OGY határozat, a 69/1995. (VI. 17.) OGY határozat, a 67/1995. (VI. 17.) OGY határozat, a 66/1995. (VI. 17.) OGY határozat, a 45/1995. (V. 24.) OGY határozat és a Magyar Köztársaság Országgyűlésének Házsabályáról szóló 46/1994. (IX. 30.) OGY határozat (a továbbiakban: Házsabály) 36. § (5) bekezdése alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságtól.

Az indítványnak a 42/2002. (VII. 12.) OGY határozatra, a 41/2002. (VII. 12.) OGY határozatra és a Házsabály 36. § (5) bekezdésére vonatkozó részét az Alkotmánybíróság végzéssel elkülönítette és azok alkotmányosságát az 50/2003. (XI. 5.) AB határozatban elbíráltta.

Az indítványozó a többi OGY határozat megsemmisítését arra hivatkozva kérte, hogy azok alkotmányellenesek, mert törvényi alap nélkül hoztak létre vizsgálóbizottságokat.

2. Az Alkotmánybíróság eljárása során észlelte, hogy az indítványozó által kifogásolt 43/2002. (VII. 12.) OGY határozatot az Országgyűlés bizottságainak létrehozásáról, tisztségviselőinek és tagjainak megválasztásáról szóló 14/2006. (V. 31.) OGY határozat 2. pontja hatályon kívül helyezte.

Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint a már nem hatályos állami irányítás egyéb jogi eszköze alkotmányellenességének vizsgálatára csak kivételesen, az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 38. § (1) bekezdése szerinti bírói kezdeményezés és a 48. §-ban szabályozott alkotmányjogi panasz alapján kerülhet sor. Az indítvány az Abtv. 1. § b) pontja és nem az Abtv. 38. § (1) bekezdése vagy 48. §-a szerinti kérelem. Az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (ABH 2003, 2065.; a továbbiakban: Ügyrend) 31. § a) pontja értelmében az Alkotmánybíróság az eljárást megszünteti, ha az indítvány benyújtása után a vizsgálat alá vont

jogszabály vagy az állami irányítás egyéb jogi eszköze hatályát veszítette, és ezzel az indítvány tárgytalanná vált. Ezért az Alkotmánybíróság a rendelkező rész 1. pontjában foglalt 43/2002. (VII. 12.) OGY határozat alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára és megsemmisítésére irányuló indítvány tárgyában az eljárást megszüntette.

3. Az 50/2003. (XI. 5.) AB határozat alapján a „kizárólag személyi kérdésekben hozott országgyűlési határozatok, így az országgyűlési bizottsági tisztségviselők és tagok megválasztásáról szóló határozatok is a Jat. 46. § (2) bekezdése szerinti egyedi aktusnak minősülnek, ezért nem tekinthetők az állami irányítás egyéb jogi eszközének”. (ABH 2003, 566, 594–595.) A 44/2002. (VII. 12.) OGY határozat a miniszterelnök titkosszolgálatokkal összefüggő tevékenységének és múltjának tényeit és következményeit vizsgáló bizottság tisztségviselőinek és tagjainak megválasztásáról szól. Az Alkotmánybíróság ezért a rendelkező rész 2. pontjában foglalt 44/2002. (VII. 12.) OGY határozat alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítványt hatáskör hiánya miatt – az Ügyrend 29. § b) pontja alapján – visszautasította.

4. Az Ügyrend 29. § f) pontja alapján, absztrakt utólagos normakontrollra irányuló kérelem esetében az Alkotmánybíróság az indítványt visszautasítja, ha megállapítható, hogy a megsemmisíteni kért jogszabály, illetve az állami irányítás egyéb jogi eszköze az indítvány benyújtását megelőzően már hatályát veszítette. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Országgyűlés bizottságainak létrehozásáról, tisztségviselőinek és tagjainak megválasztásáról szóló (ma már nem hatályos) 20/2002. (V. 16.) OGY határozat 2. pontja a 68/1998. (XI. 23.) OGY határozatot, a 70/1998. (XI. 23.) OGY határozatot, a 15/1999. (III. 8.) OGY határozatot, a 67/1999. (VI. 25.) OGY határozatot, a 73/1999. (IX. 30.) OGY határozatot, a 109/1999. (XII. 22.) OGY határozatot, a 9/2000. (III. 3.) OGY határozatot, a 87/2000. (X. 20.) OGY határozatot, a 90/2000. (XI. 10.) OGY határozatot, a 103/2002. (XII. 20.) OGY határozatot és a 104/2000. (XII. 20.) OGY határozatot az indítvány benyújtása előtt hatályon kívül helyezte. Az indítványozó által megjelölt többi OGY határozat pedig a 40/1998. (VII. 3.) OGY határozat 2. pontja alapján veszítette hatályát.

Az Alkotmánybíróság mellőzte az indítványozó által felsorolt, az indítvány benyújtásakor már a jogrendszerből kikerült OGY határozatok egyediségére, illetve normativitására vonatkozó elkülönített vizsgálatot. Az indítványozó ugyanis utólagos absztrakt normakontrollra irányuló indítványt nyújtott be, és kérelmében számos, a vizsgálóbizottságokra vonatkozó OGY határozat megsemmisítését kérte anélkül, hogy azokkal kapcsolatban külön-külön alkotmányossági kifogással élt volna.

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság a rendelkező rész 3. pontjában foglalt OGY határozatok alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára és megsemmisítésére irányuló indítványt – az Ügyrend 29. §f) pontja alapján – visszautasította.

Budapest, 2006. július 11.

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kukorelli István s. k.,
előadó alkotmánybíró

466/B/2003. AB végzés

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság Budapest Főváros Önkormányzata Közgyűlésének a Fővárosi Önkormányzat tulajdonában lévő önkormányzati lakások bérletéről, a lakbérek mértékéről, valamint a Fővárosi Önkormányzatot megillető bérlőkiválasztási jogok hasznosításának szabályairól szóló 19/1998. (IV. 15.) Főv. Kgy. rendelet 4. § c) pontja és 8. §-a alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

INDOKOLÁS

1. Az indítványozó az Alkotmány 17. §-a szerint véli alkotmányellenesnek Budapest Főváros Önkormányzata Közgyűlésének a Fővárosi Önkormányzat tulajdonában lévő önkormányzati lakások bérletéről, a lakbérek mértékéről, valamint a Fővárosi Önkormányzatot megillető bérlőkiválasztási jogok hasznosításának szabályairól szóló 19/1998. (IV. 15.) Főv. Kgy. rendelet (a továbbiakban: Ör.) 4. § c) pontját és 8. §-át. Álláspontja szerint ez „esélyegyenlőséget sértő, kirekesztő, a gazdagokat és spekulánsokat feltűnő aránytalansággal előnyben részesít, diszkriminációt jelent, joggal való visszaélést, a jóerkölcsöt sérti.” Indokolásul azt adta elő, hogy korábban egy évre előre kérték a lakbért, miután látták, hogy ezt ki tudta fizetni az érintett, felemelték öt évre.

2. Az Alkotmánybíróság már korábban kifejtette:

„Az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 22. § (2) bekezdése értelmében az indítványban meg kell jelölni a kérelem alapjául szolgáló okot. Nem elegendő tehát az Alkotmány egyes rendelkezéseire hivatkozni: az indítványban meg kell indokolni, hogy az Alkotmány egyes felhívott rendelkezéseit a megsemmisíteni kért jogszabály miért és mennyiben sérti.” (654/H/1999. AB határozat, ABH 2001, 1645.; 472/B/2000. AB végzés, ABH 2001, 1655.)

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a jelen beadvány a fenti feltételeknek nem felel meg, nem indokolja, hogy az Ör. támadott rendelkezései miatt, mennyiben sértik az Alkotmány 17. §-át. Az Ör. 4. § c) pontja arról rendelkezik, hogy az önkormányzati lakást lakáspályázat elnyerésének jogcímén lehet bérbe

adni. A 8. § szerint önkormányzati lakások szociális helyzet alapján vagy nem szociális jelleggel történő, valamint a szobabérlők házában lévő lakrészek bérbéradására pályázatot kell kiírni. Az indítvány viszont azt sérelmezi, hogy a bért öt évre előre kell kifizetni. Az indítvány a támadott rendelkezéseket az Alkotmány 17. §-ával véli ellentétesnek, amely arról rendelkezik, hogy a Magyar Köztársaság a rászorulókról kiterjedt szociális intézkedésekkel gondoskodik. Ezért az Alkotmánybíróság az indítványozót beadványának kiegészítésére hívta fel, aki azonban a felhívásra nem válaszolt.

Az indítványozó a felhívás ellenére sem egészítette ki az indítványát, ezért az Alkotmánybíróság az Ör. 4. § *c)* pontja és 8. §-a alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt, az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (ABH 2003, 2065.) 29. § *d)* pontja alapján – mint érdemi vizsgálatra alkalmatlant – visszautasította.

Budapest, 2006. november 28.

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kukorelli István s. k.,
alkotmánybíró

618/B/2003. AB végzés

Az Alkotmánybíróság önkormányzati rendelet alkotmányellenességének és törvényellenességének utólagos megállapítására irányuló eljárásban meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság Budafok-Tétény Budapest XXII. kerület Önkormányzata Képviselő-testületének az önkormányzat szervezeti és működési szabályzatáról szóló 19/1995. (VI. 1.) Ör. számú rendelete 14. § (2) bekezdése harmadik mondata és (4) bekezdése második mondata, valamint a 30. § (4) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására irányuló eljárást megszünteti.

INDOKOLÁS

1. Az indítványozó önkormányzati képviselő Budafok-Tétény Budapest XXII. kerület Önkormányzata Képviselő-testületének az önkormányzat szervezeti és működési szabályzatáról szóló 19/1995. (VI. 1.) Ör. számú rendelete (a továbbiakban: Ör.) 14. § (2) és (4) bekezdései [az indítvány tartalma alapján a (2) bekezdés harmadik mondata és a (4) bekezdés második mondata], valamint a 30. § (4) bekezdése alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.

Az Ör. 14. §-a a rendes ülés napirendjét szabályozza. A 14. § (1) bekezdése szerint a képviselő-testületi ülés napirendi pontjaira, azok tárgyalásának sorrendjére a polgármester az írásbeli meghívóban tesz javaslatot. A 14. § (2) bekezdése alapján a képviselő-testület a napirend kérdésében vita nélkül, egyszerű szótöbbséggel dönt. A napirendre venni nem javasolt előterjesztésekről a képviselő-testület egyenként szavaz. Amennyiben a képviselő-testület elutasítja a napirendre vételt, akkor a (2) bekezdés harmadik mondata kizárja, hogy hat hónapon belül ugyanabban a témában nyújtsanak be előterjesztést.

Az indítványozó szerint a 14. § (2) bekezdésének harmadik mondatába foglalt szabály az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdésébe ütközik, mert önkényesen tesz különbséget a képviselők között „abban a tekintetben, hogy a képviselő-testület által már egyszer leszavazott indítványt kívánnak-e előterjeszteni”. A támadott szabály ellentétes a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.) települési képviselői jogok és köteleességek egyenlőségéről szóló ren-

delkezésével is [Ötv. 19. § (1) bekezdés], és sérti az Ötv. 8. § (1) bekezdését is, mert lehetetlenné teszi, hogy a napirendre vétel leszavazását követő hat hónapon belül, az Ötv. szerinti települési önkormányzati feladatokkal összefüggő előterjesztések megtárgyalását. Az indítványozó szerint ugyanezen indokok miatt alkotmány- és törvénysértő az Ör. 14. § (4) bekezdésének második mondata is, amely szerint a rendes ülési meghívóban nem szerepelő napirendi pont (sürgősségi indítvány) napirendre vételét elutasító képviselő-testületi döntés esetén ugyanabban a témában sürgősségi indítvány – annak megtételétől számított – hat hónapon belül nem ismételtető meg.

Az indítványozó szerint ugyancsak ellentétes az Ötv. 19. § (1) bekezdésével az Ör. 30. § (4) bekezdése, továbbá kollízió áll fenn az Ör. 30. § (3) és (4) bekezdése között, ami az Alkotmány 2. § (1) bekezdésébe foglalt jogállamiság részét képező jogbiztonság követelményét sérti. Az Ör. napirendi pontokhoz való felszólalás időtartamát szabályozó 30. § (3) bekezdése szerint a képviselők, az előadó, a polgármester, a jegyző és más hozzászólók napirendi ponthoz kapcsolódó felszólalásának időtartama legfeljebb öt perc lehet, ezt követően még egy alkalommal legfeljebb két percben szólhatnak hozzá. Az Ör. 30. § (4) bekezdése szerint a levezető elnök bejelentés nélkül korlátlan időtartamban szólalhat fel. Mivel a levezető elnök általában a polgármester, nem egyértelmű, a polgármester milyen időtartamban szólalhat fel a napirendi pont vitája során, és sérül a képviselői jogok egyenlőségének szabálya is.

2. Az Alkotmánybíróság eljárása során észlelte, hogy a Budafok-Tétény Budapest XXII. kerület Önkormányzata Képviselő-testületének 20/2006. (X. 13.) Ör. számú rendelete Budafok-Tétény Budapest XXII. kerület Önkormányzata Képviselő-testületének Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló többször módosított 19/1995. (VI. 1.) Ör. sz. rendelet módosításáról (a továbbiakban: Ör.2.) – 2006. október 13-ai hatállyal – megváltoztatta az Ör. 14. §-ának (2)–(4) bekezdéseit, amelyek a támadott rendelkezéseket nem tartalmazzák (Ör.2. 1. §). Az Ör.2. 2. §-a – ugyancsak 2006. október 13-ai hatállyal – hatályon kívül helyezte az Ör. 30. § (4) bekezdését.

Az Alkotmánybíróság a hatályon kívül helyezett normát csak az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 38. §-a szerinti bírói kezdeményezés vagy 48. §-ában foglalt alkotmányjogi panasz esetén vizsgálja. [160/B/1996. AB határozat, ABH 1999, 875, 876.; 1378/B/1996. AB határozat, ABH 2001, 1609, 1610.; 418/B/1997. AB határozat, ABH 2002, 1627, 1629.] Tekintettel arra, hogy az indítvány önkormányzati rendelet alkotmány- és törvényellenességének utólagos megállapítására irányult, az Alkotmánybíróság az eljárást – az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételé-

ről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (ABH 2003, 2065.) 31. § a) pontjára is figyelemmel – megszüntette.

Budapest, 2006. november 28.

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kukorelli István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
előadó alkotmánybíró

628/B/2003. AB végzés

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány alapján meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Dunaharaszti Önkormányzat Képviselő-testületének az Önkormányzat 2002. évi költségvetéséről szóló 1/2002. (II. 26.) rendeletének a 9/2002. (VI. 25.) sz. Ök. rendelet 1. §-ával megállapított 9. § (1) bekezdése, valamint 16. sz. melléklete alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

INDOKOLÁS

1. Az indítványozó Dunaharaszti Önkormányzat Képviselő-testületének az Önkormányzat 2002. évi költségvetéséről szóló 1/2002. (II. 26.) rendeletének (a továbbiakban: Ör1.) a 9/2002. (VI. 25.) sz. Ök. rendelet (a továbbiakban: Ör2.) 1. §-ával megállapított 9. § (1) bekezdése, valamint 16. sz. melléklete alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte. Az indítványozó álláspontja szerint e rendelkezéssel az önkormányzat a település egyik közútjával összefüggésben úgy állapított meg út- és közművesítési hozzájárulást, hogy azzal az útépités költségeinek egy részét csak az adott útszakasz egyik (észak-keleti) oldalán elhelyezkedő ingatlanok tulajdonosaira hárította, nem pedig annak mindkét oldalán elhelyezkedő ingatlanok tulajdonosaira. Ez a szabályozás szerinte ellentétes az Alkotmány több rendelkezésével, így a piacgazdaságról és a vállalkozás jogáról szóló 9. § (1) és (2) bekezdésével, a tulajdonhoz való jogról rendelkező 13. § (1) bekezdésével és a diszkriminációtilalmat rögzítő 70/A. § (1) bekezdésével.

2. Az Alkotmánybíróság eljárása során megvizsgálta, hogy az Ör1. támadott rendelkezése hatályban van-e még, tekintettel arra, hogy az Alkotmánybíróság az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 1. § b) pontja szerinti, a jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló úgynevezett absztrakt utólagos normakontrollra irányuló hatáskörében csak hatályban lévő jogszabály alkotmányellenességét vizsgálja. Hatályát veszített jogszabály alkotmányellenességének vizsgálatára csak kivételesen, a konkrét normakontrollra irányuló eljárásokban, vagyis az Abtv. 38. §-a szerinti bírói kezdeményezés és az Abtv. 48. §-a szerinti alkotmányjogi panasz alapján kerülhet sor

akkor, ha a nem hatályos jogszabály az indítvánnyal érintett ügyben még alkalmazandó [7/1994. (II. 18.) AB határozat, ABH 1994, 68, 70.] Az Ör1. Dunaharaszti Város Önkormányzatának 2002. évi költségvetésének megállapításáról szól. E rendeletet módosította az Ör2. Az Ör1. formálisan még nem került hatályon kívül helyezésre, de megállapítható, hogy a jogszabály alkalmazhatóságára előírt határidő eltelt, tekintettel arra, hogy a költségvetési rendeletben foglalt gazdálkodási szabályok egy naptári évre, 2002-re szóltak. Az állandóan követett alkotmánybírói gyakorlat a helyi önkormányzati költségvetési rendeleteket a tárgyév elteltével már nem tekinti hatályos jogszabálynak [összefoglalóan 739/H/2002. AB végzés, ABH 2003, 1984, 1985.; továbbá 726/H/1997. AB végzés, ABH 2000, 1159.].

3. Az Alkotmánybíróság a vizsgálat során megállapította, hogy az absztrakt utólagos normakontrollra irányuló indítványt 2003. augusztus 5-én nyújtották be, tehát azután, hogy a jogszabály alkalmazhatóságára irányadó határidő eltelt volna, vagyis azon időpont után nyújtották be, mely után az Ör1. már nem volt hatályos jogszabálynak tekinthető. Az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII.3.) Tü. határozat (ABH 2003, 2065.) 29. § f) pontja értelmében az Alkotmánybíróság visszautasítja az indítványt, ha megállapítható, hogy a megsemmisíteni kért jogszabály az indítvány benyújtását megelőzően már hatályát veszítette. Mivel az Ör1. egésze a fent ismertetettek szerint hatályát veszítette és az indítvány benyújtására a hatályvesztés után került sor, az Alkotmánybíróság az indítványt visszautasította.

Budapest, 2006. november 21.

Dr. Balogh Elemér s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
alkotmánybíró

772/B/2003. AB végzés

Az Alkotmánybíróság önkormányzati rendelet alkotmányellenessége utólagos megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság Hajdúböszörmény Város Önkormányzatának a települési környezet védelméről és a szervezett köztisztasági közszolgáltatás kötelező igénybevételéről szóló 11/1997. (V. 8.) Önk. számú rendelete 5. § (2/a) bekezdése, valamint az 1. számú melléklet I. pontja alkotmányellenessége megállapítására és megsemmisítésére irányuló eljárást megszünteti.

INDOKOLÁS

Az indítványozó Hajdúböszörmény Város Önkormányzatának a települési környezet védelméről és a szervezett köztisztasági közszolgáltatás kötelező igénybevételéről szóló 11/1997. (V. 08.) Önk. számú rendelete (a továbbiakban: Ör1.) 5. § (2/a) bekezdésének, valamint 1. számú melléklete I. pontjának alkotmányellenessége megállapítását és megsemmisítését kezdeményezte az Alkotmánybíróságnál. Az indítványozó alkotmányellenesnek tartja az Ör1. hivatkozott rendelkezéseit, mivel a hulladékszállítás és ártalmatlanítás díját kizárólag lakásonként és „nem a ténylegesen kibocsátott hulladék mennyiségéhez mérten” állapítja meg. Álláspontja szerint a díjmegállapítás ilyen módja „sérti a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvénynek ... a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás egyenértékűségére irányuló szabályát”, ekként ellentétes az Alkotmány 44/A. §-ával.

Az Alkotmánybíróság a vizsgálat során észlelte, hogy az Ör1.-et Hajdúböszörmény Város Önkormányzata az indítvány benyújtását követően több alkalommal módosította. Az indítvány elbírálásakor hatályos, a módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt Ör1. a települési szilárd hulladék kezelésének közszolgáltatásával összefüggő szabályokat nem tartalmaz. Az erre vonatkozó rendelkezéseket Hajdúböszörmény Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a települési szilárd hulladékkal kapcsolatos hulladékkezelési helyi közszolgáltatásról szóló 25/2005. (V. 26.), 46/2005. (X. 27.) Önk. rendelettel módosított 52/2004. (XII. 17.) Önk. rendelete (a továbbiakban: Ör2.) állapította meg. Az Ör2. azonban a települési hulladékkezelési közszolgáltatás lakásonkénti díját „az elszállításra átvett hulladék –

gyűjtődényhez igazodó térfogata szerint meghatározott – egyszeri ürítés”-t alapul véve [19. § (3) bekezdés, 1. számú melléklet] határozza meg.

Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata, hogy a módosított vagy hatályon kívül helyezett jogszabály alkotmányellenességét kivételesen, az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 38. §-ában foglalt bírói kezdeményezés és a 48. § szerinti alkotmányjogi panasz esetében [10/1992. (II. 25.) AB határozat, ABH 1992, 72, 76.], valamint akkor vizsgálja, ha a hatályát veszítő jogszabály helyébe lépő jogszabály azonos rendelkezési környezetben szintén tartalmazza a sérelmezett rendelkezést (137/B/1991. AB határozat, ABH 1992, 456, 457.).

Az Alkotmánybíróság a jelen ügyben megállapította, hogy az Ör1. és az Ör2. az indítványban kifogásolt rendelkezéseket nem tartalmazza, ezért a tárgyalanná vált indítvány tekintetében az eljárást – az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat 31. § a) pontjára is figyelemmel – megszüntette.

Budapest, 2006. február 20.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Tersztyánszky dr. Vasadi Éva s. k.,
alkotmánybíró

788/D/2003. AB végzés

Az Alkotmánybíróság alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő
végzést:

Az Alkotmánybíróság a paksi atomerőműben történt súlyos üzemzavar körülményeinek és annak elhárítására tett intézkedéseknek, valamint a kieső villamos energia pótlási lehetőségeinek megvizsgálására hivatott országgyűlési vizsgálóbizottság létrehozásáról szóló 83/2003. (IX. 11.) OGY határozattal összefüggésben előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

INDOKOLÁS

1. Az indítványozó a paksi atomerőműben történt súlyos üzemzavar körülményeinek és annak elhárítására tett intézkedéseknek, valamint a kieső villamos energia pótlási lehetőségeinek megvizsgálására hivatott országgyűlési vizsgálóbizottság létrehozásáról szóló 83/2003. (IX. 11.) OGY határozattal (a továbbiakban: OGY határozat) összefüggésben terjesztett elő alkotmányjogi panaszt mint országgyűlési képviselő és a vizsgálóbizottság elnöke. Indítványában azt sérelmezte, hogy a vizsgálóbizottság által megkeresett több gazdasági társaság üzleti titokra hivatkozva megtagadta az adatszolgáltatást. Ezért az indítványozó azt kezdeményezte, hogy az Alkotmánybíróság az Alkotmány 21. § (3) bekezdése alapján állapítsa meg: a vizsgálóbizottság által kért adatokat mindenki köteles a bizottság rendelkezésére bocsátani, és az adatszolgáltatás megtagadása vagy nem megfelelő teljesítése az Alkotmányba ütközik.

Kiegészítő beadványában az indítványozó előadta, hogy azért nyújtott be alkotmányjogi panaszt, mert számára nincs más jogorvoslati lehetőség biztosítva.

2. Az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 48. § (1) bekezdése kimondja: „Az Alkotmányban biztosított jogainak megsértése miatt alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz az, akinek a jogsérelme az alkotmányellenes jogszabály alkalmazása folytán következett be, és egyéb jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, illetőleg más jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.”

Az alkotmányjogi panasz az alapvető jogok sérelme esetén, az Abtv.-ben meghatározott feltételekkel igénybe vehető különleges jogorvoslati eszköz. Jelen ügyben az indítványozó nem alapvető jogának sérelmére hivatkozott, hanem arra,

hogy az országgyűlési vizsgálóbizottság által kért adatokat több gazdasági társaság nem bocsátotta a bizottság rendelkezésére. Emellett az indítványozó nem hivatkozott arra, hogy a jogsérelem alkotmányellenes jogszabály alkalmazása folytán következett be.

Az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (ABH 2003, 2065.) 29. § *e*) pontja szerint az Alkotmánybíróság visszautasítja az indítványt, ha a benyújtott alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 48. § (1) és (2) bekezdésében foglalt feltételeknek.

Ezért az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2006. július 5.

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kukorelli István s. k.,
előadó alkotmánybíró

882/B/2003. AB végzés

Az Alkotmánybíróság önkormányzati rendelet alkotmányellenessége utólagos megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság Balatonvilágos Község Önkormányzata Képviselő-testületének a hulladékszállítás rendjéről szóló 7/2001. (V. 1.) számú rendelete 4. § (3), (5) és (6) bekezdése, valamint a 2. számú melléklet C) pontja alkotmányellenessége megállapítására és megsemmisítésére irányuló eljárást megszünteti.

INDOKOLÁS

Az indítványozó Balatonvilágos Község Önkormányzata Képviselő-testületének a hulladékszállítás rendjéről szóló 7/2001. (V. 1.) számú rendelete (a továbbiakban: Ör1.) alkotmányellenessége megállapítását és visszamenőleges hatállyal történő megsemmisítését kezdeményezte az Alkotmánybíróságnál. Az indítványozó az Alkotmány 2. §-ával, 44/A. §-ával és 77. § (2) bekezdésével ellentétesnek tartja az Ör1.-et – az indítvány tartalma szerint a 4. § (3), (5) és (6) bekezdését, valamint a 2. számú melléklet C) pontját – amiatt, mert üdülőingatlanok esetében „a Szolgáltató évi 6–14-szeri előírt térfogatú edény ürítéséért 44-szeri díjazást számláz, amely ellenkezik a szolgáltatás-ellenszolgáltatás arányosságának elvével”. Sérelmezi továbbá az indítványozó „az átalánydíj bevezetését”, valamint azt, hogy „a csak 2003-tól alkalmazott szüneteltetési lehetőség kizárólag az el nem szállított hulladék ürítési díjára vonatkozik, az alapdíjnak nevezett átalányt akkor is fizetni kell”.

Az Alkotmánybíróság a vizsgálat során észlelte, hogy az Ör1.-et 2003. február 4-ével a Balatonvilágos Község Önkormányzatának a helyi hulladékkezelési közszolgáltatás rendjéről, a településtisztaság egyes kérdéseiről és a közszolgáltatás díjának megállapításáról szóló 1/2003. (II. 4.) rendelet (a továbbiakban: Ör2.) 12. § (2) bekezdése hatályon kívül helyezte. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata, hogy a módosított vagy hatályon kívül helyezett jogszabály alkotmányellenességét főszabály szerint az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 38. §-ában foglalt bírói kezdeményezés és a 48. § szerinti alkotmányjogi panasz esetében [10/1992. (II. 25.) AB határozat, ABH 1992, 72, 76.], valamint akkor vizsgálja, ha a hatályát veszítő jogszabály helyébe lépő jogszabály

azonos rendelkezési környezetben szintén tartalmazza a sérelmezett rendelkezést (137/B/1991. AB határozat, ABH 1992, 456, 457.).

Az Alkotmánybíróság a jelen ügyben megállapította, hogy az Ör2. az indítványban kifogásolt rendelkezéseket nem tartalmazza. A hatályos szabályozás értelmében a természetes személyek tulajdonában lévő lakó- és üdülőingatlanok után fizetendő települési szilárd hulladékkal kapcsolatos közszolgáltatás díjának megfizetését a települési önkormányzat átvállalta [5. § (1) bekezdés], ekként az indítványozó által sérelmezett díjfizetési kötelezettség megszűnt.

Az Alkotmánybíróság ezért a tárgytalanná vált indítvány tekintetében az eljárást – az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat 31. § a) pontjára is figyelemmel – megszüntette.

Budapest, 2006. február 8.

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Tersztyánszky dr. Vasadi Éva s. k.,
alkotmánybíró

919/H/2003. AB végzés

Az Alkotmánybíróság önkormányzati rendelet alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta az alábbi

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzatának a zaj- és rezgésvédelem helyi szabályozásáról szóló 49/2001. (XI. 16.) rendelete 5. § (3) bekezdése alkotmányellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt indult eljárást megszünteti.

INDOKOLÁS

A Fővárosi Közigazgatási Hivatal vezetője kezdeményezte az Alkotmánybíróságnál Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzatának a zaj- és rezgésvédelem helyi szabályozásáról szóló 49/2001. (XI. 16.) rendelete (a továbbiakban: Ör.) 5. § (3) bekezdése alkotmányellenességének az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdése megsértésén alapuló megállapítását és a rendelkezés megsemmisítését, tekintettel arra, hogy a hivatalvezető által az Ör. egyes rendelkezéseire tett törvényességi észrevétellel a képviselő-testület csak részben értett egyet.

Az alkotmánybírósági eljárás ideje alatt a képviselő-testület az Ör.-t módosította, meghozta oly módon, hogy a korábban tett hivatalvezetői észrevétellel egyetértett. Erre tekintettel a hivatalvezető az indítványát visszavonta.

Az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 20. §-a szerint az Alkotmánybíróság az arra jogosult indítványa alapján jár el. E rendelkezés alkalmazásával, valamint az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat 31. § *d*) pontja (ABH 2003, 2065, 2076.) értelmében, mely szerint az Alkotmánybíróság az eljárást megszünteti, ha az indítványozó az indítványát visszavonta, az Alkotmánybíróság az Ör. vizsgált rendelkezésére nézve az eljárást megszüntette.

Budapest, 2006. április 4.

Dr. Balogh Elemér s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
alkotmánybíró

173/H/2004. AB végzés

Az Alkotmánybíróság önkormányzati rendelet alkotmány- és törvényellenességének megállapítása iránt benyújtott kezdeményezés alapján meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése által a villamosenergia-termelői engedéllyel nem rendelkező villamosmű által közvetlenül vagy közvetve távhőszolgáltatási célra értékesített melegített víz és gőz hatósági árainak megállapításáról és alkalmazásáról alkotott 12/2003. (IV. 30.) Kr. rendelet 7. § (1)–(3) bekezdései, valamint 1. számú melléklete alkotmány- és törvényellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló eljárást megszünteti.

INDOKOLÁS

A megyei közigazgatási hivatal vezetője – a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 99. § (2) bekezdés *a*) pontjában szabályozott hatáskörében eljárva – indítvánnyal fordult az Alkotmánybírósághoz, amelyben a Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése által a villamosenergia-termelői engedéllyel nem rendelkező villamosmű által közvetlenül vagy közvetve távhőszolgáltatási célra értékesített melegített víz és gőz hatósági árainak megállapításáról és alkalmazásáról alkotott 12/2003. (IV. 30.) Kr. rendelet (a továbbiakban: Kr.) 7. § (1)–(3) bekezdései, valamint 1. számú melléklete törvényellenességének megállapítását és megsemmisítését kezdeményezte. A Kr. 7. § (1)–(3) bekezdése a díjtételek megváltoztatásának automatizmusára vonatkozó szabályokról rendelkezik, amely szabályok – az indítványozó szerint – ellentétesek az árak megállapításáról szóló 1990. évi LXXXVII. törvény 7. § (1) bekezdésével és a távhőszolgáltatásról szóló 1998. évi XVIII. törvény 6. § (2) bekezdés *a*) pontjával, valamint a 7. § (3) bekezdés *b*) pontjával. A kifogásolt rendelkezések túlterjeszkednek a törvényi felhatalmazáson, ami sérti az Ötv. 16. § (1) bekezdését, ennél fogva ellentétes az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdésével.

A Kr. 1. számú melléklete a díjautomatizmus elvére épülő árkorrekciók mechanizmusára vonatkozóan olyan fogalmakat, árképleteket, árképzési szabályokat és jelöléseket tartalmaz, amelyek nem felelnek meg az Alkotmány 2. § (1) bekezdé-

sében foglalt jogbiztonság követelményének, mivel az a fogyasztók többsége számára áttekinthetetlenek és értelmezhetetlenek.

Az indítvány benyújtását követően az Országgyűlés új törvényt alkotott a távhőszolgáltatásról. A távhőszolgáltatásról szóló 2005. évi XVIII. törvény 61. § (5) bekezdése alapján Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése a 4/2006. (II. 24.) Kr. rendeletének elfogadása során az indítványozó által támadott rendeletet hatályon kívül helyezte. Ezért az indítványozó az indítványát visszavonta.

Az Alkotmánybíróság az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 20. §-a alapján az arra jogosult indítványa alapján jár el. Tekintettel az indítvány visszavonására az Alkotmánybíróság az eljárást – az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (ABH 2003, 2065.) 31. § *d*) pontja alapján – megszüntette.

Budapest, 2006. október 16.

Dr. Holló András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kukorelli István s. k.,
alkotmánybíró

246/B/2004. AB végzés

Az Alkotmánybíróság állami irányítás egyéb jogi eszköze alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság „Az Orbán-kormány (az 1998–2002-es kormányzati ciklus) alatt a Millenáris Kht. és a Kisrókus 2000 Kft., a Magyar Fejlesztési Bank Rt., a Miniszterelnöki Hivatal és annak Országimázs Központja, valamint az Ifjúsági és Sportminisztérium, a Sportfolió Kht. működésével és gazdálkodásával, továbbá vezetőik, vezető tisztségviselőik és tisztviselőik döntéseivel, intézkedéseivel kapcsolatban felmerülő – a politikai, erkölcsi és jogi felelősség kérdését is felvető – közéleti tisztaságot sértő cselekmények, ezzel összefüggő esetleges vagyongyarapodások, valamint mindezzel összefüggésben az Orbán-kormány kormányzati és kormánypárti politikusai, vezetői – különösen Orbán Viktor, Stumpf István és Deutsch Tamás – érintettségének és esetleges felelősségének kivizsgálására” hivatott országgyűlési vizsgálóbizottság létrehozásáról szóló 6/2004. (III. 2.) OGY határozat alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítvány tárgyában az eljárást megszünteti.

INDOKOLÁS

1. Az indítványozó „Az Orbán-kormány (az 1998–2002-es kormányzati ciklus) alatt a Millenáris Kht. és a Kisrókus 2000 Kft., a Magyar Fejlesztési Bank Rt., a Miniszterelnöki Hivatal és annak Országimázs Központja, valamint az Ifjúsági és Sportminisztérium, a Sportfolió Kht. működésével és gazdálkodásával, továbbá vezetőik, vezető tisztségviselőik és tisztviselőik döntéseivel, intézkedéseivel kapcsolatban felmerülő – a politikai, erkölcsi és jogi felelősség kérdését is felvető – közéleti tisztaságot sértő cselekmények, ezzel összefüggő esetleges vagyongyarapodások, valamint mindezzel összefüggésben az Orbán-kormány kormányzati és kormánypárti politikusai, vezetői – különösen Orbán Viktor, Stumpf István és Deutsch Tamás – érintettségének és esetleges felelősségének kivizsgálására” hivatott országgyűlési vizsgálóbizottság létrehozásáról szóló 6/2004. (III. 2.) OGY határozat (a továbbiakban: OGY határozat) alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságtól. Véleménye szerint az

OGY határozat nem nyújt garanciákat arra, hogy a vizsgálóbizottság ne az Alkotmány 54. § (1) bekezdését, az 57. §-át és az 59. § (1) bekezdését sértő módon működjön. Emellett, fennáll annak a veszélye, véli az indítványozó, hogy a vizsgálóbizottság eljárásával és megállapításaival megsérti az Alkotmány 2. § (1), 8. § (2), 45. § (1), 50. § (1) és 51. § (2) bekezdéseit. Állítása alátámasztásául az indítványozó az 50/2003. (XI. 5.) AB határozat megállapításaira hivatkozott.

2. Az Alkotmánybíróság eljárása során észlelte, hogy az indítványozó által kifogásolt OGY határozatot az Országgyűlés bizottságainak létrehozásáról, tisztségviselőinek és tagjainak megválasztásáról szóló 14/2006. (V. 31.) OGY határozat 2. pontja hatályon kívül helyezte.

A vizsgált OGY határozat az Alkotmánybíróság 50/2003. (XI. 5.) AB határozat III. 1.1. pontjában foglaltak alapján az állami irányítás egyéb jogi eszközének minősül. (ABH 2003, 566, 583.)

Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint a már nem hatályos állami irányítás egyéb jogi eszköze alkotmányellenességének vizsgálatára csak kivételesen, az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 38. § (1) bekezdése szerinti bírói kezdeményezés és a 48. §-ban szabályozott alkotmányjogi panasz alapján kerülhet sor. Az indítvány az Abtv. 1. § *b*) pontja és nem az Abtv. 38. § (1) bekezdése vagy 48. §-a szerinti kérelem. Az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (ABH 2003, 2065.) 31. § *a*) pontja értelmében az Alkotmánybíróság az eljárást megszünteti, ha az indítvány benyújtása után a vizsgálat alá vont jogszabály vagy állami irányítás egyéb jogi eszköze hatályát veszítette, és ezzel az indítvány tárgytalanná vált. Ezért az Alkotmánybíróság az OGY határozat alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára és megsemmisítésére irányuló indítvány tárgyában az eljárást megszüntette.

Budapest, 2006. július 5.

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kukorelli István s. k.,
előadó alkotmánybíró

364/H/2004. AB végzés

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta az alábbi

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Budapest Főváros XV. kerület Rákospalota–Pestújhely–Újpalota Önkormányzata Képviselő-testületének a képviselő-testület és szervei szervezeti és működési szabályzatáról szóló 15/2003. (IV. 1.) ÖK. rendelet módosításáról szóló 47/2003. (XII. 17.) ÖK. rendelete egyes rendelkezései alkotmányellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt indult eljárást megszünteti.

INDOKOLÁS

A Fővárosi Közigazgatási Hivatal vezetője kezdeményezte az Alkotmánybíróságnál a Budapest Főváros XV. kerület Rákospalota–Pestújhely–Újpalota Önkormányzata Képviselő-testületének a képviselő-testület és szervei szervezeti és működési szabályzatáról szóló 15/2003. (IV. 1.) ÖK. rendelet módosításáról szóló 47/2003. (XII. 17.) ÖK. rendelete (a továbbiakban: Ör.) egyes rendelkezései alkotmányellenességének az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében írt jogállamiságból fakadó jogbiztonság követelményének megsértésén alapuló megállapítását és a rendelkezések megsemmisítését, tekintettel arra, hogy a hivatalvezető által a rendeletalkotási szabályok megsértésére alapított, az Ör. egyes rendelkezéseire tett törvényességi észrevétellel a képviselő-testület nem értett egyet.

Az alkotmánybírósági eljárás ideje alatt a Közigazgatási Hivatal vezetője az indítványát visszavonta, arra tekintettel, hogy az önkormányzati választásokat követően az új képviselő-testület megalakulásával a korábbi SzMSz-módosításnak a rendeletalkotási szabályok megsértésén alapuló alkotmányossági vizsgálata és így az indítványa is időszerűtlenné vált.

Az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (ABH 2003, 2065.) 31. § d) pontja értelmében az Alkotmánybíróság az eljárást megszünteti, ha az indítványozó az indítványát visszavonta. E rendelkezés alkalmazásával, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 20. §-a alapján,

mely szerint az Alkotmánybíróság az arra jogosult indítványa alapján jár el, az Alkotmánybíróság az Ö. vizsgált rendelkezésére nézve az eljárást megszüntette.

Budapest, 2006. december 18.

Dr. Balogh Elemér s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
alkotmánybíró

389/B/2004. AB végzés

Az Alkotmánybíróság önkormányzati rendelet alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló eljárásban meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Nagykanizsa Megyei Jogú Város Közgyűlése által a települési szilárd hulladék szállítási és lerakási díjáról alkotott 79/2003. (XII. 12.) számú rendelet alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló eljárást megszünteti.

INDOKOLÁS

Az indítványozó azt kérte az Alkotmánybíróságtól, hogy állapítsa meg a Nagykanizsa Megyei Jogú Város Közgyűlése által a települési szilárd hulladék szállítási és lerakási díjáról alkotott 79/2003. (XII. 12.) számú rendelet (a továbbiakban: Ör.) közjogi érvénytelenségét és a kihirdetésére visszaható hatállyal semmisítse meg.

Az indítványozó azért kérte a közjogi érvénytelenség megállapítását, mert álláspontja szerint a Közgyűlés 2003. december 11-i ülésén más tartalommal fogadta el az Ör.-t, mint amilyen tartalommal az Ör.-t kihirdették. A közgyűlés döntését követően megváltoztatták a díjtételeket, s ennek következtében a kihirdetett rendelet magasabb díjtételeket tartalmaz, mint amit a képviselők megszavaztak. Az indítványban kifejtett álláspont szerint a rendelet törvénysértő elfogadása és kihirdetése az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében szabályozott demokratikus jogállam sérelmét eredményezi.

Az indítvánnyal kapcsolatosan az Alkotmánybíróság főtitkára a tények tisztázása érdekében megkereste a Zala Megyei Közigazgatási Hivatal vezetőjét. A hivatalvezető megvizsgálta a rendelet elfogadásának és kihirdetésének körülményeit, és megállapította, hogy a rendelet elfogadása során nem történt törvénysértés, egyúttal tájékoztatta az Alkotmánybíróságot arról is, hogy mivel 2004 első hónapjaiban többen vitatták a rendelet törvényességét, a közgyűlés 24/2004. (II. 26.) számú határozatának 12. pontjában 22 szavazattal, 3 ellenszavazattal és egy tartózkodással kimondta, hogy a rendeletalkotás során a tényleges jogalkotói akarat érvényesült, az Ör. kihirdetett szövege a közgyűlés által elfogadott díjtételeket tartalmazza.

Az indítványozó a megyei közigazgatási hivatal vezetőjének tájékoztatása után is fenntartotta indítványát és kérte annak érdemi elbírálását.

Az Alkotmánybíróság eljárása során megállapította, hogy a közgyűlés 53/2004. (XII. 20.) önkormányzati rendeletével újrászabályozta a települési szilárd hulladék szállítási és lerakási díjait, és e rendeletének 5. §-ában hatályon kívül helyezte az Ör.-t.

Az Alkotmánybíróság – főszabályként – hatályos jogszabály alkotmányellenességét vizsgálja. Hatályát veszített jogszabály csak akkor képezheti alkotmánybírói eljárás tárgyát, ha az eljárás az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 38. §-ában szabályozott bírói kezdeményezés, illetőleg a 48. § szerinti alkotmányjogi panasz alapján folyik. Tekintettel arra, hogy az indítvány nem tartozik e körbe, az Alkotmánybíróság az eljárást – az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü határozat (ABH 2003, 2065.) 31. § a) pontja alapján megszüntette.

Ugyanakkor az Alkotmánybíróság szükségesnek tartja felhívni a figyelmet arra, hogy a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.) 10. § (1) bekezdésének a) pontja alapján a rendeletalkotás a képviselő-testület kizárólagos hatáskörébe tartozik. A képviselő-testületnek az Ötv. e rendelkezésében meghatározott rendeletalkotási hatásköre nemcsak a rendelet tartalmának megállapítását, hanem a rendelet szövegének meghatározását is magában foglalja. A képviselő-testület által elfogadott szöveg utólagos megváltoztatására – még akkor is, ha a képviselő-testület annak tartalmi kereteiről döntött – a rendelet módosításával csak a képviselő-testület jogosult. Az Alkotmánybíróság több határozatában rámutatott arra, hogy a jogalkotási folyamat eljárási szabályainak betartása a jogszabály érvényességének az Alkotmány 2. § (1) bekezdéséből levezethető jogállami követelménye, csak a formalizált eljárás szabályainak követésével keletkezhet érvényes jogszabály. A jogalkotási eljárás során elkövetett súlyos szabálytalanság a jogszabály közjogi érvénytelenségének megállapításához és megsemmisítéséhez vezet. [11/1992. (III. 5.) AB határozat, ABH 1992, 84–85.; 52/1997. (X. 14.) AB határozat, ABH 1997, 331, 345.; 39/1999. AB határozat, ABH 1999, 325, 349.]

Budapest, 2006. július 5.

Dr. Holló András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kukorelli István s. k.,
alkotmánybíró

403/B/2004. AB végzés

Az Alkotmánybíróság állami irányítás egyéb jogi eszközei alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

végzést:

1. Az Alkotmánybíróság a mezőgazdasági szövetkezeti nyugdíjasok üzletrészeinek megvásárlásáról szóló 1090/2001. (VIII. 8.) Korm. határozat alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

2. Az Alkotmánybíróság a mezőgazdasági szövetkezeti külső üzletrész-tulajdonosok helyzetének rendezéséről szóló 1049/2001. (V. 18.) Korm. határozat, valamint a mezőgazdasági szövetkezeti nyugdíjasok üzletrészeinek megvásárlásáról szóló 1129/2001. (XII. 10.) Korm. határozat alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítvány tárgyában az eljárást megszünteti.

INDOKOLÁS

1. Az indítványozó a mezőgazdasági szövetkezeti külső üzletrész-tulajdonosok helyzetének rendezéséről szóló 1049/2001. (V. 18.) Korm. határozat (a továbbiakban: Kormhat1.), a mezőgazdasági szövetkezeti nyugdíjasok üzletrészeinek megvásárlásáról szóló 1090/2001. (VIII. 8.) Korm. határozat (a továbbiakban: Kormhat2.), valamint a mezőgazdasági szövetkezeti nyugdíjasok üzletrészeinek megvásárlásáról szóló 1129/2001. (XII. 10.) Korm. határozat (a továbbiakban: Kormhat3.) alkotmányellenességének megállapítását és visszamenőleges hatályú megsemmisítését kérte. Az indítványozó álláspontja szerint a kormányhatározatok formai szempontból alkotmányellenesek, mert az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében foglalt jogbiztonság elvével ellentétesen „mindenféle alkotmányos vagy egyéb jogi alap hiányában” rendelik el a mezőgazdasági üzletrészek felvásárlásának folytatását.

Az indítványozó szerint a kifogásolt kormányhatározatok tartalmi szempontból is alkotmányellenesek, mert azok csak a mezőgazdasági szövetkezeti üzletrészre vonatkozóan állapítanak meg szabályokat, és mert a kilépőkkel történő gazdasági elszámolás az Alkotmány 9. és 13. §-ait sértő módon ellehetetleníti a szövetkezeteiket.

2. Az Alkotmánybíróság eljárása során megállapította, hogy a Kormhat2.-t a Kormhat3. 3. pontja 2001. december 10-ével hatályon kívül helyezte. Az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (ABH 2003, 2065., a továbbiakban: Ügyrend) 29. § *f*) pontja alapján az indítványt az Alkotmánybíróság visszautasítja, ha megállapítható, hogy a megsemmisíteni kért jogszabály az indítvány benyújtását megelőzően már hatályát veszítette. Az Alkotmánybíróság ezért a Kormhat2. megsemmisítését kezdeményező indítványt visszautasította.

3. Az Alkotmánybíróság megállapította azt is, hogy az egyes kormány- és minisztertanácsi határozatok hatályon kívül helyezéséről, valamint a 2004. évi deregulációs programról szóló 1067/2004. (VII. 8.) Korm. határozat az indítványozó által támadott Kormhat1.-et és a Kormhat3.-t 2004. augusztus 8-ával hatályon kívül helyezte. Az Alkotmánybíróság hatályát veszített jogszabály és az állami irányítás egyéb jogi eszköze alkotmányosságát az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 48. §-a szerinti alkotmányjogi panasz és a 38. §-a szerinti bírói kezdeményezés esetén, vagyis csak abban az esetben vizsgálja, ha a hatályon kívül helyezett jogforrás alkalmazhatósága is eldöntendő kérdés. Mivel a jelen ügy tárgya nem tartozik ebbe a körbe, ezért az Alkotmánybíróság az eljárást az Ügyrend 31. § *a*) pontja alapján megszüntette.

Budapest, 2006. december 19.

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kukorelli István s. k.,
előadó alkotmánybíró

694/H/2004. AB végzés

Az Alkotmánybíróság önkormányzati rendelet törvényességének, illetőleg alkotmányosságának vizsgálata iránt benyújtott indítvány alapján meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kiskunfélegyháza Város Önkormányzata 2004. évi költségvetésének megalkotásáról szóló 3/2004. (II. 13.) rendelet 3. számú, a Polgármesteri Hivatal működési kiadásait részletező mellékletében szabályozott „egyéni választókerzeti keret” elnevezésű előirányzat törvényességének és alkotmányosságának vizsgálatára irányuló eljárást megszünteti.

INDOKOLÁS

A megyei közigazgatási hivatal vezetője – miután a képviselő-testület a törvényességi észrevételével nem értett egyet – a helyi önkormányzatokról szóló 1990. LXV. törvény 99. § (2) bekezdésének *a)* pontja alapján az Alkotmánybírósághoz fordult. Az indítványában a Kiskunfélegyháza Város Önkormányzata 2004. évi költségvetésének megalkotásáról szóló 3/2004. (II. 13.) rendelet (a továbbiakban: Kör.) 3. számú, a Polgármesteri Hivatal működési kiadásait részletező mellékletében szabályozott „egyéni választókerzeti keret” elnevezésű előirányzat alkotmánybírósági felülvizsgálatát kezdeményezte.

Álláspontja szerint a Kör.-nek ez a rendelkezése a diszkrimináció tilalmába ütközik, mert megkülönböztetést tesz az egyéni választókerületben és a listán megválasztott képviselők között, ellentétes az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdésében, valamint 70/A. § (1) bekezdésében foglaltakkal, valamint az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 69. § (1) bekezdésével és 73. § (1) bekezdésével.

Az indítványozó a Kör.-nek egy, a polgármesteri hivatal 2004. évi kiadási előirányzatait részletező mellékletében foglalt előirányzat alkotmányossági és törvényességi felülvizsgálatát kezdeményezte. Az Alkotmánybíróság eljárása során megállapította, hogy a Kör.-nek az indítványozó által vitatott rendelkezése az indítvány elbírálásakor már nem tekinthető hatályos jogszabálynak.

Az Alkotmánybíróság több határozatában rámutatott arra, hogy a helyi önkormányzatok költségvetési rendeleteinek az éves költségvetést meghatározó rendelkezései az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 7. §-ában, valamint a jogalkotásról szóló 1997. évi XI. törvény 13. §-ában foglaltaknak megfelelően csak

a költségvetési évben bírnak kötelező erővel, a költségvetési év letelte után akkor sem tekinthetők hatályos szabályoknak, ha a képviselő-testület a hatályon kívül helyezésükről formailag nem rendelkezett. [276/B/1999. AB határozat, ABH 2000, 1159.; 739/H/2002. AB határozat, ABH 2003, 1984.; 68/2002. (XII. 17.) AB határozat, ABH 2002, 390, 396.]

Az eljárása során az Alkotmánybíróság megkereste Kiskunfélegyháza város polgármesterét. A polgármester a megkeresésre adott válaszában arról tájékoztatta az Alkotmánybíróságot, hogy az önkormányzat az egyéni választókerületi keretet megszüntette. A polgármester válaszához csatolt rendelet alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a város hatályos költségvetési rendelete a Kiskunfélegyháza Város Önkormányzata 2006. évi költségvetéséről szóló 16/2006. (IV. 28.) számú önkormányzati rendelet az egyéni választókerületi keretre vonatkozó szabályozást nem tartalmaz.

Az Alkotmánybíróság – főszabályként – hatályos jogszabály alkotmányellenességét vizsgálja. Hatályát veszített jogszabályi rendelkezés csak akkor képezheti alkotmánybírósági eljárás tárgyát, ha az eljárás az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 38. §-ában szabályozott bírói kezdeményezés, illetőleg a 48. § szerinti alkotmányjogi panasz alapján folyik. Tekintettel arra, hogy az indítvány nem tartozik e körbe, az Alkotmánybíróság az eljárást – az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü határozat (ABH 2003, 2065.) 31. § a) pontja alapján megszüntette.

Budapest, 2006. július 5.

Dr. Holló András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kukorelli István s. k.,
alkotmánybíró

772/B/2004. AB végzés

Az Alkotmánybíróság mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló bírói kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a foglalkoztatást elősegítő támogatásokról, valamint a Munkaerőpiaci Alapból foglalkoztatási válsághelyzetek kezelésére nyújtható támogatásról szóló 6/1996. (VII. 16.) MüM rendeletnek az egyes miniszteri rendeletek módosításáról szóló 1/2002. (VIII. 23.) FMM rendelet 1. §-ával megállapított 18/C. §-ával összefüggésben mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló bírói kezdeményezést visszautasítja.

INDOKOLÁS

I.

Az egyes miniszteri rendeletek módosításáról szóló, 2002. szeptember 1-jén hatályba lépett 1/2002. (VIII. 23.) FMM rendelet (a továbbiakban: Rm.) 1. §-a a foglalkoztatást elősegítő támogatásokról, valamint a Munkaerőpiaci Alapból foglalkoztatási válsághelyzetek kezelésére nyújtható támogatásról szóló 6/1996. (VII. 16.) MüM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 18/C. §-a helyébe léptetett rendelkezése az alkalmi munkavállalói könyvvel (továbbiakban: AM könyv) rendelkező személyeket foglalkoztatók által igényelhető támogatás szabályait megváltoztatta.

A korábbi rendelkezések értelmében [Rendelet 18/C. § (1) bekezdés *b*) pontja és (5) bekezdése] a munkaadó – az AM könyvvel rendelkező személyek foglalkoztatása esetén – a támogatás iránti kérelmet a naptári negyedévet követő hónap utolsó napjáig nyújthatta be. Az Rm. által beiktatott 18/C. § a támogatás igénylésének más feltételeit írta elő mind a foglalkoztatottak nyilvántartását, mind a támogatás igénylésének idejét és módját illetően.

Az indítványozó bíró a Győri Munkaügyi Bíróság előtt 3. M. 273/2003. szám alatt folyamatban lévő per tárgyalását felfüggesztette és az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 38. §-a alapján kezdeményezte, hogy az Alkotmánybíróság a Rendelet 18/C. §-a utólagos normakontrollját végezze el.

Álláspontja szerint a jogalkotó „elmulasztotta átmeneti rendelkezések meghozatalával rendezni azon ügyek sorsát,” amelyekben a munkáltató a 2002 harmadik negyedévében AM könyvvel foglalkoztatottak után – 2002. október 31-éig – támogatást igényelt. Kifejtette, hogy a „mulasztás okozta kollízió feloldására” sem a közigazgatási szervnek, sem a bíróságnak nincs módja, ezáltal sérült az Alkotmány 7. § (2) bekezdése, 50. § (2) bekezdése és 57. § (1) bekezdése.

Kérte a jogszabálynak az adott perben való alkalmazási tilalma kimondását is.

A folyamatban lévő per alapját egy munkaügyi kirendeltség határozata képezte, amely a munkáltató támogatás iránti igényének nem adott helyt arra hivatkozással, hogy az Rm. nem tartalmaz átmeneti rendelkezéseket, így hatálybalépését követően az AM könyvvel történő foglalkoztatásról és az ahhoz kapcsolódó közterhek egyszerűsített befizetéséről szóló 1997. évi LXXIV. törvény – ugyancsak 2002. szeptember 1-jétől hatályos – 7. § (2) bekezdésében írt támogatási forma igényelhető.

II.

A bírói kezdeményezés nem megalapozott.

Az Alkotmánybíróság az indítványt tartalmilag úgy értelmezte, hogy az a kifogásolt rendelkezéssel összefüggésben – átmeneti rendelkezéseket hiányolva – mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányult.

Az Alkotmánybíróság már több határozatában értelmezte az Abtv.-nek a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására vonatkozó rendelkezéseit. Rámutatott, hogy a bírósági eljárás felfüggesztése mellett a bíró az Abtv. 1. § *b)* pontja szerinti eljárást, – jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatát – kezdeményezheti. „Az Abtv. 38. §-a nem jogosítja fel a bírót arra, hogy ebben a minőségében az előtte folyamatban lévő eljárás felfüggesztése mellett mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megszüntetését, az Abtv. 1. § *e)* pontja szerinti eljárást kezdeményezze.” [540/B/1997. AB határozat, ABH 1999, 584, 585.; 27/2001. (VI. 29.) AB határozat, ABH 2001, 252, 257.; 12/2005. (IV. 6.) AB határozat, ABH 2005, 134, 142.]

Mivel az indítvány előterjesztésére a bíró nem volt jogosult, az Alkotmánybíróság az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló,

módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (ABH 2003, 2065.) 29. § c) pontjára figyelemmel az indítványt visszautasította.

Budapest, 2006. október 31.

Dr. Balogh Elemér s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
alkotmánybíró

784/H/2004. AB végzés

Az Alkotmánybíróság helyi önkormányzati rendelet törvényellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság Délegyháza Község Önkormányzata Képviselő-testületének a települési szilárd hulladékkal kapcsolatos helyi közszolgáltatásról és annak kötelező igénybevételéről, valamint az ehhez kapcsolódó köztisztaságról szóló 10/2003. (V. 22.) számú rendelete 4. § (1) bekezdés *b)* és *d)* pontjai törvényellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló eljárást megszünteti.

INDOKOLÁS

A Pest Megyei Közigazgatási Hivatal vezetője indítványában kezdeményezte Délegyháza Község Önkormányzata Képviselő-testületének a települési szilárd hulladékkal kapcsolatos helyi közszolgáltatásról és annak kötelező igénybevételéről, valamint az ehhez kapcsolódó köztisztaságról szóló 10/2003. (V. 22.) számú rendelete (a továbbiakban: Ör.) 4. § (1) bekezdés *b)* és *d)* pontjai törvényellenességének megállapítását és megsemmisítését, mert törvényességi észrevételét a képviselő-testület nem fogadta el.

Az Alkotmánybírósághoz 2006. január 10-én érkezett beadványában az indítványozó indítványát visszavonta.

Az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 20. §-a szerint az Alkotmánybíróság az arra jogosult indítványa alapján jár el. Tekintettel az indítvány visszavonására, az Alkotmánybíróság az eljárást az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat 31. § *d)* pontjára figyelemmel megszüntette.

Budapest, 2006. február 8.

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Tersztyánszky dr. Vasadi Éva s. k.,
alkotmánybíró

942/B/2004. AB végzés

Az Alkotmánybíróság jogszabályi rendelkezés alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítványok tárgyában meghozta az alábbi

végzést:

Az Alkotmánybíróság az egyetemi és főiskolai hallgatók által fizetendő díjakról és térítésekről, valamint a részükre nyújtható egyes támogatásokról szóló 51/2002. (III. 26.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdés b) pontja alkotmányellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt indult eljárást megszünteti.

INDOKOLÁS

Az Alkotmánybírósághoz két indítvány is érkezett az egyetemi és főiskolai hallgatók által fizetendő díjakról és térítésekről, valamint a részükre nyújtható egyes támogatásokról szóló 51/2002. (III. 26.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 1. § (2) bekezdés b) pontja alkotmányellenességének vizsgálata tárgyában. Az indítványokat az Alkotmánybíróság, tárgyuk azonosságára tekintettel, az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (továbbiakban: Ügyrend) 28. §-a alapján egyesítette és egy eljárásban bírálta el.

Az egyik indítványozó szerint az R. 1. § (2) bekezdés b) pontja az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdésébe, míg a másik indítványozó szerint a 70/A. § (3) bekezdésébe ütközik. Az alkotmányellenességet álláspontjuk szerint az okozza, hogy az R. vizsgálat alá vont rendelkezése úgy állapítja meg az R. hatályát, hogy az (a köztársasági ösztöndíjra vonatkozó) 10. § (6) bekezdésének alkalmazását kivéve nem terjed ki a katonai és rendészeti felsőoktatási intézmények hallgatóira. Mindkét indítványozó azt tartja sérelmesnek és alkotmányellenesnek, hogy az R. személyi hatályának ilyen megállapítása megakadályozza a katonai felsőoktatási intézmények polgári hallgatóit abban, hogy az R. 22. § (1) bekezdése alkalmazása folytán, mint terhességi-gyermekágyi segélyben, illetőleg GYED-ben részesülők mentesüljenek a költségtérítés megfizetése alól. A költségtérítés fizetése alóli mentesülés szabályait megállapító, a 80/2004. (IV. 19.) Korm. rendelet 15. § (7) bekezdésével módosított R. 22. § (1) bekezdésének az indítványok benyújtásakor hatályos szövege értelmében ugyanis „az állami felsőoktatási intézményekben költségtérítéses képzésben részt vevő, az adott félév (oktatási időszak) első napján terhességi-gyermekágyi segélyben, gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támo-

gatusban vagy gyermekgondozási díjban részesülő hallgató, aki alapképzésben, kiegészítő alapképzésben, szakirányú továbbképzésben vagy akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szakképzésben vesz részt, költségtérítés fizetésére nem kötelezhető.”

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy utólagos normakontrollra irányuló eljárása alatt a Kormány ismételten módosította az R.-t. A módosítás érintette az 1. § (2) bekezdés *b*) pontját, azaz a vizsgálat alatt álló jogszabályi rendelkezést. Az egyetemi és főiskolai hallgatók által fizetendő díjakról és térítésekről, valamint a részükre nyújtható egyes támogatásokról szóló 51/2002. (III. 26.) Korm. rendelet módosításáról szóló 197/2005. (IX. 22.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rm.) 1. §-ával megállapított hatályos szöveg szerint: „[A rendelet hatálya nem terjed ki:] a 10. § (6) bekezdésének és a 22. § (1) bekezdésének alkalmazását kivéve a katonai és rendészeti felsőoktatási intézmények hallgatóira.” Az Rm. 12. § (1) bekezdése értelmében – az indítvány szempontjából közömbös kivételekkel – a rendeletben foglaltakat már a 2005/2006. tanév első félévében alkalmazni kellett.

Mindezekből megállapítható, hogy az alkotmánybírói eljárás ideje alatt a jogalkotó szerv az R. személyi hatályát úgy módosította, hogy azáltal megszüntette az indítványozók által felvetett különbségtételt. Az indítványozók ugyanis nem általánosságban kérték az R. 1. §-ának felülvizsgálatát és megsemmisítését, hanem amiatt, hogy az nem teszi lehetővé az R. 22. § (1) bekezdésébe foglalt költségtérítés alóli mentesség alkalmazását.

Mivel az új szabályozás lehetővé teszi a 22. § (1) bekezdés szerinti költségtérítés alóli mentesség alkalmazását a katonai és rendészeti felsőoktatási intézmények hallgatói számára is, az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványok a vizsgált jogszabályi rendelkezések módosítása folytán okafogyottá váltak, ezért az Ügyrend 31. § *e*) pontja alkalmazásával az eljárást megszüntette.

Budapest, 2006. február 8.

Dr. Balogh Elemér s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Tersztyánszky dr. Vasadi Éva s. k.,
alkotmánybíró

948/H/2004. AB végzés

Az Alkotmánybíróság önkormányzati rendelet törvényességének vizsgálata iránt folytatott eljárásban meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság Csabaszabadi Község Önkormányzatának Képviselő-testülete által a Csabaszabadi Község Önkormányzat Képviselő-testülete Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 5/2003. (III. 31.) Kt. számú rendelet 61. § (1) bekezdése módosítására alkotott 2/2004. (I. 30.) Kt. számú rendelet 2. § második és harmadik mondatában foglalt rendelkezés törvényességének vizsgálatára irányuló eljárást megszünteti.

INDOKOLÁS

A Békés Megyei Közigazgatási Hivatal vezetője a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (továbbiakban: Ötv.) 99. § (2) bekezdés *a*) pontja alapján kezdeményezte a Csabaszabadi Község Önkormányzat Képviselő-testülete Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 5/2003. (III. 31.) Kt. számú rendelet 61. § (1) bekezdése módosítására alkotott 2/2004. (I. 30.) Kt. számú rendelet 2. § második és harmadik mondatában foglalt rendelkezés törvényességének vizsgálatát.

Álláspontja szerint a vitatott szabály, mely szerint a polgármesternek az alpolgármesteri tisztségre minimum két főt kell javasolnia, törvénytörő módon korlátozza a polgármester számára az Ötv. 34. § (1) bekezdésében biztosított jogot.

A képviselő-testület az indítvány által támadott rendeleti szabályozást 2005 februárjában hatályon kívül helyezte, ezért az indítványozó az indítványt visszavonta.

Az indítvány visszavonására tekintettel az Alkotmánybíróság – az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat 31. § *d*) pontja alapján – az eljárást megszüntette.

Budapest, 2006. február 20.

Dr. Holló András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kukorelli István s. k.,
alkotmánybíró

1011/B/2004. AB végzés

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenessége utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság az egyes központi költségvetési szervek, valamint a helyi önkormányzatok közalkalmazottait érintő 2004. évi béripolitikai intézkedésről szóló 239/2004. (VIII. 16.) Korm. rendelet 5. § (2) bekezdése, 7. § (2) bekezdése, 9. § (3)–(4) bekezdése alkotmányellenessége megállapítására és annak egésze megsemmisítésére irányuló eljárást megszünteti.

INDOKOLÁS

Az indítványozó az egyes központi költségvetési szervek, valamint a helyi önkormányzatok közalkalmazottait érintő 2004. évi béripolitikai intézkedésről szóló 239/2004. (VIII. 16.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm.r.) 5. § (2) bekezdése, 7. § (2) bekezdése, 9. § (3)–(4) bekezdése alkotmányellenessége megállapítását és erre tekintettel a Korm.r. egésze megsemmisítését kezdeményezte az Alkotmánybíróságnál.

Az indítványozó álláspontja szerint az Alkotmány számos rendelkezését sértik a Korm.r. említett rendelkezései. A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) 85. § (7) bekezdése *h* pontja értelmében a közalkalmazottak esetében munkabéren „illetményt, illetménypótlékot, illetménykiegészítést, egyhavi különjuttatást, keresetkiegészítést és jutalmat” kell érteni. Az indítványozó érvelése szerint az Alkotmány 7. § (2) bekezdésébe és a 35. § (2) bekezdésébe ütközik, hogy a Korm.r. a Kjt. szabályaitól eltérően az 5. § (2) bekezdésében az egyes központi költségvetési szervek közalkalmazottainak „illetményemelést”, a 9. § (3) bekezdésében pedig a helyi önkormányzatok által fenntartott költségvetési szervek közalkalmazottainak „keresetkiegészítést” állapít meg. Mindezt anélkül, hogy a Korm.r. megjelölné „milyen alapon történt meg kibocsátása: volt-e a Kormánynak valamilyen törvényben megadott felhatalmazása vagy a Kormány az Alkotmány alapján fennálló feladatát teljesítette”. A Korm.r.-ben foglalt szabályozás az Alkotmány 43. § (2) bekezdését is sérti, „mely szerint a helyi önkormányzatoknak jogokat és kötelezettségeket törvény határozhat meg”. Mivel „sem az illetményemelést, sem a keresetkiegészítés biztosí-

tását nem írhatja elő Kormányrendelet”, ezért a hivatkozott alkotmányos rendelkezések megsértésén túl sérül az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében foglalt jogállamisághoz fűződő jogbiztonság követelménye is. Az indítványozó az Alkotmány 70/A. §-ának megjelölése nélkül utalt arra, hogy a Korm.r. „közalkalmazottak közötti indokolatlan diszkrimináció”-t is tartalmaz. Az indítványozó szerint mindez „odavezet, hogy a ... [Korm.r.] egésze is alkotmányellenes”, ezért annak egésze megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságtól.

Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata, hogy a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény 13. §-át – mely szerint a jogszabály akkor veszíti hatályát, ha más jogszabály hatályon kívül helyezi, vagy ha a jogszabályban meghatározott határidő lejárt – a jogszabály alkalmazhatóságára vonatkozó rendelkezésként értelmezi. Az Alkotmánybíróság több határozatában „megállapította, hogy »a szabály alkalmazására jogszabályban előírt határidő leteltével, azzal, hogy a kifejezetten hatályon kívül nem helyezett jogszabályi rendelkezések teljesedésbe mentek, már nincs mód arra, hogy a jogalanyok a jogszabályi rendelkezés alapján jogot szerezzenek, a jogszabály lényegében hatályát veszítette« (1239/B/1990. AB végzés, ABH 1991, 905, 906.; 298/B/1994. AB határozat, ABH 1994, 696, 700.; 880/B/1992. AB végzés, ABH 1996, 803, 804, 805, 806.)” (165/B/1996. AB végzés, ABH 2001, 1528, 1529.; 1024/B/1995. AB végzés, ABH 2001, 1520, 1524.; 385/B/2001. AB végzés, ABH 2001, 1670, 1672–1673.; 332/B/2000. AB végzés, ABH 2002, 1742, 1743.; 544/B/2003. AB végzés, ABK 2005. július–augusztus, 495.).

Az Alkotmánybíróság hatályon kívül helyezett jogszabályi rendelkezés alkotmányosságát főszabály szerint az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 38. § (1) bekezdése szerinti bírói kezdeményezés és a 48. § szerinti alkotmányjogi panasz alapján indult eljárásban vizsgálja [10/1992. (II. 25.) AB határozat, ABH 1992, 72, 76.].

A jelen ügyben az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó által kifogásolt rendelkezések végrehajtására megállapított határidő 2004. évben letelt, ezért az indítvány elbírálása idején a Korm.r. hatályosnak nem tekinthető. A Korm.r. 5. § (2) bekezdésében foglalt illetményemeléseket az 5. § (3) bekezdése értelmében 2004. október 31-éig kellett végrehajtani, a 7. § (2) bekezdése szerint a támogatás feltételének 2004. szeptember 30-áig kellett eleget tenni, a 9. § (3) bekezdésében szabályozott egyösszegű keresetkiegészítést pedig a 9. § (4) bekezdése szerint legkésőbb 2004. december 10-éig kellett kifizetni. A már nem hatályos rendelkezések tekintetében ezért az Alkotmánybíróság az eljárását – az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és

egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat 31. § e) pontjára figyelemmel – megszüntette.

Budapest, 2006. február 8.

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Tersztyánszkyné dr. Vasadi Éva s. k.,
alkotmánybíró

1071/B/2004. AB végzés

Az Alkotmánybíróság önkormányzati rendeleti szabályozás alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság Budapest-Csepel Önkormányzatának az önkormányzat tulajdonában álló lakások bérbeadásának feltételeiről szóló 2/1996. (II. 6.) Kt. számú rendelete 7. § (3) bekezdése alkotmányellenessége megállapítására és megsemmisítésére irányuló eljárást megszünteti.

INDOKOLÁS

Az indítványozó kérelmében Budapest-Csepel Önkormányzatának az önkormányzat tulajdonában álló lakások bérbeadásának feltételeiről szóló, többször módosított, 2/1996. (II. 6.) Kt. számú rendelete (a továbbiakban: Ör.) 7. § (3) bekezdése alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte. Az Ör. támadott rendelkezése szerint: „szociális bérlet nem létesíthető azzal, aki a pályázat meghirdetése előtt 3 évvel bérleti szerződés, kiutaló határozat, jogszerű befogadó okirat nélkül, illetve a rendelet hatálybalépése után birtokháborítással költözött be a rendelet hatálya alá tartozó lakásba.” Az indítványozó álláspontja szerint e rendelkezés azzal, hogy a hatálybalépését megelőző időben tanúsított magatartáshoz fűz szankciót, hátrányos jogkövetkezményt, visszaható hatályú és az Alkotmány 2. § (1) bekezdésébe ütközik. Alkotmányellenesnek tekinti a rendelkezést azért is, mivel az önkormányzat ezzel a szociális, jövedelmi, vagyoni körülmények körébe nem tartozó feltételt értékel, túllépve a lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvényben, a helyi önkormányzatokról szóló törvényben, továbbá az önkormányzati lakás bérbeadásának szociális, jövedelmi és vagyoni feltételeit szabályozó 35/1993. (XI. 15.) Föv. Kgy.r. rendeletben meghatározott rendeletalkotási hatáskörét.

Az Alkotmánybíróság eljárása során Budapest Főváros Közigazgatási Hivatalának vezetője arról tájékoztatta az Alkotmánybíróságot, hogy Budapest-Csepel Önkormányzat Képviselő-testülete hatályon kívül helyezte a támadott Ör.-t az önkormányzati tulajdonban álló egyes lakások bérbeadásának feltételeiről szóló 15/2004. (III. 23.) Kt. rendeletével, amely azonban a támadott rendelkezést az 5. § (3) bekezdésében azonos szöveggel tartalmazta, de ezt utóbb az önkormányzat

képviselő-testülete a 10/2005. (IV. 19.) Kt. rendeletével hatályon kívül helyezte. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata alapján az alkotmányossági vizsgálat időpontjában hatályban már nem lévő szabályok alkotmányosságát csak két esetben: az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 38. §-ának (1) bekezdése szerinti bírói kezdeményezés és 48. §-a szerinti alkotmányjogi panasz esetében vizsgálja. Az indítvány nem az Abtv. 38. § (1) bekezdése és nem is annak 48. §-a szerinti kérelem. Tekintettel arra, hogy az indítvány benyújtása után a vizsgálat alá vont jogszabályi rendelkezés hatályát veszítette és ezzel az indítvány tárgytalanná vált, az Alkotmánybíróság az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat 31. § a) pontja értelmében az eljárást megszüntette.

Budapest, 2006. február 20.

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kukorelli István s. k.,
alkotmánybíró

1073/B/2004. AB végzés

Az Alkotmánybíróság helyi önkormányzati rendeleti szabályozás alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Budavári Önkormányzat Képviselő-testületének a Budavári Önkormányzat tulajdonában álló lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérbeadásának feltételeiről szóló 4/1994. (III. 17.) Kt. rendelete 6. § (2) bekezdés b) pontja alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló eljárást megszünteti.

INDOKOLÁS

Az indítványozó a Budavári Önkormányzat Képviselő-testületének a Budavári Önkormányzat tulajdonában álló lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérbeadásának feltételeiről szóló, többször módosított, 4/1994. (III. 17.) Kt. rendelete (a továbbiakban: Ör.) 6. § (2) bekezdés b) pontja alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte. Az Ör. 6. § (2) bekezdés b) pontja kizárja a szociális, jövedelmi és vagyoni helyzet alapján történő bérbeadások lehetőségéből azt a pályázót, aki a pályázat benyújtására megállapított határnapot megelőző öt éven belül birtokháborítással költözött bármilyen lakásba. Az indítványozó álláspontja szerint a támadott rendelkezés több okból alkotmányellenes. Ellentétes az Alkotmány 2. § (1) bekezdésével, a jogbiztonság követelményével, amely szerint a jogszabályok a kihirdetésüket megelőző időre nem állapíthatnak meg kötelezettséget, valamely magatartást visszamenőleg nem minősíthetnek jogellenesnek. Az Ör. pedig a megalkotását megelőző öt éven belül birtokháborítást elkövetőt zárja ki abból, hogy szociális bérlakásra pályázatot nyújtson be. Az indítvány utal továbbá arra, hogy a Budavári Önkormányzat a szociális tárgyú bérbeadásra vonatkozóan a szociális, jövedelmi, vagyoni körülmények körébe nem tartozó feltételek kizáró okként, túllépve ezzel a lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvényben és a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvényben meghatározott rendeletalkotási hatáskörét.

Az Alkotmánybíróság eljárása során megállapította, hogy a Budavári Önkormányzat Képviselő-testülete 11/2006. (VI. 1.) Kt. rendelete a Budavári Önkor-

mányzat tulajdonában álló lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérbé-
adásának feltételeiről szóló 4/1994. (III. 17.) Kt. sz. rendelet módosításáról az Ör.
6. §-a helyébe új 6. §-t iktatott. Az Ör. új 6. §-a a támadott rendelkezést nem tartal-
mazza. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata alapján az alkotmányossági vizs-
gálat időpontjában hatályban már nem lévő szabályok alkotmányosságát csak két
esetben: az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiak-
ban: Abtv.) 38. §-a szerinti bírói kezdeményezés és 48. §-a szerinti alkotmányjogi
panasz esetében vizsgálja. Az indítvány nem az Abtv. 38. § (1) bekezdése és nem
is annak 48. §-a szerinti kérelem. Tekintettel arra, hogy az indítvány benyújtása
után a vizsgálat alá vont jogszabályi rendelkezés hatályát veszítette s ezzel az indít-
vány tárgytalanná vált, az Alkotmánybíróság az Alkotmánybíróság ideiglenes
ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe
foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (ABH 2003, 2065.) 31. § a) pontja értelmé-
ben az eljárást megszüntette.

Budapest, 2006. július 5.

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kukorelli István s. k.,
alkotmánybíró

1083/B/2004. AB végzés

Az Alkotmánybíróság önkormányzati rendeleti szabályozás alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság Budapest-Zugló Képviselő-testületének a Budapest-Zugló Önkormányzat tulajdonában álló lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérletének szabályozásáról szóló 4/1998. (II. 9.) sz. rendelete 12. § (5) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló eljárást megszünteti.

INDOKOLÁS

Az indítványozó Budapest-Zugló Képviselő-testületének a Budapest-Zugló Önkormányzata tulajdonában álló lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérletének szabályozásáról szóló, többször módosított, 4/1998. (II. 9.) sz. rendelete (a továbbiakban: Ör.) 12. § (5) bekezdése alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte. Az Ör. támadott rendelkezése szerint: „Az Önkormányzati lakásba önkényesen beköltöző személyeknek csak a lakás elhagyását követő 5 éven túl lehet pályázaton kívül – méltányosságból – lakást bérbe adni, feltéve, hogy megfelelnek a jelen rendeletben szabályozott egyéb feltételeknek.”

Az indítványozó úgy véli: e rendelkezés célja, hogy az önkormányzati szociális bérlakás elosztási rendszeréből kizárja az önkényes lakásfoglalót. Utal arra, hogy a fővárosban az önkormányzati lakások bérbeadásának szociális, jövedelmi és vagyoni feltételeit a 35/1993. (XI. 15.) Főv. Kgy. rendelet határozza meg. Az alkotmányellenességet abban jelöli meg, hogy a kerületi képviselő-testület kötve van a Kgy.r. előírásaihoz, nem jogosult arra, hogy az önkormányzati lakások szociális, jövedelmi és vagyoni helyzet alapján történő bérbeadását további, a szociális helyzettel összefüggésben nem álló előírásokhoz kösse, ezzel ugyanis túllépi rendeletalkotási hatáskörét.

Az Alkotmánybíróság eljárása során Budapest Főváros Közigazgatási Hivatalának vezetője arról tájékoztatta az Alkotmánybíróságot, hogy Budapest-Zugló Önkormányzat Képviselő-testülete 17/2005. (V. 2.) rendelete 39. § (2) bekezdése hatályon kívül helyezte az Ör. 12. § (5) bekezdését, s az új szabályozás az önkényes lakásfoglalókkal kapcsolatban kizáró okot már nem határoz meg. Az Alkotmány-

bíróság állandó gyakorlata alapján az alkotmányossági vizsgálat időpontjában hatályban már nem lévő szabályok alkotmányosságát csak két esetben: az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 38. §-ának (1) bekezdése szerinti bírói kezdeményezés és 48. §-a szerinti alkotmányjogi panasz esetében vizsgálja. Az indítvány nem az Abtv. 38. § (1) bekezdése és nem is annak 48. §-a szerinti kérelem. Tekintettel arra, hogy az indítvány benyújtása után a vizsgálat alá vont jogszabályi rendelkezés hatályát veszítette s ezzel az indítvány tárgytalanná vált, az Alkotmánybíróság az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü határozat 31. § a) pontja értelmében az eljárást megszüntette.

Budapest, 2006. február 20.

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kukorelli István s. k.,
alkotmánybíró

1188/B/2004. AB végzés

Az Alkotmánybíróság önkormányzati rendeletek alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság Szeged Megyei Jogú Város Közgyűlésének a szociális, gyermekvédelmi ellátásokról és támogatásokról szóló 12/2003. (IV. 10.) Kgy. rendelete 35. § (4) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló eljárást megszünteti.

INDOKOLÁS

1. Az indítványozó Szeged Megyei Jogú Város Közgyűlésének a szociális, gyermekvédelmi ellátásokról és támogatásokról szóló 12/2003. (IV. 10.) Kgy. rendeletének (a továbbiakban: R.) 35. § (4) bekezdése alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 1. § *b*) pontjában foglalt utólagos norma-kontrollra irányuló eljárás keretében.

Álláspontja szerint a kifogásolt rendelkezés sérti az Alkotmány 67. § (1) bekezdését, 70/A. § (1) bekezdését és a 70/E. § (1) bekezdését azáltal, hogy nem teszi lehetővé az étkeztetési térítési díj megfizetéséhez nyújtott támogatás megállapítását, ha a gyermek rendszeres gyermekvédelmi támogatásban, illetve emelt összegű rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesül.

2. Az R. indítvánnyal támadott szabálya szerint:

„35. § (1) A gyermekintézményi étkeztetési térítési díj megfizetéséhez nyújtott támogatás szempontjából gyermekintézménynek minősül a Szeged közigazgatási területén működő bölcsőde, óvoda, általános iskola, szakiskola, szakmunkásképző és középiskola (továbbiakban: gyermekintézmény).

(2) A gyermekintézményben – napközbeni ellátás keretében – biztosított étkeztetés térítési díjának megfizetésére a szülő, gyám (továbbiakban: törvényes képviselő) köteles.

(3) A gyermekintézményi étkeztetési térítési díj megfizetéséhez támogatás (továbbiakban: térítési díj támogatás) adható, ha

a) a törvényes képviselő saját háztartásában gyermekintézményi ellátást igénybe vevő kiskorú gyermeket nevel, vagy olyan fiatal felnőttet nevel, aki középfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul;

b) a család nem rendelkezik a 2. § d) pontjának *da*) alpontjában meghatározott vagyonnal;

c) a családban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a nyugdíjminimum másfélszeresét;

d) a család önhibáján kívül eső okból olyan rendkívüli szociális nehézséggel terhelt életkörülmények között él, mely miatt a gyermek(-ek) megfelelő élelmezésének biztosítása veszélyben van.

(4) A (3) bekezdésben foglalt feltételek fennállása esetén sem állapítható meg térítési díj támogatás, ha a gyermek rendszeres gyermekvédelmi támogatásban, illetve emelt összegű rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesül.”

Az indítványozó szerint a kifogásolt szabályozás – minthogy az étkeztetési térítési díj megfizetéséhez nyújtott támogatásból kizárja azokat a gyermekeket, akik rendszeres vagy emelt összegű gyermekvédelmi támogatásban részesülnek – sérti az Alkotmány 67. § (1) bekezdését, az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdését és az Alkotmány 70/E. § (1) bekezdését.

3. Szeged Megyei Jogú Város Közgyűlésének a szociális ellátásokról és gyermekvédelmi támogatásról szóló 2/2006. (II. 14.) Kgy. rendelet (a továbbiakban: Rm.) 43. § (3) bekezdése az indítvánnyal támadott szakaszt az Rm. kihirdetésének napjával hatályon kívül helyezte, míg az Rm. 25. §-a módosította is az R. kifogásolt szakaszát. Az Alkotmánybíróság mindezek alapján megállapította, hogy az indítvány által támadott rendelkezés már nincs hatályban, és az Rm. sem tartalmazza a támadott szabályozást.

4. Az Alkotmánybíróság hatályon kívül helyezett jogszabály alkotmányosságát csak az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 38. §-a szerinti bírói kezdeményezés, valamint 48. §-án alapuló alkotmányjogi panasz esetében vizsgálja. A jelen ügyben azonban utólagos normakontrollra irányul az indítvány, ezért az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat 31. §-ának *a*) pontja alapján az Alkotmánybíróság az eljárást megszüntette.

Budapest, 2006. február 20.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Tersztyánszky dr. Vasadi Éva s. k.,
előadó alkotmánybíró

1215/B/2004. AB végzés

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Budapest főváros közterületein és erdőterületein a járművel várakozás rendjének egységes kialakításáról, a várakozás díjáról és az üzemképtelen járművek tárolásának szabályozásáról szóló 38/1993. (XII. 27.) Föv. Kgy. rendelet 9. § (1) és (3) bekezdései, valamint 17. § (1) és (3) bekezdései alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló eljárást megszünteti.

INDOKOLÁS

1. Az indítványozó a Budapest főváros közterületein és erdőterületein a járművel várakozás rendjének egységes kialakításáról, a várakozás díjáról és az üzemképtelen járművek tárolásának szabályozásáról szóló 38/1993. (XII. 27.) Föv. Kgy. rendelet (a továbbiakban: régi parkolási rendelet) egyes rendelkezései alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, mivel álláspontja szerint az, hogy csak a saját tulajdonban álló gépkocsi számára biztosít a helyi önkormányzat ingyenes lakossági várakozási engedélyt, a munkavállalóként használt cégautó után nem, az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdését sértő hátrányos megkülönböztetés.

2. Eljárása során az Alkotmánybíróság észlelte, hogy a Budapest főváros közigazgatási területén a járművel várakozás rendjének egységes kialakításáról, a várakozás díjáról és az üzemképtelen járművek tárolásának szabályozásáról szóló 19/2005. (IV. 22.) Föv. Kgy. rendelet (a továbbiakban: új parkolási rendelet) 2005. július 1-jével a régi parkolási rendeletet hatályon kívül helyezte. Az új szabályozás szerint lakossági behajtási-várakozási hozzájárulás, illetve lakossági várakozási hozzájárulás annak a lakosnak is adható, aki munkáltatótól kizárólagos használatba kapott egy darab cégtulajdonú személygépkocsit, amennyiben saját tulajdonú gépkocsira hasonló engedélyt nem kapott.

3. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata, hogy a módosított vagy hatályon kívül helyezett jogszabály alkotmányellenességét, főszabály szerint, az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 38. §-ában foglalt bírói kezde-

ményezés és a 48. § szerinti alkotmányjogi panasz esetében, valamint akkor vizsgálja, ha a hatályát veszítő jogszabály helyébe lépő jogszabály azonos rendelkezési környezetben szintén tartalmazza a sérelmezett rendelkezést. Az Alkotmánybíróság a jelen ügyben megállapította, hogy az új parkolási rendelet az indítványban kifogásolt rendelkezéseket nem tartalmazza. Az Alkotmánybíróság ezért a tárgyalanná vált indítvány tekintetében az eljárást – az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat 31. § a) pontjára is figyelemmel – megszüntette.

Budapest, 2006. július 10.

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

1/B/2005. AB végzés

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálata tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a tehéntej irányáráról szóló 30/2004. (III. 10.) FVM rendelet alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló eljárást megszünteti.

INDOKOLÁS

Az indítványozó a tehéntej irányáráról szóló 30/2004. (III. 10.) FVM rendelet (a továbbiakban: R.) alkotmányellenességének utólagos vizsgálatát kezdeményezte az Alkotmánybíróságnál az Alkotmány 2. § (1) bekezdésének és 37. § (3) bekezdésének sérelmére hivatkozva.

Az egyes jogszabályok és jogszabályi rendelkezések hatályon kívül helyezéséről szóló 149/2005. (VII. 27.) Korm. rendelet 1. § és 2. §-ában, valamint annak Mellékletében foglaltak alapján az R. 2005. szeptember 1-jén hatályát veszítette.

Az Alkotmánybíróság – állandó gyakorlata szerint – hatályon kívül helyezett jogszabály alkotmányellenességét nem vizsgálja, hacsak nem annak alkalmazhatósága is eldöntendő kérdés. (335/B/1990. AB határozat, ABH 1990, 261, 262.) Hatályon kívül helyezett jogszabály alkotmányossági vizsgálata a konkrét normakontroll két esetében az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 38. § (1) bekezdése szerinti bírói kezdeményezés és a 48. § szerinti alkotmányjogi panasz alapján lehetséges, mivel ezekben az esetekben az alkalmazott jogszabály alkotmányellenességének megállapítására és – ha az indítványozó különösen fontos érdeke indokolja – a konkrét ügyben való alkalmazási tilalom kimondására van lehetőség.

Tekintettel arra, hogy az absztrakt normakontrollra irányuló indítvány benyújtása után a támadott jogszabály hatályát veszítette és ezzel az indítvány tárgytalanná vált, az Alkotmánybíróság az eljárást az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt

3/2001. (XII. 3.) Tü. határozatának (ABH 2003, 2065.) 31. § *a*) pontja alapján megszüntette.

Budapest, 2006. április 3.

Dr. Bagi István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Harmathy Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

134/B/2005. AB végzés

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Baja Város Képviselő-testületének a fizető parkolók működésének és igénybevételének rendjéről szóló 46/2000. (X. 30.) Ktr. rendelete 6. § (8) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló eljárást megszünteti.

INDOKOLÁS

1. A Bács-Kiskun Megyei Bíróság az előtte folyó eljárás felfüggesztése mellett az Alkotmánybírósághoz fordult, és a Baja Város Képviselő-testületének a fizető parkolók működésének és igénybevételének rendjéről szóló 46/2000. (X. 30.) Ktr. rendelet (továbbiakban: R.) 6. § (8) bekezdése alkotmányellenességének megállapítását és a jogszabály megsemmisítését kezdeményezte.

Az R. támadott rendelkezése értelmében, ha az R. 6. § (7) bekezdésében megállapított díjkülönbözetet és pótdíjat az esedékességet követő 30 naptári napon belül nem fizették meg, az polgári peres úton behajtásra kerül.

Ugyanakkor a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 48. § (5) bekezdése szerint „az e törvényben meghatározott díjat, pótdíjat és bírságot – a 9/C. § (1) bekezdésében és a 33. § (2) bekezdésében meghatározott díj kivételével – a fizetés elmulasztása esetén adók módjára kell behajtani”.

Az indítványozó arra hivatkozva kérte a támadott önkormányzati rendelet alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését, hogy az magasabb szintű jogszabályba ütközik, és ez sérti az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdésében foglaltakat, amely kimondja, hogy a helyi képviselő-testület a feladatkörében rendeletet alkothat, amely azonban nem lehet ellentétes magasabb szintű jogszabállyal.

2. Az alkotmányossági vizsgálat során az Alkotmánybíróság észlelte, hogy a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény módosításáról szóló 2006. évi IX. törvény 17. §-a a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 48. § (5) bekezdését 2006. február 2. napjától módosította, ennek eredményeként a hatályos

törvényi szabályozás nem írja elő a parkolási díj és pótdíj adóként történő behajtását.

Az indítvánnyal érintett jogszabályi rendelkezés módosítására tekintettel az Alkotmánybíróság felhívta az indítványozót, nyilatkozzon arról, hogy fenntartja-e az indítványát.

Az indítványozó 2006. szeptember 21-én érkezett beadványában az indítványát visszavonta. Az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 20. §-a szerint az Alkotmánybíróság az arra jogosult indítványa alapján jár el. Az indítvány visszavonására tekintettel az Alkotmánybíróság az eljárást – az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat 31. § *d*) pontjára (ABH 2003, 2065, 2076.) is figyelemmel – megszüntette.

Budapest, 2006. október 31.

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

227/B/2005. AB végzés

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítvány tárgyában meghozta az alábbi

végzést:

Az Alkotmánybíróság a többciklusú felsőoktatási képzési szerkezet bevezetésének egyes szabályairól szóló 381/2004. (XII. 28.) Korm. rendelet alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló eljárást megszünteti.

INDOKOLÁS

1. Az Alkotmánybírósághoz indítvány érkezett a többciklusú felsőoktatási képzési szerkezet bevezetésének egyes szabályairól szóló 381/2004. (XII. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére. Az indítványozó kérelmét arra alapította, hogy az R.-t a megalakítására vonatkozó felhatalmazás nélkül fogadták el. Az R. bevezetőjében hivatkozik a Magyar Köztársaság 2005. évi költségvetéséről szóló 2004. évi CXXXV. törvény 50. § (21) bekezdésében foglalt felhatalmazásra, de a hivatkozott jogszabályhely ilyen felhatalmazást nem tartalmaz. Az indítványozó szerint ez ellentétes a jogállamisággal, vagyis sérti az Alkotmány 2. § (1) bekezdését.

2. Az indítvány benyújtását követően a felsőoktatási alap- és mesterképzésről, valamint a szakindítás eljárási rendjéről szóló 289/2005. (XII. 22.) Korm. rendelet 15. § (1) bekezdés *b*) pontja 2005. december 30. napjával az R.-t hatályon kívül helyezte.

3. Az Alkotmánybíróság – főszabályként – csak hatályban lévő jogszabály, illetve az állami irányítás egyéb jogi eszköze alkotmányosságát vizsgálja. Ez alól kivétel lehet, ha az eljárás az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 38. §-a alapján bírói kezdeményezés vagy a 48. § alapján alkotmányjogi panasz tárgyában folyik. Mivel az indítvány nem tartozik ezek körébe, az Alkotmánybíróság az R. alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló eljárást – az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak köz-

zétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat 31. §-ának *a)* pontja alapján – megszüntette.

Budapest, 2006. január 31.

Dr. Bagi István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Erdei Árpád s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Harmathy Attila s. k.,
alkotmánybíró

438/C/2005. AB határozat

Az Alkotmánybíróság jogszabály nemzetközi szerződésbe ütközésének megállapítására irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 35/2000. (XI. 30.) BM rendelet 31. § (1) bekezdés a) pontja, a 31. § (3) bekezdés b) pontja, valamint a 31. § (8) bekezdése nemzetközi szerződésbe ütközésének megállapítására és a rendelkezések megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

INDOKOLÁS

1. Az Alkotmánybírósághoz indítvány érkezett a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 35/2000. (XI. 30.) BM rendelet (a továbbiakban: R.) 31. § (1) bekezdés a) pontja, a 31. § (3) bekezdés b) pontja, valamint a 31. § (8) bekezdése nemzetközi szerződésbe ütközésének megállapítására és a rendelkezések megsemmisítésére.

Az indítványozó azt kifogásolja, hogy az R. támadott rendelkezéseit – tekintettel a vonatkozó nemzetközi egyezményre [az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett, az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény (Emberi Jogok Európai Egyezménye)] – törvényi szinten kellett volna szabályozni. Véleménye szerint ez sérti az Alkotmány 7. § (1) bekezdését, amely előírja, hogy a Magyar Köztársaság jogrendszere elfogadja a nemzetközi jog általánosan elismert szabályait, biztosítja továbbá a nemzetközi jogi kötelezettségek és a belső jog összhangját.

2. Az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 21. § (3) bekezdése meghatározza, hogy mely szervezet, illetve személyi kör jogosult a jogszabály nemzetközi szerződésbe ütközése vizsgálatának kezdeményezésére. Tekintettel arra, hogy az indítványozó nem tartozik a törvényben felsoroltak közé, az Alkotmánybíróság az erre irányuló indítványt az Alkotmánybíróság ideiglenes ügy-

rendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat 29. § c) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2006. június 12.

Dr. Bagi István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Erdei Árpád s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Harmathy Attila s. k.,
alkotmánybíró

494/H/2005. AB végzés

Az Alkotmánybíróság helyi önkormányzati rendeleti szabályozás törvényellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság Terpes Községi Önkormányzatának a köztisztasággal összefüggő szervezett hulladékgazdálkodási közszolgáltatás kötelező igénybevételéről és a helyi környezet védelméről szóló 6/2003. (V. 27.) rendelet módosításáról szóló 22/2004. (XII. 22.) rendelete 2. §-a törvényellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló eljárást megszünteti.

INDOKOLÁS

A megyei közigazgatási hivatal vezetője (a továbbiakban: hivatalvezető) – miután törvényességi észrevételét Terpes Községi Önkormányzat Képviselő-testülete (a továbbiakban: Képviselő-testület) nem fogadta el – indítványt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz Terpes Községi Önkormányzatának a köztisztasággal összefüggő szervezett hulladékgazdálkodási közszolgáltatás kötelező igénybevételéről és a helyi környezet védelméről szóló 6/2003. (V. 27.) rendelet módosításáról szóló 22/2004. (XII. 22.) rendelete 2. §-a törvényellenességének megállapítását és megsemmisítését kezdeményezve. A rendelet módosításának lényege az, hogy a hetenkénti szemétszállítást a Képviselő-testület kéthetenkéntire változtatta. A hivatalvezető indítványában rámutatott arra, hogy ez a szabályozás ellentétes a települési szilárd és folyékony hulladékkal kapcsolatos közegészségügyi követelményekről szóló 16/2002. (IV. 10.) EüM rendelet 5. § (2) bekezdésével, amely szerint:

„(2) A bomló szerves anyagot tartalmazó hulladékot az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet 10. §-a (2) bekezdésének 1. és 2. pontja szerinti nagyvárosias és kisvárosias lakóterületen hetente legalább kétszer, egyéb lakóterületen hetente legalább egyszer, illetőleg szükség szerint nagyobb gyakorisággal el kell szállítani.” Következésképpen Terpes községben a hulladékot hetente legalább egyszer el kell szállítani. Törvényességi észrevételét a hivatalvezető az idézett rendelkezésre alapozta, amit azonban a Képviselő-testület nem fogadott el.

A hivatalvezető 2006. augusztus 7-én kelt beadványában arról tájékoztatta az Alkotmánybíróságot, hogy a Képviselő-testület 2006. július 6-i ülésén, módosítva a felülvizsgálni kért önkormányzati rendeletet, megszüntette a törvénysértést, a hatályos szabályozás hetenkénti elszállítást ír elő, ezért az már nem ellentétes magasabb szintű jogszabállyal.

Az Alkotmánybíróság hatályon kívül helyezett jogszabály alkotmányellenességét csak a konkrét normakontroll eseteiben, így az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 38. §-ban szabályozott bírói kezdeményezés, illetve 48. §-a szerinti alkotmányjogi panasz alapján vizsgálja. Mivel az indítvány nem tartozik e körbe, az Alkotmánybíróság az eljárást az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (ABH 2003, 2065.) 31. § *a*) pontja alapján megszüntette.

Budapest, 2006. október 16.

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kukorelli István s. k.,
alkotmánybíró

663/H/2005. AB végzés

Az Alkotmánybíróság helyi önkormányzati rendelet törvényellenességének és alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Sopron Megyei Jogú Város Közgyűlésének a Lőverek városrész és környéke szabályozási tervéről és helyi építési szabályzatáról szóló 10/2004. (III. 31.) rendelet 2. § (2) bekezdés g) pontja, 7. § (2) és (5) bekezdése, 8. § (2) és (3) bekezdése, 10. § (3) bekezdés c) pontja, valamint 12. § (3) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló eljárást megszünteti.

INDOKOLÁS

A Győr-Moson-Sopron Megyei Közigazgatási Hivatal vezetője törvényességi észrevételt tett a Sopron Megyei Jogú Város Közgyűlésének a Lőverek városrész és környéke szabályozási tervéről és helyi építési szabályzatáról szóló 10/2004. (III. 31.) rendeletének (a továbbiakban: Ör.) több rendelkezésével kapcsolatban. A Közgyűlés a hivatalvezető törvényességi észrevételét – annak nagyobb részében – nem fogadta el. Ezért a hivatalvezető a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 99. § (2) bekezdésében foglalt jogkörében az Alkotmánybírósághoz fordult, és kérte az Ör. 2. § (2) bekezdés g) pontja, 7. § (2) és (5) bekezdése, 8. § (2) és (3) bekezdése, 10. § (3) bekezdés c) pontja, valamint 12. § (3) bekezdése alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését. A támadott rendelkezések a rendelet hatálya alá tartozó területen való építkezés, átalakítás, felújítás, valamint bontás feltételeit, ezek engedélyezésének módját, az elvi építési engedély és az építési engedély iránti kérelmek elbírálásának szempontjait, a döntéshozatal során az építési hatóság és a városi főépítész együttműködését, zaj- és vízvédelmi szempontokat, az építési területen a régészeti értékek védelmét, végül a beépítettségi arány számításánál irányadó szempontokat szabályozzák. Az indítványozó hivatalvezető az Ör. szabályait mind formai, mind tartalmi szempontok alapján támadta. Eljárási szempontból kifogásolta, hogy az önkormányzat nem tartotta be az épített környezet alakításáról és védelméről szóló törvény (a továbbiakban: Ét.) 9. §-ában előírt azon határidőket, amelyek a településrendezési tervek államigazgatási, helyi társadalmi és érdek-képviselői szervekkel való egyeztetésére vonat-

koznak. Ezzel lényegében részben ellehetetlenült az Ét. által célzott szakmai véleménycsere a rendelet hatálybalépése előtt. Ugyanígy kifogásolta az indítványozó a terv egyeztetés utáni közzétételére vonatkozó, szintén az Ét. 9. §-ában foglalt szabályok nem megfelelő alkalmazását, ami szintén oda vezetett, hogy az érintettek nem tudtak érdemben véleményt nyilvánítani a tervvel kapcsolatban. Tartalmi szempontból indítványozó szintén több ponton ellentétet lát a rendelet támadott szabályai és magasabb szintű jogszabályok között. Így – megítélése szerint – a rendelet előírásai nem felelnek meg a zaj- és rezgésvédelemről szóló 12/1983. (V. 12.) MT rendelet 4. §-a és a zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 8/2002. (III. 22.) KöM-EüM együttes rendelet 3. számú melléklete által felállított követelményeknek. Ellentétesnek véli az indítványozó, továbbá a főépítési szakvélemény kötelező alkalmazását egyrészt az Ét. 36. §-ával, másrészt az egyes építményekkel, építési munkákkal és építési tevékenységekkel kapcsolatos építésügyi hatósági engedélyezési eljárásokról szóló 46/1997. (XII. 29.) KTM rendelet 18. §-ával, mivel ezek a jogszabályok alapvetően az építésügyi hatóság megfelelő saját szakértelmét feltételezik, és a külső szakértői vélemény beszerzése csak kivételes esetekben indokolt. Kifogásolta az indítványozó továbbá, hogy a rendelet több ponton olyan viszonyokat szabályoz, amelyeket – részben eltérő tartalommal – törvények már szabályoznak. Vonatkozik ez a vízjogi engedélyeztetéssel kapcsolatos rendeleti szabályra, amely tárgykört a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Vgtv.) 28. §-a szabályoz, valamint a régészeti értékek védelmével kapcsolatos szakhatósági közreműködésről szóló rendeleti szabályra, amely tárgykört a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény (a továbbiakban: Kövtv.) 63. §-a szabályoz. Ezen szabályozási tárgykörök rendeleti lefedése ellentétes a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.) 16. § (1) bekezdésének azon szabályával, mely szerint önkormányzati rendelet a törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére, továbbá törvény felhatalmazása alapján, annak végrehajtására alkotható. Végül a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény (a továbbiakban: Jat.) 18. § (2) bekezdésében foglalt normavilágosság követelményét látja sérülni az indítványozó az Ör. azon szabályaiban, amelyekben a „stb.” és az „egyes övezeti egységek” megfogalmazások fordulnak elő.

Az indítványozó abban jelölte meg az indítványa alapjául szolgáló alkotmány-sértést, hogy a támadott önkormányzati rendeletbeli szabályok ellentétesek az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdésével, amely szerint „A helyi képviselő-testület a feladatkörében rendeletet alkothat, amely nem lehet ellentétes a magasabb szintű jogszabállyal.” A támadott önkormányzati rendeleti szabályok indítványozó megítélése szerint ellentétesek az Ét., a Vgtv., a Kövtv., az Ötv., a Jat., valamint a felsorolt miniszteri rendeletek fent nevezett szabályaival. Az Ör. szabályainak ekként

részletezett törvényellenességében látja egyben indítványozó az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdésének sérelmét.

Az indítvány benyújtását követően Sopron Megyei Jogú Város Közgyűlése a támadott rendeletet a 9/2006. (IV. 7.) rendeletével hatályon kívül helyezte. Az indítványozó erre tekintettel az indítványát visszavonta.

Az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 20. §-a szerint az Alkotmánybíróság az arra jogosult indítványa alapján jár el. Tekintettel az indítvány visszavonására, az Alkotmánybíróság az eljárást az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (ABH 2003, 2065.) 31. § *d*) pontja alapján megszüntette.

Budapest, 2006. október 31.

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
alkotmánybíró

681/B/2005. AB végzés

Az Alkotmánybíróság jogi iránymutatás alkotmányellenességének megállapítására irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium Családi és Szociális Szolgáltatások Főosztálya 36549–2/2004–0016SZF számú levél kiadása alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

INDOKOLÁS

Az indítványozó az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium Családi és Szociális Szolgáltatások Főosztálya (a továbbiakban: Minisztérium) 2004. október 21-én kelt, 36549–2/2004–0016SZF számú levelének, mint a személyi térítési díjak felülvizsgálatáról kibocsátott állásfoglalásnak az alkotmányossági vizsgálatát kérte. Véleménye szerint a minisztériumi levél normatív tartalmú, valójában jogszabály-értelmezést takar, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 115. §-a előírásainak értelmezését tartalmazza, és ennek kibocsátására a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény (a továbbiakban: Jat.) 54. §-a értelmében csak az Országgyűlés és a Kormány lett volna jogosult, a Minisztérium azonban nem. Ezért az indítványozó szerint a Minisztérium által kibocsátott 36549–2/2004–0016SZF számú levél sérti az Alkotmány 2. § (1) bekezdését, mivel az norma tartalmú, de nem normaként került kiadásra.

Az Alkotmánybíróság először azt vizsgálta, hogy a Minisztérium által kibocsátott 36549–2/2004–0016SZF számú levél alkotmányosságának felülvizsgálatára van-e hatásköre.

Az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlata szerint az informális jogértelmezést tartalmazó iratok – mint például a jogszabály végrehajtására kiadott minisztériumi útmutató [47/1991. (IX. 24.) AB határozat, ABH 1991, 438, 441.; 60/1992. (XI. 17.) AB határozat, ABH 1992, 275, 279.], az egyedi ügyben kiadott minisztériumi állásfoglalás (581/B/1990. AB határozat, ABH 1992, 645, 647.), a törvény magyarázatát tartalmazó miniszteri leirat (161/B/1993. AB végzés, ABH 1993, 888, 889.), továbbá a miniszteri és helyettes államtitkári tájékoztató [50/1993. (IX. 14.) AB végzés, ABH 1993, 410, 411.; 36/1998. (IX. 16.) AB határozat, ABH 1998, 263, 293.] – nem tartoznak az állami irányítás egyéb jogi eszközei közé.

Az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 1. § b) pontja alapján az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozik a jogszabály, valamint az állami irányítás egyéb jogi eszköze alkotmányellenességének utólagos vizsgálata. Az Alkotmánybíróságnak ezért hatáskörének megállapítása érdekében tisztázni kellett a minisztériumi irat jogi jellegét. A minisztériumi ügyszeret egy levél formáját ölti, formája alapján nem tekinthető az állami irányítás egyéb jogi eszközei közé tartozó aktusnak.

Az Alkotmánybíróság több határozatában foglalkozott az állami irányítás egyéb jogi eszközének jellegével, jogforrástani sajátosságaival, normatív vagy egyedi tartalmával. A 60/1992. (XI. 17.) AB határozatában mutatott rá arra, hogy az állami irányítás egyéb jogi eszközeinek megítélésénél nem a forma és az elnevezés a meghatározó, hanem az a tartalom, „amely alkalmassá teszi arra, hogy az állami irányítás egyéb jogi eszközei közé sorolható jogi iránymutatásként érvényesüljön” (ABH 1992, 275, 278.).

A Jat. az állami irányítás egyéb jogi eszközei között a miniszter és az országos hatáskörű szerv vezetője által kiadható normatív aktusként az utasítást (49. §), az irányelvet és a tájékoztatót (55. §) nevesíti. Az utasítás a jogszabályban meghatározott irányítási jogkörben, a közvetlen irányítás alá tartozó szervek tevékenységének szabályozására szolgál, az irányelv a jogszabály végrehajtásának fő irányára és módszerére ad ajánlást, a tájékoztató pedig olyan tényt és adatot közöl, amelyet a jogszabály végrehajtásáért felelős szervnek a feladata teljesítéséhez ismernie kell.

Az Alkotmánybíróság az indítvánnyal támadott minisztériumi irattal kapcsolatban azt állapította meg, hogy az nem minősíthető a Jat. szerinti állami irányítás egyéb jogi eszközeinek. A törvényi rendelkezés alkalmazására vonatkozó szakmai véleményét a Minisztérium illetékes főosztályvezetője ugyanis egyedi levél formájában közölte az ellátottjogi képviselővel és a közvetlen irányítása alá nem tartozó Budapest Főváros Közigazgatási Hivatalával. A kibocsátó a levélben hivatkozik is arra, hogy levele állásfoglalásként nem értékelhető, kötelező erővel nem bír.

Az Abtv. 40. §-a értelmében az Alkotmánybíróság a jogszabály, illetőleg az állami irányítás egyéb jogi eszközének alkotmányellenességét állapítja meg, a jogszabályt vagy az állami irányítás egyéb jogi eszközt teljesen vagy részben megsemmisíti. Az indítvánnyal támadott minisztériumi irat nem minősül jogszabálynak, és nem tekinthető az állami irányítás egyéb jogi eszközének sem. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium Családi és Szociális Szolgáltatások Főosztálya 36549–2/2004–0016SZF számú levél alkotmányellenességének vizsgálatára nincs hatásköre, ezért az indítványt – az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt

3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (ABH 2003, 2065.) 29. § b) pontjára tekintettel – érdemi vizsgálat nélkül visszautasította.

Budapest, 2006. július 5.

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kukorelli István s. k.,
alkotmánybíró

803/H/2005. AB végzés

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Közgyűlésének a helyi önkormányzati képviselők és a bizottságok nem képviselő tagjainak tiszteletdíjáról szóló 9/1996. (III. 7.) Kgy. sz. rendelet 5/C. §-a alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló eljárást megszünteti.

INDOKOLÁS

A Csongrád Megyei Közigazgatási Hivatal vezetője indítványában kezdeményezte Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Közgyűlésének a helyi önkormányzati képviselők és a bizottságok nem képviselő tagjainak tiszteletdíjáról szóló 9/1996. (III. 7.) Kgy. sz. rendelet – az 5/2005. (II. 7.) Kgy. sz. rendelettel és a 25/2005. (V. 17.) Kgy. sz. rendelettel módosított – (a továbbiakban: Ör.) 5/C. §-a alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését, mert törvényességi észrevételét a Közgyűlés nem fogadta el.

Az indítványozó szerint a magasabb szintű jogszabályokkal ellentétes, és ezért az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdésébe ütközik az Ör. kifogásolt rendelkezése, amely lehetővé tette a képviselők többéves időtartamú felsőfokú tanulmányai költségeinek az önkormányzat általi teljes körű átvállalását.

Az indítványozó 2006. november 20-án érkezett beadványában tájékoztatta az Alkotmánybíróságot arról, hogy az önkormányzat a kifogásolt rendelkezéseket 42/2006. (X. 24.) Kgy. sz. rendeletével hatályon kívül helyezte, ezért az indítványát visszavonta.

Az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 20. §-a szerint az Alkotmánybíróság az arra jogosult indítványa alapján jár el. Tekintettel az indítvány visszavonására, az Alkotmánybíróság az eljárást – az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezet-

be foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (ABH 2003, 2065.) 31. § d) pontjára
figyelemmel – megszüntette.

Budapest, 2006. december 18.

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
alkotmánybíró

815/B/2005. AB végzés

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítvány tárgyában meghozta az alábbi

végzést:

Az Alkotmánybíróság a felsőoktatásban a bölcsészettudományi és egyes társadalomtudományi alapképzési szakok képesítési követelményeiről szóló 129/2001. (VII. 13.) Korm. rendelet alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló eljárást megszünteti.

INDOKOLÁS

1. Az Alkotmánybírósághoz indítvány érkezett a felsőoktatásban a bölcsészettudományi és egyes társadalomtudományi alapképzési szakok képesítési követelményeiről szóló 129/2001. (VII. 13.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére.

Az R. 6. § (2) bekezdése értelmében a 2001/2002. évi tanévben hallgatói jogviszonyban álló és tanulmányokat folytató hallgatók csak 2006. július 31-ig végezhetik tanulmányaikat a rendelet hatálybalépésének időpontjában érvényes tanulmányi rend szerint. Ez a szabály – állítja az indítványozó – hátrányos azokra nézve, akik eredetileg egy szakra nyertek felvételt, mert csak abban az esetben tudják tanulmányaikat az adott egy szakon a határidőig befejezni, ha nem halasztanak. Az indítványozó szerint emiatt az R. sérti az Alkotmány 70/A. § szerinti diszkrimináció tilalmáról szóló rendelkezéseket, valamint a 70/F. §-ban foglalt művelődéshez való jogot.

2. Az indítvány benyújtását követően a felsőoktatási alap- és mesterképzésről, valamint a szakindítás eljárási rendjéről szóló 289/2005. (XII. 22.) Korm. rendelet (a továbbiakban: új R.) 15. § (3) bekezdés *b*) pontja az R.-t 2006. március 1. napjával hatályon kívül helyezte.

2.1. Az új R. 16. § (2) bekezdése értelmében azokra a hallgatókra vonatkozóan, akik a felsőoktatásban tanulmányaikat 2006. szeptember 1-je előtt a felsőoktatási törvény alapján a Kormány által meghatározott képesítési követelmények szerint kezdték meg, a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában a szakok társítását illetően a képesítési követelményekben megfogalmazottaktól eltérő rendelkezéseket határozhat meg. Az új képzési rendre való átállást egyébként a

2006. március 1-jétől hatályos felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény 154. § (4) bekezdése is szabályozza, amely szerint a felsőoktatási intézményeknek meg kell határozniuk a korábbi képzési rendszerben megkezdett tanulmányok befejezéséhez szükséges átmeneti szabályokat.

2.2. A fentiekben ismertetett jogszabályi változásra tekintettel az Alkotmánybíróság végzésben hívta fel az indítványozót, hogy nyilatkozzék, kívánja-e indítványát módosítani. Az indítványozó a megadott határidőig nem válaszolt.

3. Az Alkotmánybíróság – főszabályként – csak hatályban lévő jogszabály, illetve az állami irányítás egyéb jogi eszköze alkotmányosságát vizsgálja. Ez alól kivétel lehet, ha az eljárás az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 38. §-a alapján bírói kezdeményezés vagy a 48. § alapján alkotmányjogi panasz tárgyában folyik. A jelen eljárásban előterjesztett indítvány nem tartozik ezek körébe.

A régi helyébe lépő új szabályozás tekintetében az Alkotmánybíróság akkor folytatja le utólagos normakontrollra irányuló vizsgálatát, ha az tartalmilag, alkotmányossági szempontból a korábbival azonos (1066/B/1995. AB végzés, ABH 1999, 867, 868.; 1314/B/1997. AB végzés, ABH 2001, 1605, 1606.) Ez a konkrét esetben – a 2.1. pontban részletezettek szerint – nem állapítható meg.

Mivel a támadott jogszabály hatályát veszítette, az indítvány tárgytalanná vált, ezért az Alkotmánybíróság az R. alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló eljárást – az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (ABH 2003, 2065.) 31. §-ának *a*) pontja alapján – megszüntette.

Budapest, 2006. június 12.

Dr. Bagi István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Erdei Árpád s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Harmathy Attila s. k.,
alkotmánybíró

966/H/2005. AB végzés

Az Alkotmánybíróság helyi önkormányzati rendelet alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének a köztisztasággal, a települési szilárd és folyékony hulladékkal kapcsolatos hulladékkezelési helyi közszolgáltatásokról, a szervezett köztisztasági közszolgáltatás kötelező igénybevételéről, valamint a közterületek tisztántartásáról szóló, többször módosított 29/2002. (XII. 23.) KR. számú rendelet 4. §-a, 8. §-a, a 17. § (6) bekezdésének az „és az így összegyűjtött szemetet a háztartási hulladékkal együtt elszállíttatni” szövegrésze, a 18. § (1)–(3) bekezdései, a 22. §-a, 23. §-a, valamint az 1. és 2. számú mellékletei alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló eljárást megszünteti.

INDOKOLÁS

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közigazgatási Hivatal vezetője indítványában kezdeményezte Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlésének a köztisztasággal, a települési szilárd és folyékony hulladékkal kapcsolatos hulladékkezelési helyi közszolgáltatásokról, a szervezett köztisztasági közszolgáltatás kötelező igénybevételéről, valamint a közterületek tisztántartásáról szóló, többször módosított 29/2002. (XII. 23.) KR. számú rendelet (a továbbiakban: KR.) 4. §-a, 8. §-a, a 17. § (6) bekezdésének az „és az így összegyűjtött szemetet a háztartási hulladékkal együtt elszállíttatni” szövegrésze, a 18. § (1)–(3) bekezdései, a 22. §-a, 23. §-a, valamint az 1. és 2. számú mellékletei alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését, mert törvényességi észrevételét a Közgyűlés nem fogadta el.

Az Alkotmánybírósághoz 2006. március 2-án érkezett beadványában az indítványozó tájékoztatta az Alkotmánybíróságot arról, hogy Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése a KR.-t 49/2005. (X. 28.) Kr. rendelete 23–24. §-aival 2006. január 1. napjával hatályon kívül helyezte, ezért az indítványát visszavonta.

Az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 20. §-a szerint az Alkotmánybíróság az arra jogosult indítványa alapján jár el. Tekintettel az indítvány visszavonására, az Alkotmánybíróság az eljárást – az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezet-

be foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (ABH 2003, 2065.) 31. § d) pontjára
figyelemmel – megszüntette.

Budapest, 2006. március 28.

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
alkotmánybíró

1059/B/2005. AB végzés

Az Alkotmánybíróság helyi önkormányzati rendelet alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Önkormányzatnak a települési szilárdhulladék-gazdálkodással összefüggő önkormányzati feladatokról, különösen a települési szilárd hulladékkal kapcsolatos hulladékkezelési közszolgáltatásról szóló 61/2002. (X. 18.) számú Fővárosi Közgyűlési rendelet 3. § 1. c) pontja, 7. § (2) bekezdése, 10. § (2) és (5) bekezdése, 15. § (1) bekezdése és (3) bekezdés b) pontja, 20. § (5) bekezdés b) pontja és (6) bekezdése, valamint 38. § (1) bekezdés c) pontja törvényellenességének és alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló eljárást megszünteti.

INDOKOLÁS

Az indítványozó szerint alkotmányellenesek a Fővárosi Önkormányzat a települési szilárdhulladék-gazdálkodással összefüggő önkormányzati feladatokról, különösen a települési szilárd hulladékkal kapcsolatos hulladékkezelési helyi közszolgáltatásról szóló 49/2005. (VII. 20.) Fővárosi Közgyűlési rendelettel módosított 61/2002. (X. 18.) számú Fővárosi Közgyűlési rendeletének (a továbbiakban: Ör.) azon rendelkezései, amelyek a kizárólagos önkormányzati tulajdonban lévő hulladékkezelő közszolgáltató javára versenyelőnyt biztosítanak a piaci versenytársakkal szemben. A versenyelőny indítványozó álláspontja szerint azzal valósul meg, hogy az Ör. egyrészt a hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvényben (a továbbiakban: Hgt.) előírtaknál szűkebb körben teszi lehetővé a közszolgáltató helyett más hulladékkezelő igénybevételét, másrészt a Hgt. rendelkezéseihez képest kiterjeszti a települési szilárd hulladék fogalmát és erre a kibővített körre a közszolgáltató kizárólagos hulladékkezelési jogosultságát mondja ki. A továbbiakban a Hgt. szabad hulladékkezelő-választási jogot deklaráló szabályába ütközőnek tartotta az indítványozó az Ör. azon rendelkezését, amely a közszolgáltatóval megkötött hulladékkezelési szerződés felmondását külön főjegyzői eljáráshoz köti. Végül támadta az indítványozó az Ör. azon szabályát, amellyel az önkormányzat hulladékgazdálkodással kapcsolatos hatósági ellenőrzési jogkört telepített a főjegyzőre, ellentétbe kerülve így a Hgt. hatásköri szabályával, amely szerint a hulladékgazdálkodási ügyekben a hatósági hatáskört a környezetvédelmi fel-

ügyelőség gyakorolja. Ennek megfelelően indítványozta az Ör. vonatkozó rendelkezései, így a 3. § 1. c) pontja, 7. § (2) bekezdése, 10. § (2) és (5) bekezdése, 15. § (1) bekezdése és (3) bekezdés b) pontja, 20. § (5) bekezdés b) pontja és (6) bekezdése, és 38. § (1) bekezdés c) pontja alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését.

Az indítványozó abban jelölte meg az indítványa alapjául szolgáló alkotmány-sértést, hogy a támadott önkormányzati rendeletbeli szabályok ellentétesek az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdésével, amely szerint „A helyi képviselő-testület a feladatkörében rendeletet alkothat, amely nem lehet ellentétes a magasabb szintű jogszabállyal.” A támadott önkormányzati rendeleti szabályok indítványozó megítélése szerint ellentétesek a Hgt. fent nevezett szabályaival, így konkrétan annak a települési szilárd hulladék fogalom-meghatározását tartalmazó 3. § c) pontjával, a szabad hulladékkezelő-választási jogot biztosító 13. § (2) bekezdésével és 21. § (2) bekezdésével, valamint a hulladékgazdálkodási ügyekben az elsőfokú hatósági hatáskört meghatározó 41. § (1) és (4) bekezdésével. A rendeleti szabályok ekként részletezett törvényellenességében látja egyben indítványozó az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdésének sérelmét.

Az indítvány benyújtását követően a Fővárosi Közigazgatási Hivatal az indítványozó kezdeményezésére lefolytatott törvényességi ellenőrzési eljárása során megállapította az Ör. indítvány által támadott rendelkezéseinek törvényellenességét, és felszólította a Fővárosi Közgyűlést a rendelet módosítására. A Közgyűlés a felszólításnak eleget téve a rendeletet módosította. Az indítványozó erre tekintettel az indítványát visszavonta.

Az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 20. §-a szerint az Alkotmánybíróság az arra jogosult indítványa alapján jár el. Tekintettel az indítvány visszavonására, az Alkotmánybíróság az eljárást az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (ABH 2003, 2065.) 31. § d) pontja alapján megszüntette.

Budapest, 2006. június 19.

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
alkotmánybíró

1084/B/2005. AB végzés

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 4. § (3) és (4) bekezdései, az 5. § (4) bekezdése, valamint a 6. § (1) és (2) bekezdései alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló eljárást megszünteti.

INDOKOLÁS

Az indítványozók az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 254/2004. (X. 8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. r.) 4. § (3) és (4) bekezdései, az 5. § (4) bekezdése, valamint a 6. § (1) és (2) bekezdései alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését kérték.

Az indítványozók álláspontja szerint a Korm. r. rendelkezései az Alkotmány 13. §-ával és 70/D. §-ával ellentétesek. Az indítványozók sérelmezték azt is, hogy a Natura 2000 területek nem minden esetben lettek körültekintően, szigorúan szakmai alapon kijelölve. Kifogásolták, hogy az észrevételezésen túlmenően semmilyen fellebbezési fórum nem került beépítésre a rendeletbe. Sérelmezték azt is, hogy a végrehajtási szabályok, illetve szoros összefüggésben a kártérítési szabályok nem kerültek megállapításra.

Az indítványozók az Alkotmánybírósághoz 2006. március 8-án érkezett beadványukban az indítványt visszavonták.

Az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 20. §-a szerint az Alkotmánybíróság az arra jogosult indítványa alapján jár el. Tekintettel az indítvány visszavonására, az Alkotmánybíróság az eljárást – az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (ABH 2003, 2065.) 31. § *d*) pontja alapján megszüntette.

Budapest, 2006. március 28.

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
alkotmánybíró

1104/B/2005. AB végzés

Az Alkotmánybíróság önkormányzati rendeleti szabályozás alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság Budapest Főváros XIII. Kerület Önkormányzata Képviselő-testületének a Budapest Főváros XIII. Kerületi Önkormányzat tulajdonában álló lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérbeadásának feltételeiről szóló 65/1995. (XII. 22.) rendelete 9. § (2) bekezdés b) pontja alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló eljárást megszünteti.

INDOKOLÁS

Az indítványozó a Budapest Főváros XIII. Kerület Önkormányzata Képviselő-testületének a Budapest Főváros XIII. Kerületi Önkormányzat tulajdonában álló lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérbeadásának feltételeiről szóló 65/1995. (XII. 22.) rendelete (a továbbiakban: Ör.) 9. § (2) bekezdés b) pontja alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte. Az Ör. támadott rendelkezése értelmében nem létesíthető szociális bérlet azzal, aki önkormányzati tulajdonú lakás, illetve helyiség önkényes elfoglalásával költözött be.

Az indítványozó úgy véli: e rendelkezés célja, hogy az önkormányzati szociális bérlakás elosztási rendszeréből kizárja az önkényes lakásfoglalót. Utal arra, hogy a fővárosban az önkormányzati lakások bérbeadásának szociális, jövedelmi és vagyoni feltételeit a 35/1993. (XI. 15.) Főv. Kgy. rendelet (a továbbiakban: Kgy.r.) határozza meg. Az alkotmányellenességet abban jelöli meg, hogy a kerületi képviselő-testület kötve van a Kgy.r. előírásaihoz, nem jogosult arra, hogy az önkormányzati lakások szociális, jövedelmi és vagyoni helyzet alapján történő bérbeadását további, a szociális helyzettel összefüggésben nem álló előírásokhoz kösse, ezzel ugyanis túllépi rendeletalkotási hatáskörét.

Az Alkotmánybíróság eljárása során Budapest Főváros Közigazgatási Hivatalának vezetője arról tájékoztatta az Alkotmánybíróságot, hogy a Budapest Főváros XIII. Kerület Önkormányzatának Képviselő-testülete az Ör.-t a 25/2004. (IX. 13.) rendeletével – az indítvány benyújtását követő, 2005. január 1-jei hatállyal – hatályon kívül helyezte, az új rendelet a támadott szabályt nem tartalmazza. Az Alkot-

mánybíróság állandó gyakorlata alapján az alkotmányossági vizsgálat időpontjában hatályban már nem lévő szabályok alkotmányosságát csak két esetben: az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 38. §-ának (1) bekezdése szerinti bírói kezdeményezés és 48. §-a szerinti alkotmányjogi panasz esetében vizsgálja. Az indítvány nem az Abtv. 38. § (1) bekezdése és nem is annak 48. §-a szerinti kérelem. Tekintettel arra, hogy az indítvány benyújtása után a vizsgálat alá vont jogszabályi rendelkezés hatályát veszítette, és ezzel az indítvány tárgytalanná vált, az Alkotmánybíróság az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat 31. § *a*) pontja értelmében az eljárást megszüntette.

Budapest, 2006. február 20.

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kukorelli István s. k.,
alkotmánybíró

291/H/2006. AB végzés

Az Alkotmánybíróság önkormányzati rendelet törvényellenességének megállapítása iránt benyújtott kezdeményezés alapján meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kiskunhalas Város Önkormányzatának Képviselő-testülete által a zajvédelem és az üzletek nyitva tartása helyi szabályairól alkotott 58/2004. (XII. 22.) számú önkormányzati rendelet 3. § (1) bekezdés b) és c) pontja, 4. § (7) bekezdés b) pontja, valamint 4. § (8) bekezdése törvényellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló eljárást megszünteti.

INDOKOLÁS

A megyei közigazgatási hivatal vezetője – a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 99. § (2) bekezdés a) pontjában szabályozott hatáskörében eljárva – indítvánnyal fordult az Alkotmánybírósághoz, amelyben a Kiskunhalas Város Önkormányzatának Képviselő-testülete által a zajvédelem és az üzletek nyitva tartása helyi szabályairól alkotott 58/2004. (XII. 22.) számú önkormányzati rendelet (a továbbiakban: Ör.) 3. § (1) bekezdés b) és c) pontja, 4. § (7) bekezdés b) pontja, valamint 4. § (8) bekezdése törvényellenességének megállapítását és megsemmisítését kezdeményezte. Az indítványozó szerint az Ör. hivatkozott rendelkezései törvényi felhatalmazás nélkül állapítják meg a vendéglátó egységek éjszakai nyitva tartását, illetve az új diszko üzemeltetésének részletszabályait. A kifogásolt szabályozás az indítványban kifejtett álláspont szerint sérti a jogforrási hierarchiát, mert nem felel meg a belkereskedelemtől szóló 1978. évi I. törvény, valamint az üzletek működéséről és a belkereskedelmi tevékenység folytatásának feltételeiről szóló 4/1997. (I. 22.) Korm. rendelet előírásainak, amelyek részletesen meghatározzák a nyitva tartás szabályait. Az indítványozó hivatkozik még az Alkotmánybíróság 25/1998. (VI. 11.) AB határozatára (ABH 1998, 446.) is.

Az Alkotmánybíróság eljárása során megállapította, hogy az indítvány benyújtását követően hatályba lépett a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény, amelynek 10. § (2) bekezdése hatályon kívül helyezte a belkereskedelemtől szóló 1978. évi I. törvényt, és 6. § (4) bekezdésében, valamint 12. § (5) bekezdésében felhatalmazza a települési önkormányzat képviselő-testületét arra, hogy az üzletek éjszakai nyitvatartási rendjét rendeletben szabályozza. Ezért felhívta az indítvá-

nyozót, nyilatkozzon arról, hogy a törvényi szabályozás változásaira tekintettel fenn kívánja-e tartani indítványát.

A megkeresésre adott válaszában a megyei közigazgatási hivatal vezetője tájékoztatta az Alkotmánybíróságot, hogy a képviselő-testület 2006. június 28-i ülésén módosította az Ör.-t, amely a módosítást követően megfelel a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény rendeletalkotási felhatalmazásának. Ezért az indítványozó az indítványát visszavonta.

Az Alkotmánybíróság az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 20. §-a alapján az arra jogosult indítványa alapján jár el. Tekintettel az indítvány visszavonására az Alkotmánybíróság az eljárást – az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (ABH 2003, 2065.) 31. § *d*) pontja alapján – megszüntette.

Budapest, 2006. október 16.

Dr. Holló András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kukorelli István s. k.,
alkotmánybíró